

Tenketé

Di mpátíri to tìi náaṅtì

Bè yu di mpátíri Tenketé ke yé dii náammè Kuyie ndòò mǎè botí kutenkù. Kàa dó kébanté kutenkù ti fòu kùu miéke kù dòmme nè onitì kó mǎfiè ntúmè dii pátíri miéke nke de kó tináaṅtì bomè.

Di pátíri múnke ti náa nKuyie ndómè kédεεté onitì ke tāāté benitibè mabè ke bè dòònè metaummè, bèè mabè kó yeyètè tu: Abarahammu nè Isaki nè Sakɔbu, kè dè mboní ke kùu dòònè metaummè Isidayεribe.

Di ti náa nKuyie mbenkemè kumáà benitibè nè ku yóó bè bekénèmè nè kù nimè bèè kù tũ nke bè teénnè.

De kó difɔnkùò ke né ti náa nti bo yiemme kù yé mmù ke nyé ke dò nkù nàké tì yóó dɔò, ke nyíé nku tannò nè ku kuó. Di múnke ti náa ndimànni kɔbe bèè do tũ nKuyie mbè do kù tũ mmèè botí.

Di mpátíri náaṅtì duó ke dómme

1. Kuyie ndòòmè kutenkù nè onitì 1:1-2:25
2. Onitì yetemè Kuyie nkè kù wètε koò dɔúnnè dinùù kù yóó ò dεεtémè 3
3. Kayǎǎ nè Abεedi be kó tináaṅtì 4
4. Adammu kó kufuku kétuɔkenè Nɔwee 5
5. Menie nkùòmè benitibè kè Nɔwee yenté nè o kɔbe 6-9
6. Nɔwee kó kufuku 10
7. Benitibè maámè didènni Babεedi kè Kuyie ncánné cánné be náaṅtì 11
8. Abarahammu kó tináaṅtì 12:1-25:18
9. Sakɔbu kó tináaṅtì 25:19-37:1

10. Sosɛfu kó tináqàntì 37:2-50:26

KUTENKÙ KETÈ MÈE BOTÍ

Kutenkù kó mudòrìmù

¹ Kuyie nyóó dɔ̀dɔ̀ kutenkù kédɔ̀dɔ̀ tiwetì nti nè ketenkè.

² Kè ketenkè í mmɔ̀kɛ kè dòm̀m̀è, dèmarè í mbo, kè do dò nkubinku nku kɛ dò mbì. Kè Kuyie nYáá nnónké ku ìnkè kɛ nampú.

³ Kè Kuyie mbéi nke dò: Kuwennikuu yènní! Kè kùu yènní.

⁴ Kè kùu pénsìrì kuwenniku ké kù cǎ́nné nè dibiìnnì,

⁵ kényú kuwenniku kɛ dò kuyie, nkényú dibiìnnì kɛ dò keyènkè. Kè kuyuokuu buoté kè dikũnweń̀ǹǹi buoté. Diyiè ketirì ndi.

⁶ Kè Kuyie ndò: Tiwetì buoté kètóté meniè kè miè nní m̀bo kèìnkè kè metēm̀è bo ketenkè.

⁷ Kù b́ei mmem̀m̀è kè tiwetì buoté kètóté meniè, miè nkèìnkè metēm̀è ketenkè.

⁸ Kè kùu yú kèìnkè kɛ dò tiwetì. Kè kuyuokuu buoté kè dikũnweń̀ǹǹi buoté. Diyiè dérì ndi.

⁹ Kè Kuyie mbéi nke dò: Meniè mmèè kpaá mèe tíí ndèmarè máà, kè ketenkèe feité. Kè dèe dɔ̀dɔ̀ kù yēm̀m̀è.

¹⁰ Kè kùu yú dèè waánnì kɛ dò ketenkè, kényú meniè nke dò dà̀m̀è̀r̀ì.

¹¹ Kè Kuyie ndò: Titieti nè timúti dèe yènní dɛbotí dɛbotí kèmpɛí yɛbɛ. Kè dèe dɔ̀dɔ̀ kù yēm̀m̀è.

¹² Timúti nè titieti kè dèe yènní kèmpɛí dɛ bɛ, dɛ bɛ. Kè kùu dè pénsìrì.

¹³ Kè kuyuokuu buoté kè dikũnweń̀ǹǹi buoté. Diyiè tǎ́nnì ndi.

14 Kè Kuyie nyíé kébéi nke dò: Kuwenniku ríbo keĩnkè kэмбаàtì keyènkè nè kuyie nnè yemòrè nè yewe nè yebie,

15 kэммі кеĩnkè nè ketenkè. Kè dèe dòò kù yěmmè.

16 Kè Kuyie ndòò dèmarè dèdérè dèè bo mmí, kè dèdierè ntú diyie dùi bo mmí kuyie, kè desámprèè ntú otánkù wèè bo mmí keyènkè, ke yíénè siwãã.

17 Kè Kuyie ndè ãnné keĩnkè kè dè mmí ketenkè.

18 Kè dè mmí kuyie nnè keyènkè, ke baàtì kuwenniku nè dibìnnì. Kè kùu dè pénsìrì.

19 Kè kuyuokuu buoté kè dikũnweńnì buoté. Diyie naannì ndi.

20 Kè Kuyie ndò: Desĩntékpere deməuu buoté menie mmieke, kè sinə buoté kénheinte keĩnkè, kè dèe dòò kù béimmè.

21 Kè kùu dòò siyĩ diesì nè dèè kó dimàà fòu menie mmieke, dèbotí dèbotí nè sinə sibotí sibotí. Kè kùu dè pénsìrì,

22 ké dè pã mesàà nke dò dèe pié késũũ, nkè siyĩ sũũ mmenie mmieke, kè sinə sũũ nketenkè ĩnkè.

23 Kè kuyuokuu buoté kè dikũnweńnì buoté. Diyie nummuri ndi.

24 Kè Kuyie ndò: Ketenkèe peité iwũs iməu botí. Icəwũs dieyi nè isámprí nè ikpawũs ibotí ibotí nè dèbambaànnè dèbotí dèbotí. Kè dèe dòò kù yěmmè.

25 Kè Kuyie ndòò iwũs ibotí ibotí nè icəwũs nè dèbambaànnè deməu. Kè kùu dè pénsìrì.

26 Kè Kuyie ndò: Tí dònè onitì kòo nti dònne, kэмбакé siyĩ nè sinə sù pùti keĩnkè, nè iwũs ìì bo ketenkè nè dèbambaànnè deməu.

27 Kè Kuyie ndòò onitì kòo nkù dònne.

Kù do dòò onitidòu nè onitipòkù nwe.

Kù bè dòò kè bè nkù dònne mu.

28 Kè kùu bè pã mesàà nké bè nàké ke dò: Piènnè kèsũũ nképíe nketenkè kemou, ké nkè baké, kémbaké síyĩ nè sínɔ sù pùtì keĩnkè, nè iwũõ imou ìì bo ketenkè ìnkè.

29 Kè Kuyie ndò: N di duómmu timútì timou tì pèí nè ðetie ndemou dèè pèí, kè dè bo ntú di kó mudìì.

30 N duómmu timútì nè titietì kè tì bo ntú iwũõ imou nè tinòtì timou, nè ðebambaànnè ðemou ðe kó mudìì. Kè ðèe dòò kù yèmmè.

31 Kè kùu yà kù dòò dè ðemou ké dè pénsìrì. Kè kuyuokuu buoté, kè dikũnweñnì buoté. Diyìè kuónnì ndi.

2

1 Mènnè keĩnkè nè ketenkè dè dòòmè nè dèè kó ðimàà bo.

2 Kuyie mpĩ nku tómmú mumou yewe yèkuò ndi, kéom̀pè diyìè yìènnì yìè.

3 Kù dì pãmu mesàà nke dì càńné kè dì tu ku kperi, ke yé kù dèèmè ku tómmú mumou ke òmpè dì yìè.

4 Mìe m̀botí nku Kuyie ndòòmè keĩnkè nè ketenkè, nè dèè kó ðimàà bo.

Kuyie nkànnèmè oǹtì kupúú sààkù Edenni

Ti Yìè nKuyie ndòò dì m̀nnì ketenkè nè keĩnkè,

5 titietì nè timútì dè do í bo, ti Yìè nKuyie mmu ndo í duònnì fetaafè, oǹtì mu ndo í bo ke bo nkuuti.

6 Mupàã mmamù muù do yìèní ke yóòrì ketenkè.

7 Kè ti Yìè nKuyie ndòò oǹtì nè mutáá, nkéfuute o ðnnì muyaá nkòo m̀ote mufòmmu.

8 Kè ti Yìè nKuyie mbuotí ðetie nkupúú sààkù Edenni, diyìè yìèní kèè bíékè, kékanne kù dòò wèè ǹtì ðe mieke.

9 Kè ti Yiè nKuyie nduó nkè detesààrè dèbotí dèbotí yènní, kèmpéi yèbe kè yè wenni ke naati. Kè kùu soó nkupúú cuokè mutie mùù duò mmufòmmu nè mùù yǐékùnkò mesàà nnè meyei.

10 Kè kukó ndiekù nyièní Edenni ke yóórì de kó kupúú kétéoté kuce mènàà.

11 Kuketikù yètìrì tu Pisṣṣ kè kù fité diheì bè tu di Afidaa. Kè mesṣṣ mbo de kó diheì miéke,

12 mesṣṣ nkperímè nè tihúúntì fṣṣtì nè yetásààyè yèè donku deu.

13 Kè kudéríkù yètìrì tu Kiyṣṣ kuù fité diheì bè tu di Kuusi.

14 Kè kutáánkù kperi tú Tikidi, kuù pũḍè ndiyiè yìèní kèè bíékè ke firì diheì bè tu di Asidii, kè kunaankù kperi tú Efadati.

15 Kè ti Yiè nKuyie nkannè onìtì de kó kupúú miéke kòò bo nkù kuuti ke kù bàà.

16 Kè ti Yiè nKuyie nhò nàké yetannò ke dò: A bo na kényo ndetie ndemou dèè bo kupúú de kó yèbe.

17 A né báá di mùù yǐékùnkò mesàà nnè meyei mmu be, kàa yè di dīi yiè a kumu.

18 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: Dè í wenni onìtì bo mbomè omáà, m bo ò dòò wèè yó nhò dònne kòò teénnè.

19 Kè ti Yiè nKuyie ntúóté mutáá nkédòònnè iwũṣ imou, nè tinòtì timou kéduó nkè dè nkəríní onìtì borè, kè kù bo yà ò yóó dè yu yèè yètè. Bá dè, dè do dò nkém̀m̀kemu diyètìrì.

20 Kè Adammuu duó nyicēwũṣ i yètè kéduó nyikpakpeyi i yètè, kéduó nsinṣṣ si yètè. Ò me nyí mpèté wèè bo nhò dònne kòò teénnè.

21 Kè ti Yiè nKuyie nduó nkòo yè nkéduó, kè kùu deíte kucĩntóo kùmáà kéwēte kępōnné tikònti,

22 kétúóté de kó kucĩntóo kédòònè onitipòkù kóò duó nhonitidù.

23 Kòo ò yà ke dò:
èhèè! Nte wèè tu n kũḥ kó dikḥũ,
n kònti kó tikònti.

Bè bo nhò yu ke tú onitipòkù
ke yé Kuyie nhò dònèmmè onitidù kó dikḥũ ndi.

24 Deè te kòo nitidù bo yóu o cice nè o yḥ,
kétaunnè o pokù kè bèe naá nhoniti omáà.

25 Onitidù nè o pokù bè do bo yefḥkperè nyε, ifei
me nyí mbè bo.

3

Onitì yeténèmmè Kuyie

1 Fεwààfè fεè do cìnnè tiwanwanti timḥu ti Yiè nKuyie ndòò ti. Kè fεε beke onitipòkù ke dò: Mómumu nwe Kuyie nyémmè di bá nyò nkupúú kó yetebe yemḥuà?

2 Kòo nitipòkùu fε tēñné ke dò: Ti yommu kupúú kó yetebe.

3 Mutie mùù né bo kupúú cuokè, Kuyie ntú ti báá di mu kó yetebe, ti keté ke báá yè kàáké. Kè ti yè di ti bo kú.

4 Kè fεwààfè dò: Di í yóó kú bitì.

5 Kuyie nyému ke tú kè di yè di dii yiè, di nuḥ ríbo wénté, kè di kù naánnè keyíéte mesàà nnè meyei.

6 Kòo nitipòkùu wénté keyà yetebe bo nnaatimè, ke wenni fenònfè, ke bo na kóò duó mmeciì, kètḥte, kédi kéduó nho dḥu wèè ò bonè, kòo di.

7 Kè be nuò nwénté, kè bèe banté bè bomè yefòkperè, kéwaá ntifaàtì kéyi.

8 Kuyuoku m̀onnì kè ti Yiè nKuyie nní ncèntì kupúú miéke ke náá nkè bè yo, késòri titieti miéke.

9 Kè ti Yiè nKuyie nyú onitid̀d̀u ke d̀: A bore?

10 Kòo kù t̀énné ke d̀: N kèè a tammè mme kupúú miéke kè kufòwaá nni mpĩ nkè n s̀òri, ke yé m bomè difòkperì.

11 Kè ti Yiè nKuyie nd̀: We nda nàké ke tú a bo difòkperì, yáà a di ditebii n yé nha báá di d̀ ndi?

12 Kòo nitid̀d̀u d̀: Onitipòkù a me nni nduó nwè kè ti bo, weè ò duó nde kó ditebii kè ò di.

13 Kè ti Yiè nKuyie mbeke onitipòkù ke d̀: Dè yíme kàa d̀d̀ memme? Kòò d̀: Fèwààfè fèè ò souté kè ò di ditebii.

14 Kè ti Yiè nKuyie nnáké fèwààfè ke d̀:

F̀s̀ò me ntemè kè dè d̀d̀ mie
n da c̀s̀mu tiwanwantì timou miéke,
a bo nf̀urì a poutì,
ke yo mmutáá nsáá.

15 Nè a bo mbomè,
f̀ò nnè onitipòkù di báá narike,
o fuku nè a kòku dè báá narike.
O fuku bo pònte a yuu,
kàa kòkuu d̀nté o nacènkénnì.

16 Kè ti Yiè nKuyie nnáké onitipòkù ke d̀:
A peitímù bo yonke mediè.

A ní bo f̀éũté mediè nke né na képeité,
a bo mbúó a d̀u kòò da baké.

17 Kè ti Yiè nKuyie nnáké onitid̀d̀u ke d̀:
A mè nyiemme a pokù kpèti
ke di ditebii n yé nha báá di d̀.

M bo cõõ ketenkè,
 a níí bo kúúti kékéúúte mediè
 nke né na kékéte kédi.

¹⁸ Ketenkè bo mpéi ipo nè tisāmpoti,
 kàa nyo ndepaa nkperε.

¹⁹ A níí yóó káté meýóó mme
 kένα kékéte kédi,

ke yàa wētenè mutáá mmiεke n da dòònè mù.

N da dòònè mutáá mmu
 kàa yóó wēte kέναá mmutáá.

²⁰ Kè Adammuu yú o pokù ke dè Efu, dèè tu
 mufòmmu, ke yé weè tumè benitibè bemou yō.

²¹ Kè ti Yiè nKuyie ñnukú tikònti kékè bè dàtinné,

²² kékéi nke dò: Onitì naánnè tí mbe ke yé mesàà
 nnè meyei, ti báá yie nkòo tōte ditebii dii duò
 mmufòmmu kédi kénfòu sáá.

²³ Kè kuu beti onitì kupúú Edenni miεke, kòo kote
 kénkúúti ketenkè, kù ò dòònè kè.

²⁴ Memme ti Yiè nKuyie mβetimè onitì kupúú
 Edenni miεke, kécónné beĩnkèmbàribè diyie ylèní
 kèè bíékè kè bè mbaa mutie mùu duò mmufòmmu,
 ke einko yese kè yè còú nke dò mmuháá.

4

Kayēè nè Abεedi

¹ Kè Adammuu duónè o pokù Efu, kòo púó
 nképeité denitidabire kékè dè yu ke dè Kayēè, ke dò: Ti
 Yiè nKuyie nkuu te kè m peité onitì.

² Kòo yíé kékéité o nantè Abεedi.

Kè Abεedi ntú owũscēnti kè Kayēè tu otenkúti.

³ Kè tidiitì bi, kè Kayēè waá nképā ti Yiè nKuyie.

⁴ Kè Abɛɛdi yie tɔní o pedakè yeketiye kó òmari, òmari ã mekùò nképá ti Yiè nKuyie. Kè kùu ò pénsiri kécɔuté o pänni,

⁵ kéyete Kayɛɛ nè o pänni, kòo miεεε peike mediè n kòo ìkèε sɔute.

⁶ Kè ti Yiè nKuyie nhò beke ke dò: Kayɛɛ dè dòmme kàa miεεε peike kàa ìkè sòùte?

⁷ Kàa dòò mesàà nha yèmmè yóó narikemu, kàa me ndòò dèè í wenni, meyi mbo a bòri ke da díí, yetoo ké mè na.

⁸ Mèmmè kè Kayɛɛ náké o nantè Abɛɛdi ke dò: Tí kɔté.

Bè kɔté òmònni kè Kayɛɛ pĩ nho nantè Abɛɛdi kékuo.

⁹ Kè ti Yiè nKuyie mbekε Kayɛɛ ke dò: Yé a nantè Abɛɛdi borè? Kè Kayɛɛ dò: N yí yé tè borè, n túmu n nantè kóo bàràà?

¹⁰ Kè Kuyie ndò: A dòò ba? A nantè yĩ nkuò nketenkè ke tú m peite.

¹¹ Di mmònni n da cɔ̃mu kàa bo íté kédéténè ketenkè kèè yà a nantè kó meyi nha kùò tè.

¹² A ní bo kúúti, a báá deite, a bo nfiri tipúti timou ke tú ociènti.

¹³ Kè Kayɛɛ náké ti Yiè nKuyie nke dò: A n tóu ndii tau céèmu, m báá na ké di tɔ.

¹⁴ A me nni mbètimè yie nketensààkè, kè n yóó da détténè kénfiri tipúti timou ke tú ociènti, kòò mɔ̀u ò yà ò yó n kuomu.

¹⁵ De mònni kè ti Yiè nKuyie ndò: Kòò mɔ̀u kùo Kayɛɛ m bo peite kuce mèyiekè.

Kè ti Yiè nKuyie ncanne Kayɛɛ mecannimè mamè mèè yó nte kè wèè ò yà ò báá ò kùò.

16 Kè Kayēē íté ti Yiè nKuyie mborè, kékote kέmbo bè tu dè Nodi, kupúú Edenni, diyìè yìèní kèè bíékè.

Kayēē kó kufuku

17 Kè Kayēē duónè o pokù, kòo púo nképeité Enoki. Kòo maá dihèi ké dì yu o biré yètìrì ke dò Enoki.

18 Kè Enokii peité Idadi, kè Idadi peité Meuyeedi. Kè Meuyeedii peité Metusayeedi, kè Metusayeedii peité Demeki.

19 Kè Demekii puoke benitipòbè bèdébè, kòo ketiwè yètìrì ntú Ada, kòo déri kperi ntú Sida.

20 Ada weè do peité Yabaadi bèè ã titouti, ke cemmù inààke be yààrì.

21 Yabaadi nantè do tú Yubaadi bèè bie ntikùtìdùùtì, ke eu itāri be yààrì.

22 Kè Sida yie múnkεε peité denitidabire, Tubaadi-Kayēē, kòo mmáátí tinentì tibotí tibotí, menatimè kpeti nè mebirime nè timátì. Kòo tāū yètìrì ntú Naama.

23 Kè Demekii náké o pobè ke dò:

Ada nè Sida,

kénténè n kpeti!

Díndi Demeki pobè keènè n tú mù!

Onitì n kòute kè nh ò kùo,

odapàà nni mpoté kè dè màtinnε kè nh ò kùo.

24 Kè bè bo kuo benitìbè bèyiekè

képeite Kayēē bànnì,

bè bo kuo sipísiyiekè nè bèyiekè,

képeite m bànnì.

25 Kè Adammuu duónè o pokù kòo púo nképeité denitidabire, kòo dè yu ke dò Seti, dèè tu Kuyie nhò duó ndεbire kè dè còmú Abeedi fētìrì Kayēē do kùo wè.

²⁶ Kè Seti múnkεε peité denitidabire, ké dè yu ke dè Enosi. De m̀̀nǹ̀ ndi benitibè ketémè bè bo mbáámmè Kuyie nkε kù yu ke tú ti Yiè.

5

Adammu kó kufuku kétuakεnè Nəwee

¹ Nte Adammu kó kufuku. Kuyie ndòò dìi m̀̀nǹ̀ onitì kòò d̀̀nnεnè kumáà ndi.

² Kù d̀̀ò onitid̀̀u nè onitipòkù nwe ké bè pā mesàà, ke p̀̀nkεε bè yu ke d̀̀ onitì.

³ Adammu m̀̀ke dìi m̀̀nǹ̀ yεbie ntekòutè nè sipísitàãti (130) képeité denitidabire kè dè nhò d̀̀nnè sósó. Kòo dè yu ke d̀̀: Seti.

⁴ Adammu peité dìi m̀̀nǹ̀ Seti kédeè, kénfòu kétuakε yεbie nsikəus̀̀ni (800), képié initidabí nè initipobí.

⁵ Ò do m̀̀ke yεbie nsikəus̀̀wei nè sipísitàãti (930) ndi kékú.

⁶ Seti m̀̀ke dìi m̀̀nǹ̀ yεbie ntekòutè nè yènùmmù (105) képeité denitidabire Enosi.

⁷ Ò peité dìi m̀̀nǹ̀ Enosi kédeè kém̀̀m̀̀ke yεbie nsikəus̀̀ni nè yèyiekè (807), képié initidabí nè initipobí péu.

⁸ Seti do m̀̀ke yεbie nsikəus̀̀wei nè tεpítè nè yédéè (912) ndi kékú.

⁹ Enosi m̀̀ke dìi m̀̀nǹ̀ yεbie nsipís̀̀wei, képeité denitidabire Kenanni.

¹⁰ De kó dif̀̀nkúò kém̀̀ote yεbie nsikəus̀̀ni nè tεpítè nè yènùmmù (815) képié initidabí nè initipobí.

¹¹ Ò do m̀̀ke yεbie nsikəus̀̀wei nè yènùmmù (905) ndi kékú.

12 Kè Kenanni mmàke yebie nsipísìyiekè, kèpèité denitidabire Madadeyεedi.

13 De kó difōnkúò kέmmàke yebie nsikousini nè sipísìnàà (840), kέpié initidabí nè initipobí.

14 Ò do màke yebie nsikousìwei nè tepíítè (910) nte kékú.

15 Madadeyεedi do màke yebie nsipísìkuò nè yènùmmù ndi, kèpèité denitidabire Yederi.

16 Ò pèité Yederi kέdeè, kέmmàke yebie nsikousini nè sipísìtāāti (830), kέwēte kέpié initidabí nè initipobí péu.

17 Ò do màke yebie nsikousini nè sipísìwei nè yènùmmù (895) ndi kékú.

18 Kè Yederi mmàke yebie ntekòutè nè sipísìkuò nè yèdéè (162), kèpèité denitidabire Enòki.

19 Ò pèité Enòki kέdeè kέyíé kέmòate yebie nsikousini (800), ye miεke nke ò piémè initidabí nè initipobí péu.

20 Ò do màke yebie nsikousìwei nè sipísìkuò nè yèdéè (962) ndi kékú.

21 Kè Enòki mmàke yebie nsipísìkuò nè yènùmmù kèpèité denitidabire Matusademmu.

22 Ò pèité Matusademmu kέdeè, kέmmàke yebie nsikousìtāāti (300), kέntaunè Kuyie, kέpié initidabí nè initipobí péu.

23 Ò do màke yebie nsikousìtāāti nè sipísìkuò nè yènùmmù (365) ndi.

24 Ò do taunè Kuyie nku, kè kùu ò tùóté kékònnè ku ciε kè bèè ò mòhítóo.

25 Matusademmu do màke yebie ntekòutè nè sipísini nè yèyiekè (187) ndi kèpèité denitidabire Demeki.

²⁶ Ò peité Demeki kédeè kém̄m̄ake yebie nsikousiyiekè nè sipísini nè yèdéè (782), képié initidabí nè initipobí péu.

²⁷ Ò do m̄ake yebie nsikousiwei nè sipísikuò nè yèwei (969) ndi kékú.

²⁸ Kè Demeki mm̄ake yebie ntekòutè nè sipísini nè yèdéè (182), képeité denitidabire,

²⁹ ké dè yu ke dò N̄wee, kénnaá nke tú: Yie nweè yóó ti bántè nè mutōmmú ti p̄i mm̄u yewe yem̄u, ke yé ti Yiè nKuyie ncōōm̄è ketenkè.

³⁰ Ò peité N̄wee kédeè, kéw̄ete kēm̄ote yebie nsikousinūmm̄u nè sipísiwei nè yènūmm̄u (595), képié initidabí nè initipobí péu.

³¹ Ò do m̄ake yebie nsikousiyiekè nè sipísiyiekè nè yèyiekè (777) ndi kékú.

³² N̄wee do yóó m̄ote initidabí itāāti ìl yètè tu Semmu nè Kammu nè Safeti ke m̄ake yebie nsikousinūmm̄u (500) ndi.

6

Kuyie ndèmmumè kù dōm̄è onìti

¹ Benitibè sūū ndìl m̄onni ketenkè ìnkè képié besapàmbè.

² Kè kéinkè kó bekperíbè yà de kó besapàmbè wennimè mesàà, kétānkè bè dō bè, képuoke.

³ Kè ti Yiè nKuyie ndò: M bāá yóu kè benitibè bie nní nfòu kēm̄onte, bè tu benitibè mbe, bè bo mm̄ake yebie ntekòutè nè sipísidé (120) kékú.

⁴ Tidadietì tìl do bo de m̄onni kēsaké ke bo. Kéinkè kó bekperíbè do k̄tení kéduónè besapàmbè kè bèe píe t̄inti, tìl do n̄o ndem̄u kè ti yètè feí.

⁵ Kè ti Yiè nKuyie nyà benitibè borime í wennimè kè bè baa dó kéndɔ̄ri meyei nsáà.

⁶ Kè ti Yiè nKuyie nyèmmèe caàrè kè kùu demmu kù dòòmè onitì.

⁷ Kè ti Yiè nKuyie ndò: M bo kuɔ benitibè n dòò bè, kékuɔ iwũɔ dieyi nè isám̄pòì nè sinɔ, n dèmmumu n dè dòòmè.

⁸ Kè Nɔwee yie me mpété mesàà nti Yiè nKuyie mborè.

Nɔwee dòòmè tedabɛɛɔ̄tè

⁹ Nɔwee do tú onitisàù nwe ke dɔ̄ri Kuyie ndómè ke kù tū,

¹⁰ képeitè initidabí itããti: Semmu nè Kammu, nè Safeti.

¹¹ De kó dimònni benitibè do dɔ̄rimu, ke mènke dɔ̄ri mediè mbá dè í nnaati Kuyie.

¹² Kè kùu wénté kutekù kénsó nkù caàrè, kè benitibè bɛmɔu dɔ̄ri bá be borime í wenni.

¹³ Kè Kuyie nnáké Nɔwee ke dò: M bo kuɔ di mmònni benitibè bɛmɔu bè dònnumu, kè be yonku deuke, m bo bè kù.

¹⁴ Á dòò tedabɛɛɔ̄tè nè idéi ìl kpeñni, kéciéké tidieti kè tì nsū, kéwaá mmumòmmu kéfiéti mɛfiè nte mieke nè te ñnkè.

¹⁵ Nte a yóó tɛ dòò mɛ̀ botí: Tɛ okùmè mbo métiri tekòutè nè sipísìnùmmù (150), mɛpɛkùmè métiri sipísidé nè bènùmmù, mɛcóm̄mè métiri tɛpítè nè bènùmmù.

¹⁶ Á tɛ dòò képĩ ntipĩmpĩnti nè kumarí de cuokè, kè mɛfiè nní nfei ke mǎnnè métiri kó dikéè. Kàa keuté dibòrì tɛ pikù, kéãnné timùmmùnti títããti.

¹⁷ De mònni m bo duó nkè fetaafeè ni kè menie mpíe nkékuɔ dèè kó dimàà fòu ketenkè ñnkè.

18 De m̀̀nni m bo da d̀̀nè metaummè k̀̀a ta t̀̀dabɛɛɕĩ̀̀t̀̀t̀̀ miɛkɛ ǹ̀ a pok̀̀u ǹ̀ a b́̀i ǹ̀ i pob̀̀è.

19 Á t̀̀anné d̀̀èè k̀̀ó dim̀̀àà f̀̀òu kɛtenk̀̀è ìnk̀̀è t̀̀dabɛɛɕĩ̀̀t̀̀t̀̀ miɛkɛ, d̀̀ɛdaarè ǹ̀ d̀̀eniire k̀̀è d̀̀èe yent̀̀é.

20 Tiwanwant̀̀i tim̀̀ou bot̀̀i ǹ̀ iwũ̀õ d̀̀ɛdaarè ǹ̀ d̀̀eniire, siǹ̀o diɛs̀̀i ǹ̀ sisám̀̀p̀̀s̀̀i, ǹ̀ d̀̀ɛbambà̀nnè d̀̀ebot̀̀i d̀̀ebot̀̀i, d̀̀è yóó k̀̀atenímu a bor̀̀è kɛ bo yent̀̀é.

21 Á waá mmudì̀i mubot̀̀i mubot̀̀i, a k̀̀omu ǹ̀ tiwanwant̀̀i k̀̀omu k̀̀è dí nyo.

22 K̀̀è Ǹ̀wɛɛ yie nk̀̀éd̀̀ò̀ Kuyie nh̀̀o ǹ̀àk̀̀é t̀̀i tim̀̀ou.

7

Ǹ̀wɛɛ tam̀̀è t̀̀dabɛɛɕĩ̀̀t̀̀t̀̀

1 K̀̀è t̀̀i Yìè nKuyie nná́k̀̀é Ǹ̀wɛɛ kɛ d̀̀o: Ta t̀̀dabɛɛɕĩ̀̀t̀̀t̀̀ f̀̀́ nnè a c̀̀ĩ̀̀t̀̀t̀̀ k̀̀obe. N ś̀́ nf̀̀õ̀̀ máá yie n kpeti a k̀̀obe cuok̀̀è.

2 Á túót̀̀é iwũ̀õ ibot̀̀i ibot̀̀i b̀̀è n feu ì ìd̀̀éi ìd̀̀éi, f̀̀ɛdaaf̀̀è ǹ̀ f̀̀enif̀̀e kuce m̀̀èyiek̀̀è k̀̀étúót̀̀é b̀̀è í n feu ì ìd̀̀éi máá f̀̀ɛdaaf̀̀è ǹ̀ f̀̀enif̀̀e,

3 k̀̀étúót̀̀é siǹ̀o sibot̀̀i sibot̀̀i s̀̀id̀̀és̀̀i d̀̀és̀̀i, t̀̀ɛdaat̀̀è ǹ̀ t̀̀eniite kuce m̀̀èyiek̀̀è, k̀̀è s̀̀i s̀̀ot̀̀é kubot̀̀i kɛtenk̀̀è ìnk̀̀è.

4 Ỳ̀ɛwɛ ỳ̀èyiek̀̀è k̀̀ó dif̀̀nkù̀o n yóó c̀̀ũũnko f̀̀ɛtaaf̀̀è nf̀̀e k̀̀è f̀̀è nniu kɛ d̀̀o ỳ̀ɛwɛ sip̀̀ísìnàà ǹ̀ d̀̀eyènnè sip̀̀ísìnàà, k̀̀ékuo n d̀̀ò d̀̀èè k̀̀ó dim̀̀àà kɛtenk̀̀è ìnk̀̀è.

5 K̀̀è Ǹ̀wɛɛ yie nk̀̀éd̀̀ò̀ t̀̀i Yìè nKuyie nh̀̀o ǹ̀àk̀̀é t̀̀i tim̀̀ou.

M̀̀eniɛ mp̀̀iɛmm̀̀è kɛtenk̀̀è kɛ k̀̀uò d̀̀enennè d̀̀emou

6 M̀̀eniɛ ndo yóó píe nkɛtenk̀̀è kɛ ś̀́ nǸ̀wɛɛ m̀̀òkɛ yɛbie nsikous̀̀ikù̀o (600) ndi.

7 Wenwe ǹ̀ o pok̀̀u k̀̀è b̀̀èe ta t̀̀dabɛɛɕĩ̀̀t̀̀t̀̀ ǹ̀ o b́̀i ǹ̀ i pob̀̀è kɛ bo yent̀̀énè m̀̀enéd̀̀iɛm̀̀è,

8 nè iwũṣ bè feu ì Kuyie nnè bè í kù feu ì, nè sinṳ nè dèè kó dimàà fòu ketenkè ìnkè.

9 Kè dè nkər̀níní dèdaarè nè dèniire, ke taà tɛdabɛɛcɛ̀tè Nṳwee borè Kuyie mbéi mmèè botí.

10 Yewe yèyiekè kó difǎnkúò kè fɛtaafè tuǎkení, kènniu kèpíe nketenkè.

11 Nṳwee do mǎke yɛbie nsikəusikuṳ (600) ndi, dibenni kóo tǎnkù déríwè diyie tɛpítè nè diyiénni, kè yɛbire ntǒnní meniè nkè iwɛtiborii kɛtɛ.

12 Kè fɛtaafè nniu ke dò iyie nsipísìnàà dɛyènnè sipísìnàà.

13 Dɛ mǎnni Nṳwee nè o pokù nè o bí Sɛmmu nè Kammu nè Safeti nè bɛ pobè, kè bè ta tɛdabɛɛcɛ̀tè

14 nè tiwanwanti tibotí tibotí, nè iwũṣ ibotí ibotí nè tinòti nè dɛbambaànnè nè tipumpùti.

15 Dèè kó dimàà wéi kè dè nkər̀ri Nṳwee borè dɛbotí dɛbotí, dèdaarè nè dèniire.

16 Kè dèe kǎtoò bá dè kè dè nneínè dɛ pokù kéta tɛdabɛɛcɛ̀tè ti Yiè nKuyie ndo nàké Nṳwee ke dò dè yóó ndòmmè. Kè Kuyie nkɛtínné dibòri.

17 Kè fɛtaafè nniu ke dò yewe sipísìnàà, kè meniè nsũũnko kè tɛdabɛɛcɛ̀tè nòńké mɛ ìnkè.

18 Kè meniè mpíe mmediè nkè tɛdabɛɛcɛ̀tè nnónké mɛ ìnkè.

19 Kè meniè ndǎke píe nkédátínné yetǎrè dieyè,

20 kédátínné yetǎrè yèè dǎke dɛu mediè, késénté kè dèe pèèté métiri bèyiekè.

21 Kè dèè kó dimàà fòu ketenkè ìnkè, iwũṣ, nè tiwanwanti nè dɛsɛntékpɛɛ deməu, dèè bo ketenkè ìnkè kè dèe kú deməu.

22 Deməu dèè bo ketenkè ìnkè ke wéi kè dèe kú.

23 Merìme dèè kó dimàà weí: Benìtìbè nè iwũõ nè tiwanwantì, dè kumè. Kè Nòwee weè máà nkpaá nè o cīètè kòbe bèè do ò bonè tedabecīètè mièke.

24 Kè meniè nní mpíéké ketenkè ke dð yewe tekðùtè nè sipísìnùmmù (150).

8

Nòwee yèmè tedabecīètè

1 Kuyie nyí nyè nNòwee kréi nnè iwũõ nè tiwanwantì dèè do ò bonè tedabecīètè mièke, kèduó nkè kuyaaakù nfuu ketenkè kè meniè nní nkékú.

2 Kè yebirèe yóu yè bo ntómmè meniè, kè iwetiborii Ìtinné kè fetaafeè cómmú.

3 Yewe tekðùtè nè sipísìnùmmù (150) kó difònkúò kè meniè nní nkékú sám̀pó sám̀pó.

4 Otànkù yiénwè diyìè epíítè nè diyíènnì kè tedabecīètèe cómmú ditàri bè yu dì ke tú Adadati di Ìnkè.

5 Kè meniè nní nkpaá yaari kétuòke otànkù píínwè diyìè ketiri yìè, kè yetàrè yómmèe feitè.

6 Diyìè sipísìnàà yìè kè Nòwee kpeté tebòtè ò do ànné tè,

7 kédenne dikākāà kè dìi kòte kèwētení. Kòo nkpaá kém̀m̀ú meniè mbo deèmè.

8 De kó difònkúò kòo denne tenónkpete ke bo yà kè meniè ncòòtè.

9 Tè me nyí mpètè tè bo cómmú dè, ke yé meniè ndo kpaá píékémè ketenkè kem̀ou, kè tée wētení o borè, kòo youte o nòutè ké tè pī nkétanné kudieku,

10 kényóu kè dè mmòke yewe yèyiekè kòo wēte ké tè dènne.

11 Kè tè nwētini kuyuoku ke tóni kufāāsūūkù makù, kè Nōwee banté menie ncòòtemè,

12 kényóu kè dè mmòke yewe yèyiekè kòo wēte ké tè dènne, bá tè í nwēténí.

13 Dibenni pànni kó diyie ketirì yiè, ke s̄s̄ nNōwee mòke yebie nsikòusikuò nè òmáà (601) kè menie nkūũ, kòo dáté tipĩmpĩnti kényà mè kũũmè.

14 Dibenni pànni kóo tǎnkù dǎrìwè, diyie sipísidé nè diyiénni kè ketenkèe kpei paíí.

15 Kè Kuyie nnáké Nōwee ke dò:

16 Yè nè a pokù nè a bí nè i pobè.

17 Denne iwũõ ibotí ibotí tiwanwanti nè tinòti nè debambaànnè, kè dèe pēté késũũ nketenkè ñnkè.

18 Kè Nōwee yè nè o pokù nè o bí nè i pobè,

19 kédenne tiwanwanti nè iwũõ debotí debotí nè sinòo nè debambaànnè.

20 Kè Nōwee maá diwũòtònni ti Yiè nKuyie nkpéí, kétúóté iwũõ nè sinòo bè feu dè ti Yiè nKuyie ndèmarè marè, ké dè fié ti Yiè nKuyie ndiwũòtònni ñnkè kétuo.

21 Kè ti Yiè nKuyie nkeè de kó kufõõku kè dèe kù narike kè kù dò: N ténke í yóó cõõ ketenkè, ke yé oniti yèmmè í wennimè nè ò bomè. N ténke báá kuò dèè kó òmáà wei m me ndòò mèè botí.

22 Nè ketenkè bo mbomè,

mubòtimù nè mudidèi,

muséé nnè kuyiinkù,

dipaà nè diyõò,

kuyie nnè keyènkè,

dè yó mbomu sáà.

9

Kutāmmeyāri kó mēbenkùmè

¹ Kè Kuyie mpã Nɔwee mesàà wenwe nè o bí ke dò: Piénè késũũ nképié nketenkè.

² Tiwanwantì timəu: Iwũṣ nè sinəə nè siyĩ, dɛbambaànnè deməu dè bo ndi dé, kè dí ndè baké.

³ Dèè kó dimàà nampú ke weí n dè ndi duómmu kè dè bo ntú di kó mudii, n di duó mmèè botí titebiiti.

⁴ Di né báá cááké feðfè yĩ, mmufòmmu bo mɛè miɛke.

⁵ Nyénè ke tú n yóó peitemu bèè kòu benitibè képeite iwũṣ nè tiwanwantì tii kòu benitibè.

⁶ Wèè kùə onitì,
onitì weè múnke yóó ò kùə.

Ke yé n dòòmè onitì
ke dònneè m maa ndi.

⁷ Di pié mesàà nkésũũ ketenkè ñnkè, ké nkè baké.

⁸ Kè Kuyie nyíé kénáké Nɔwee nè o bí ke dò:

⁹ N di dɔúnnè dinùù ndi fɔ nnè a yaábíó,

¹⁰ nè iwũṣ ìi do di bonè tedabɛɛɔfètè miɛke sinəə nè iwũṣ nè tiwanwantì dèè yóó buoté.

¹¹ N di dɔúnnè dinùù ndi ke tú, n ténke báá duó nkè menie mpíe nketenkè kékuə dèè kó dimàà bo.

¹² Nte n yóó dɔd mèè benkùmè kè mè mbo sãã, ke benkú mí nnè díndi nè dèè kó dimàà weí ti kó metaummè.

¹³ Nh ãnné kutāmmeyāri nku tiwetì kè kù bo mbenkú mí nnè díndi ti kó metaummè,

¹⁴ kè fetaafe ní kpèri kùu yènní,

¹⁵ kè n dentení metaummè mèè bo mí nnè díndi nè dèè kó dimàà weí ketenkè ñnkè ti cuokè, menie nténke báá pié nketenkè ké di kuə.

¹⁶ Kutāmmeyāri ní bo yènní yewetè ìnkè, kè n kù yà, kédentení metaummè mèè bo mí nnè díndi nè dèè kó dimàà wéi ketenkè ìnkè ti cuokè.

¹⁷ Kè Kuyie nnáké Nōwee ke dò: Kutāmmeyāri kuù yó mbenkú n taunèmè ketenkè kòbe.

Nōwee muómme menaà

¹⁸ Nōwee bí ì do yènnímè tedabecîètè ìnyi: Semmu nè Kammu nè Safeti. Kammu weè naá nKannahāã kòbe kóo cice.

¹⁹ Nè Nōwee bí itāati mièke nke ibotí sūūmmè ketenkè ìnkè.

²⁰ Nōwee weè tu otenkúti ketiwè weè fiíku detie mbè tu dè fínyl,

²¹ kényà de kó menaà nkémuó nkédáté o yààti kénduó o dieku difòkperi.

²² Kè Kammu Kannahāã kòbe kóo cice yà o cice Nōwee fūḽ feímè, kényè kénáké o tebíi sidé ditowaà.

²³ Kè Semmu nè Safeti kè bèe buuté kuyàakù kénkérí be fònkúò kètuòke kóò datínné, bá bè í nyà be cice fūḽ.

²⁴ Nōwee naà nyè dìi m̀nni kòo keè o bíyāātè d̀ò dè,

²⁵ kébéi nke d̀ò:

A bo yà f́ nKannahāã!

A bo ntú a tebíi mièke kudaakù s̀ns̀nku,

²⁶ Kòo yíe kébéi nke d̀ò:

Ti Yiè nKuyie nd̀ò mesàà nSemmu

kè Kannahāã ntú o kó kudaakù.

²⁷ Kuyie nd̀ò mesàà nSafeti nè Semmu kè bè

ńwě nke bo,

kè Kannahāã ntú be kó kudaakù.

²⁸ Mɛniɛ nkùò dìì m̀ǹǹǹì bɛǹìtìbè kédèè, kè Ǹwɛɛ mm̀akɛ yɛbiɛ nsik̀ɔ̀s̀ìt̀ã̀t̀ì ǹè sip̀ìs̀ìǹùmm̀ù (350) ndi,

²⁹ kè nyóó kú kɛ m̀akɛ yɛbiɛ nsik̀ɔ̀s̀ìwɛi ǹè sip̀ìs̀ìǹùmm̀ù (950).

10

Ǹwɛɛ kó kufuku

¹ Ntɛ Ǹwɛɛ bí, Sɛmmu ǹè Kammu ǹè Safɛti kó kufuku mɛniɛ ndo kùò bɛǹìtìbè kédèè, kè b̀ɛɛ piému ibí.

² Safɛti kó ibí tú: K̀ɔ̀mɛɛ ǹè Mak̀ɔ̀ku ǹè Madaii ǹè Yafãã ǹè Tubaaadi ǹè Mɛsɛki ǹè Tidaasi.

³ K̀ɔ̀mɛɛ kó ibí tú: Asekɛnaasi ǹè Difati ǹè Tokadima.

⁴ Yafãã kó ibí tú: Edisaa ǹè Tadisisi ǹè Kitimmu ǹè Dodanimmu.

⁵ Bɛè do sũũ nkécíété kémaá dàméèrì také kécãnné cãnné ibotí bɛ náãntì d̀ò ndòmmè.

⁶ Kammu kó ibí tú: Kuusi ǹè Misidaimmu ǹè Puti ǹè Kannahãã.

⁷ Kuusi kó ibí tú: Sebaa ǹè Afidaa ǹè Sabitaa ǹè Dayemaa ǹè Sabitekaa. Dayemaa kó ibí tú: Sebaa ǹè Dedanni.

⁸ Kuusi wɛè do ẁɛtɛ k̀ɛpɛit́ɛ Nɛmmudoti ẁɛè do naá nhokp̀arì ketiwè ketenkè ìnkè.

⁹ Nɛmmudoti do tú opaawaà ndiɛwè nwe kè ti Yiè nkuyie nwúó. Dɛè tɛ kè b̀è ã̃ yí ti Yiè nkuyie nda teennè kàa ntú opaawaà ndiɛwè Nɛmmudoti do d̀òmmè.

¹⁰ Ntɛ yɛhɛkè ketiyè ò do baké yè: Babɛedi ǹè Edesi ǹè Akadi ǹè Kadinɛɛ. Dɛ kó yɛhɛkè do bo Sindeaa miɛkɛ nkɛ.

¹¹ Kè Nɛmmudotii íté dɛ kó dihèi k̀ékɔtɛ Asidii kémaá Ninifu ǹè Debotidii ǹè Kadaa.

12 Kè Desãã èi dii ríbo Ninifu nè Kadaa diheidiè de cuokè.

13 Misidaimmu yaàbí tú Dudimmu nè Anamimmu nè Deabimmu nè Nafutuyimmu

14 nè Patidoosi nè Kasiduimmu nè Kafutɔɔ, bèè pié Fidisitēēbe.

15 Kè Kannahãã peité Sidonni o kòò Po nè Eti.

16 Kè Kannahãã yaàbí ntú: Yebusiibe nè Amɔriibe nè Kidikasiibe

17 nè Efiibe nè Adikiibe nè Siniibe

18 nè Adifadiibe nè Semadiibe nè Amatiibe. De kó difɔ̀nkúò kè Kannahãã kɔ̀beεε ciété,

19 kékari Sidonni be tenkè de nketé kécuó nKedaadi nè Kasaa, Sodammu nè Komɔɔ bíékè, Adimaa nè Seboimmu kéntɔ̀ kétuɔ̀ke Desa.

20 Kammu kó ibí nyi ì do yàte tinaàmùntì, kékari yehékè be náàntì cãã ncáámmè nè be botí.

21 Kè Safeti kóo kótì Semmu múnkεε mɔ̀te ibí, weè tu Ebeεε kóo yààrì.

22 Kè Semmu kó ibí ntú Edammu nè Asuu nè Adipakisadi nè Dudi nè Aramu.

23 Kè Aramu kó ibí ntú: Uusi nè Udi nè Ketεε nè Maasi.

24 Kè Adipakisadi ntú Sedaa cice, kè Sedaa ntú Ebeεε cice.

25 Kè Ebeεε mmɔ̀ke ibí idéi, kè deketirè yètìrì ntú Pedeki (dèè tu meyatimè). De kó dimònnì ndi ibotí do yàtemè, kòo nantè yètìrì ntú Yokitãã.

26 Kè Yokitãã peité Adimɔ̀dadi nè Sedεfu nè Asadimafeti nè Yedaki,

27 nè Adodammu nè Usadi nè Dikida,

28 nè Obaadi nè Abimmayεεdi nè Sebaa,

29 nè Ofidi nè Afidaa nè Yobabu. Beμou memme bè tu Yokitãã bí nyi.

30 Bè do bo Mesa èi ndi kéntɔ kétuɔkenè Sefaadi tãri, diyie yìenì kèè bíékè.

31 Kè Semmu kɔbe múnkee yè kécánné yehékè, yehékè be náaṅtì dò mmèè botí.

32 Nɔwee bí kó iwuɔ nyi memme, bè ì cǎ́nnémè ibotí ibotí. Menie ndo kùɔ benìtìbè kédeè kè beè pié ibotí imɔu ìì bo kutenkù miεke.

11

Didènnì bè tu dì Babεedi di kó mumarimù

1 Benìtìbè bemɔu do náá ntináaṅtì timáà ndi, onìtì náaṅtì do í cǎ́á.

2 Kè bèε kɔte diyie yìenì kèè bíékè káyà kubiriku makù, dihei bè tu dì Sindeaa ke bo maá,

3 kénáké betɔbè ke dò: Íténè kè ti pííkú yedombie, ké yè pṹnè kè yèe kpenke kéndò nyetárè, kè tí waá nkùtìnòð kénsĩékù.

4 Kè tí maá dihei, kémaá didènnì kè d̀i kááké tiwetì, kè ti yètìrìi feité, kè ti báá cítéteketenkè kemɔu.

5 Kè ti Yiè nKuyie ncúténì ke bo yà benìtìbè maá d̀i èi nè didènnì.

6 Ke d̀ò: Bè mè ntúmè kubotí kùmáà kɔbe ke náá ntináaṅtì timáà, d̀emare í yóó bè d̀itinné bè yóó namu kédòð bè d̀ómè.

7 Tì cúténè kékóké be náaṅtì, kè bè nnáá nke í yo betɔbè tu mù.

8 Kè ti Yiè nKuyie mbè cíε nketenkè kemɔu, bá bè í mmaá dε kó dihei.

9 Dεè te kè bè yu dε kó didènnì ke tú Babεedi. Tì Yiè nKuyie nde nkóké benìtìbè náaṅtì, ké bè cíε nketenkè kemɔu miεke.

Semmu kó kufuku kéntɔ kétuɔkenè Abarammu kòku

10 Semmu kó kufuku tú kuu: Ò do m̀ake yebie ntek̀ùtè (100) nte k̀epèitè Adipakisadi ke s̀ó ndè m̀ake yebie nyèdèè nè meniè nk̀ùòmè benit̀ibè.

11 De kó dif̀onk̀ùò, k̀emm̀ake yebie nsik̀ous̀iǹum̀m̀ (500) k̀epiè bedap̀ambè nè besap̀ambè.

12 Kè Adipakisadi mm̀ake yebie nsip̀is̀it̀ã̀ati nè yèǹum̀m̀ k̀epèitè Sedaasi.

13 De kó dif̀onk̀ùò k̀emm̀ake yebie nsik̀ous̀iǹàà nè yèt̀ã̀ati (403), k̀epiè bedap̀ambè nè besap̀ambè.

14 Kè Seda mm̀ake yebie nsip̀is̀it̀ã̀ati k̀epèitè Ebeè.

15 De kó dif̀onk̀ùò kè Ebeè mm̀ake yebie nsik̀ous̀iǹàà nè yèt̀ã̀ati (403) k̀epiè bedap̀ambè nè besap̀ambè.

16 Kè Ebeè pèitè Pedeki kédeè k̀emm̀ake yebie nsip̀is̀it̀ã̀ati nè yèǹàà k̀epèitè Pedeki.

17 De kó dif̀onk̀ùò kè Ebeè mm̀ake yebie nsik̀ous̀iǹàà, nè sip̀is̀it̀ã̀ati (430) k̀epiè bedap̀ambè nè besap̀ambè.

18 Kè Pedeki mm̀ake yebie nsip̀is̀it̀ã̀ati k̀epèitè Deyuu.

19 De kó dif̀onk̀ùò k̀emm̀ake yebie nsik̀ous̀idè nè yèwèi (209), k̀epiè bedap̀ambè nè besap̀ambè.

20 Kè Deyuu mm̀ake yebie nsip̀is̀it̀ã̀ati nè yèdèè k̀epèitè Seduki.

21 De kó dif̀onk̀ùò k̀emm̀ake yebie nsik̀ous̀idè nè yèyiekè (207) k̀epiè bedap̀ambè nè besap̀ambè.

22 Kè Seduki mm̀ake yebie nsip̀is̀it̀ã̀ati k̀epèitè Naò.

23 De kó dif̀onk̀ùò k̀emm̀ake yebie nsik̀ous̀idè (200) k̀epiè bedap̀ambè nè besap̀ambè.

24 Kè Naṓṓ mmṓke yebie nsipísìdé nè yèwei kèpeité Tedaa.

25 De kó difōnkúò kémṓke yebie ntekòtè nè tɛpíítè nè yèwei (119), kèpié bedapàmbè nè besapàmbè.

26 Kè Tedaa mmṓke yebie nsipísìyiekè, kèpeité Abarammu nè Naṓṓ nè Atãã.

27 Tedaa kó kufuku nku, weè peité Abarammu nè Naṓṓ nè Atãã. Kè Atãã peité denitidabire Dɔti,

28 kékú, bè ò peité diì èi Uudi Babidōnni kó ketenkè miεε, kòo cice Tedaa kraá fòù.

29 Kè Abarammu puoke Saraii kè Naṓṓ puoke Midikaa Atãã kóo sapàà. Atãã weè múнке do peité Isikaa.

30 Saraii do tú tehãũnte nte kénkra debire.

31 Kè Tedaa túóté o kóo dapàà nhAbarammu nè o yaábire Dɔti Atãã bire nè o còkù Saraii o kóo dapàà nhAbarammu pokù. Kè bèε íté Uudi èi Babidōnni tenkè kékote Kannahãã tenkè, kétuoke Anaa èi ké nke mbo.

32 Kè Tedaa nyóó kú ke mṓke yebie nsikousidé nè yènùmmù (205).

ABARHAMMU KÓ TINÁǺTÌ

12

Kuyie nyēm̀m̀ Abarammu íté o tenkè

1 Kè ti Yiè nKuyie nnáké Abarammu ke dò: Íté a tenkè, a kabε borè, a cice cīètè, kékote n yóó da benke kèè tenkè.

2 M bo da dṓṓ mesàà nkàa botíi sũũ, kàa yètiriì feitè mediè. Fṓṓ yó nte kè ibotí imṓuu pété mesàà.

3 M bo dɔ̀ ɔ̀ mesàà mbèè yóó da dɔ̀ ɔ̀ mesàà, kédɔ̀ ɔ̀ meyei mbèè bo nda dónè meyei. Fɔ̀ yó nte kè n dɔ̀ ɔ̀ ibotí imɔu mesàà.

4 De mɔ̀nni ke s̄ nhAbarammu m̀ke yebie nsipísíyiekè nè yènùmmù. Kè ti Yiè nKuyie nhò nàké ke d̀: Íté Anaa eì.

5 Kòo yie nkéíté kénneínè o pokù Saraii nè o nantè bire Dɔ̀ti kéntɔ o kpere demɔu nè o daati ò do donté ti Anaa eì, kékéte kécuo nKannahã bíékè, kétuoke Kannahã.

Abarammu bomè Kannahã kékote Esibiti

6 Merime kè Abarammu p̄tè Sisemmu eì kétuoke dibòri mari bè tu di Mɔ̀dee mutie mamù borè. De kó dimɔ̀nni Kannahã kɔ̀be bèè do dè bo.

7 Kè ti Yiè nKuyie mbenke kumáà Abarammu kòò nàké ke d̀: N yóó duó nke ntenkè nke a yaabí. Kè Abarammu maá ti Yiè nKuyiendiwũstònni de kó dibòri.

8 Ó de nyitè kékote yetārè kó dihei Betɛedi diyie yiení kèè bíékè, kékari Betɛedi nè Aii de cuokè ke tó maá ti Yiè nKuyie ndiwũstònni teri kébántè ti Yiè nKuyie nké kù yu ke d̀ o Yiè.

9 Kè Abarammu níkatì ke sɔ̀ti ke wetí Nεkebu tempè mbíékè.

10 Kè dikònni dierii tanní dihei kè Abarammu íté, kékote Esibiti tenkè kэмbo ke d̀ yemòrè mayè.

11 Bè t̀̀ke dii mɔ̀nni Esibiti kéntati dihei, kè Abarammu náké o pokù Saraii ke d̀: N yému a tùmè oposáati,

12 Esibiti kɔ̀be yóó yà a wennimè ke d̀ a tú m pokù nwe, ké n kuó ké da yóu.

13 Á bè nàké ke d̀ n tú a tãũ nwe kè bè nni ndɔ̀ri mesàà nha kpéi, kè nní nfòu.

14 Bè tù̀koo d̀i m̀nǹi Esibiti mieke k̀e Esibiti k̀obe ỳa o pok̀u wennim̀e mediè.

15 K̀e Esibiti k̀oo kp̀àt̀i k̀o bet̀omb̀e k̀ate k̀e nh̀o s̀ant̀i okp̀àt̀i ìk̀e, k̀oo t̀ùot̀e k̀ek̀ateǹe okp̀àt̀i c̀iè̀t̀e.

16 Ǹe o kp̀eí nk̀oo kp̀àt̀i d̀òò mes̀àa nh̀Abarammu k̀oo p̀amm̀u ipe ǹe sib̀oó ǹe iǹàake ǹe tidaati benitip̀ob̀e ǹe benitidaab̀e ǹe s̀ammarím̀ub̀e ǹe ỳoỳob̀e.

17 K̀e ti Yiè nKuyie m̀pot̀e okp̀àt̀i ǹe o c̀iè̀t̀e k̀obe mediè nh̀Abarammu pok̀u Saraii kp̀eí.

18 K̀e Esibiti k̀oo kp̀àt̀i ỳu Abarammu k̀oo beke ke d̀ò: D̀e ỳime k̀aa ǹ d̀òò miè? D̀e d̀omm̀e k̀aa í ǹ ǹak̀e ke t̀ù a pok̀u nwe?

19 D̀e d̀omm̀e k̀aa ǹ ǹak̀e ke ỳe nha t̀aũ nwe k̀e nh̀ o t̀ùot̀e ke bo puoke? Nto a pok̀u k̀ep̀eè̀t̀e.

20 K̀oo kp̀àt̀i duó nk̀oo t̀omb̀e beti Abarammu ǹe o k̀pere dem̀ou dih̀eì.

13

1 M̀em̀me k̀e Abarammuu t̀ùot̀e o pok̀u ǹe o k̀pere ò m̀ake d̀e, k̀e D̀oti nwe neínè k̀e b̀eè ẁete Nekebu temp̀e mbíék̀e.

Abarammu ǹe D̀oti b̀e ỳatem̀e

2 Abarammu do m̀ake tikp̀at̀i nti mes̀àa, nnè tim̀at̀i p̀eít̀i ǹe mes̀o.

3 K̀e Abarammuu ít̀e Nekebu temp̀e k̀etuake Betedi ǹe Aii de cuok̀e ò do ket̀e k̀ebát̀e d̀e.

4 Ó do maá d̀e diwũ̀st̀onni k̀ebánt̀e ti Yiè nKuyie nk̀e k̀u yu ke d̀ò o Yiè.

5 D̀oti ẁeè do neínè Abarammu ò m̀unke do m̀akemu ipe ǹe sib̀oó ǹe iǹàake. Ke m̀ake tiỳàt̀i b̀e d̀òòrinè t̀i titouti.

6 Bá ketenkè í mbè sànnè ke yé bè do məkemè iwũḽ mediè.

7 Kè Abarammu kó benaacēmbε nè Dəti kəbe kè bèε kpa. Kannahāā kəbe nè Pedisiibe do de mbo.

8 Kè Abarammuu náké Dəti ke d̀: Mí nnè f́ ti í d̀ò nkékpa, ti naacēmbε me nyí d̀ò nkékpa, ke yé ti wěmmè təcīètè.

9 Á wénté kédeite a d̀ó kùù píkù kè tí yate. Kàa k̀əte kubakù yóu n k̀əte kucà̀nku. Kàa me nk̀əte kucà̀nku n k̀əte kuyóu.

10 Kè Dətii wénté ḱyà Suditēē kó ketenkè kè kè boo bàmmùù ḱtuəkenè Soaa εì. Ti Yiè nKuyie mu ndo í c̀óu ndii m̀ənni Sodəmmu εì nè Koməə εì kè de kó ketenkè nè Soaa εì kè dè boomu, ke wenni ke d̀ò nti Yiè nKuyie ndo d̀ò kùù púú, ke naati ke d̀ənnè Esibiti kó ketenkè.

11 Kè Dətii tāāté Suditēē kó kubiriku bíékè, ké ke nk̀əte. Məmmε bè yàtemè.

12 Kè Abarammu m̀bo Kannahāā kó dihei, kè Dəti m̀bo kubiriku kó yehékè, ke c̀onné tiyàati kó titouti ḱtuəkenè Sodəmmu.

13 Sodəmmu kəbe do tú benitiyonkubε mbε, ke d̀əəri meyei ndiemè kè dè yóu Kuyie.

14 Dəti nè Abarammu bè yàte dii m̀ənni, kè ti Yiè nKuyie nnáké Abarammu ke d̀: Wénté a c̀ómmú dè, kéwénté diyie yìèní kèè bíékè, kéwénté a bakù yóu nè kucà̀nku.

15 A mè nwùó nkèè tenkè n yóó kè nda duəmmu f́ nnè a yaàbíó s̀áà.

16 M bo duó nkàa yaàbíi sũũ mmesàà mmubirímú k̀əme. Wèè bo na ḱekaa mmubirímú, wèè bo na ḱekaa nha yaàbí.

17 Íté kéce, nde kó ketenkè kemou kè duómè n kè nda duómmu.

18 Kè Abarammu íté deborè késóó nkékari dibòri mari bè tu di Mammudee kó mutie borè Ebunóó také, kémaá diwūđtònni kébántè ti Yiè nKuyie.

14

Abarammu kparamè ke fietè Doti

1 De kó dimònni kè Amudafεedi Sindeaa eì kóo kpààti nè Adiyòki Edasaa eì kóo kpààti nè Kedóódaomεε Edammu eì kóo kpààti nè Tideadi Koyimmu eì kóo kpààti.

2 Kè bèε íté kéndokùnè Bedaa Sodómmu kóo kpààti nè Bidisaa Komóó kóo kpààti, nè Sineabu Adima kóo kpààti, nè Simmεβεε Seboimmu kóo kpààti nè Bedaa bè tu dii eì Soaa kóo kpààti.

3 Kè bèε tíí Sidimmu kó kubiriku, dèè naá nyíe ndáméèrì wèè kó meniε ndò mmukókúó.

4 Yεbie ntepiúte nè yédéé miεke kè Kedóódaomεε mbè baké. Yεbie ntepiúte nè ditáánni miεke kè bèε ò yetε.

5 Yεbie ntepiúte nè dinaanni miεke kè Kedóódaomεε nè bekpààtibè bèè ò wéñnè kè bèε íté kέpónte Defaiibe bèè bo Asitadoti-Kannaimmu eì, nè Susiibe bèè bo Ammu eì nè Emiibe bèè bo Kidiyataimmu eì

6 nè Oriibe bèè bo Seii kó yetārè miεke, ké bè bèti kétuókenè Edi-Padanni kó diheì dii tókénè tedóntè,

7 kénkūntiní kέpónte Ammisipati bè tu dii eì Kadεεsi, kέpónte Amadesiibe kó ketenkè kemou, nè Aməriibe bèè bo Asasónni-Tamaa.

8 Mεmε kè Sodómmu kóo kpààti nè Komóó kou nè Adima kou nè Seboimmu kóo kpààti nè Bedaa, nè

Soaa kó bekpààtìbè, kè bèe wěnné kékote Sidimmu kó kubiriku,

⁹ kédokénè Kedəadaomεε Edammu kóo kpààti, nè Tedeadi Koyimmu εì kóo kpààti Amudafεedi Sinneaa εì kóo kpààti nè Adiyəki Edasaa εì kóo kpààti. Kè bekpààtìbè bènùmmù ndokùnè bekpààtìbè bènàà.

¹⁰ Sidimmu kó kubiriku do məke yefòtè nye kè kùtìnóò piéké ye miεke. Kè Sodəmmu kóo kpààtìi nè Koməə kou kè bèe coké kédúó ye miεke, kè besəmbεe coké kédeke ditəri ĩnkè.

¹¹ Kè bèe na Sodəmmu nè Koməə kəbe kétúóté be kpàtì, nè be diiti kékənnè.

¹² Kε múnkεε túóténè Dəti Abarammu nantè bire nè o kpàtì tíməu kékənnè.

¹³ Kòò mə̀u coké kékote kénáké Abarammu, Ebedeεε botí kou, ò borè Aməriibe botí kou Mammudee kó detie mborè. Mammudee tebii do tú Esikəədi nè Aνεε. Betāāti mεmμε bε do wěnnè Abarammu nwe didootitĩnni.

¹⁴ Abarammu kèè dii mə̀nni bε kə̀nnəmè Dəti koò kpetí, kédúó nkòo təmbè bε pié bε o cĭtè kè bεε báátí, sikəusitāāti nè tεpíítè nè bēni (318), kè bεε tūnne kétuəke Danni tenkè.

¹⁵ Kè Abarammu bε totí yetĩrè yetĩrè péu, kè bεε cētinne be dootitəbè ké bε na, ké bε bēti kétuəkenè Obaa, dihèi dii bo Damaasi bakù youú bíékè,

¹⁶ kéfietε bε do tūóté dèè kó dimàà nè Dəti nè o kperε deməu nè benitipòbè nè benitidaabè.

¹⁷ Abarammu na dii mə̀nni okpààti Kedəadaomεε nè bekpààtìbè bèè ò wěnné kénkūnti, kè Sodəmmu kóo kpààtìi yənní kóo co Safee kó kubiriku miεke, bε tu kù okpààti biriku.

18 Kè Mesisedeki Sademmu kóo kpààtì wèè tu Kuyie nkùù baké keĩnkè nè ketenkè ku kuó nùtì, kòo kàtenní pèè nè menaà nkòò co,

19 kéməo Kuyie nkó mesàà nhAbarammu kpéi nke d̀̀: Kuyie nkùù baké keĩnkè nè ketenkè kù da d̀̀ò mesàà.

20 Kuyie nkùù baké keĩnkè nè ketenkè ke te kàa na a dootitòbè ku yètìrì ndeu!

Kè Abarammuu deite ò tənì dè bá tèè píítè mièke, demàà demàà kòò duó.

21 Kè Sodəmmu kóo kpààtì náké Abarammu ke d̀̀: N duó mbenìtibè kènte tinentì a eí tì.

22 Kè Abarammuu ò tēñné ke d̀̀: N youte n nùtè nte, ti Yiè nKuyie nkùù baké keĩnkè nè ketenkè ku ìkè,

23 ke pàrikè ke tú n yí yóó túóté a kperε marè bá fεpàakonyĩfè yoo kunὲ̀kù kó kuhõũ, a yàà bo yĩ f̃f̃ te mí nhAbarammu kè n naá nhokpààtì.

24 N yí yóó túóté dèmarè, kè dè í tú n kó benìtibè di dè. Bèè n cíe mbὲ̀ tu: Anεε nè Esiəədi nè Mammudee, bὲ̀ bo túóté be kperε.

15

Kuyie ntaunnèmè kumàà Abarammu

1 Kè ti Yiè nKuyie mbenke kumàà Abarammu kóò nàké ke d̀̀: Bá nyĩ̀̀kù! Mí tu a kó kudəpìkù, m bo da cú dè bo ndeu mediè.

2-3 Kè Abarammu d̀̀: Ti Yiè nKuyie nha bo n duó mba? N yí məke debire, kè n kóo tōntì Ediesεε Damaasi eì kou, wèè bo n c̃f̃t̃t̃, weè yóó túóté n kperε.

4 Kè ti Yiè nKuyie nhò tɛ́nné ke dò: Weè í yóó túóté a kperɛ. A yóó peité dèè bire deè yóó dè tùóté.

5 Kè Kuyie ndenne Abarammu ditowaà kòò nàké ke dò: Bóuté tiweti kɛ́yà siwãã, a bo na ké sì kàanaà? Kè kù yí ke dò: Siwãã dòmmè, a yaàbí yóó sũũ mmèè botí.

6 Kè Abarammu yie nti Yiè nKuyie mbéi ntì, kè deè nte kè kù dò, ò dò̀̀ri kù dómè.

7 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: Mí da ínní Uudi èì, Babidɔ̀nni kó ketenkè, ke bo da duó ke ntenkè a mè mbo kèè miɛke.

8 Kè Abarammu dò: Ti Yiè nKuyie, m bo yĩme kébanté n yóó tiekemè de kó ketenkè?

9 Kè ti Yiè nKuyie nhò nàké ke dò: Waanní dinaasèrì nè dibɔ̀sèrì nè dipedaà, dèè màke yebie nyètã̀ti nè tenónkpete nè dikpetìnónkperi.

10 Kè Abarammu waanní iwũs inyi, kékéké i cuokè, ké ì dǎú nkécuó nyitɔ̀bè, ò me nyí nkèké sinónkpeé.

11 Kè timancòntìi kɔ̀tení, ke bo cɔ̀ de kó imaa, nkòo tì bèti.

12 Diyie tati dìi mǎnnì kè inuɔ̀ mpí nhAbarammu kòo duó mediè, kè dibìnnì dierì marii ò sǎ́nté, kè kufɔ̀waá nhò pĩ mmediè.

13 Kè ti Yiè nKuyie nhò nàké ke dò: A nyé ke tú a yaàbí bo kɔ̀te diheì marii dìi í tú i kperi, ké nkè bo ke dò yebie nsikɔ̀usinàà (400), ke tú tidaati kè bè ì fěũko.

14 Kè n fěũ nde kó kubotí kùù ì fěũko, kàa yaàbí nyeti ke tɔ̀ tikpàti mediè.

15 Fǎ́ nha yó mbonè diwèi ndi ke yàa kóté kékú, kè bè da kũnné a yembè borè.

16 A yaàbí kó iyaàbí, ì wētíní ke ntenkè. Ke yé Amōriibe yei mu nyí sũũmmè ke tũ̀̀ke m bo bè bēti dè.

17 Diyiè ta diì mōnnì kè dèe biite sãũ, kè Kuyie nkōtení kéndò mmuhãã nnè kuyukú nè fehããdèènfè, ke pēnkù iwũõ bè kèké ì sàku.

18 De yiè ndí ti Yiè nKuyie ntàunnēmè kumáà Abarammu ke dò: N yóó duó nde kó ketenkè a yaàbí nyi kè ì nkè te, kētúóté kukó kùù bo Esibiti mànkú, kékáá kukó ndiekù Efadati.

19 Keniibe nè Kenisiibe nè Kadimōniibe,

20 nè Itiibe nè Pedisiibe nè Defaiibe,

21 nè Amōriibe nè Kannahãã kōbe nè Kidikasiibe nè Yebusiibe, bēè te de kó ketenkè.

16

Bè peitémè Isimayēri

1 Abarammu pokù Saraii do í peité debire. Ke né mmōke kunitipodaakù makù, Esibiti kōku, kè ku yètìrì tu Akaa.

2 Kè Saraii náké o dōù ke dò: A wúómmu ti Yiè nKuyie nyí m pãmè ibí. Duónè n kó kudaakù, kè de yèmmè ò bo m peité debire.

Kè Abarammu yie nde kó tináàntì.

3 Kè Saraii túóté o kó kudaakù Esibiti tenkè kōku Akaa képuó nho dōù Abarammu. Dè do sǎ̀ nhò mōke yebie ntepiítè nte Kannahãã mieke.

4 Kè Abarammu duónè Akaa kòo puó. Ò banté diì mōnnì ò pùómmè késenkèrì Saraii ò tu wèè kó kudaakù.

5 Kè Saraii náké Abarammu ke dò: Fǎ̀ò te kè bè n sǎ̀. Míi tũ̀óté n kó kudaakù ke da puó, nè kù

bantémè ke dò nkù pùó nkù ténke í n wúó. Ti Yiè nKuyie kuù bo ti púté fǒ nnè mí.

⁶ Kè Abarammuu náké Saraii ke dò: A kó kudaakù nku, kè fǒ kù te, doò ku a dómè.

Μεμμε κè Saraii fǐũ nhAkaa mmediè, kòo coké kéta dikpáa cuokè.

⁷ Kè ti Yiè nKuyie ntōnni ò yà dikpáa cuokè tebinte matè také, Suudi kó kuce borè.

⁸ Kóò beke ke dò: Akaa a bonní de, a kōri ke? Kòò dò: N cokù Saraii nwe n tú wèè kó kudaakù.

⁹ Kè ti Yiè nKuyie ntōnni ò nàké ke dò: Wēte o borè kényíè nhò yē mmù.

¹⁰ Kè ò di yíé ke dò: Ti Yiè nKuyie mbo duó nkàa yaabíi sũ mmediè, bá òmòu báá na ké ì kàa.

¹¹ A púó nke yóó peité denitidabire nde, á dè yu ke dò Isimayeri, ke yé ti Yiè nKuyie nkèè mè a sáúti.

¹² De kó debire yó ndò ndikpáa kóo sãmmarímú nwe, kénkpannè benitibè bemou, kè bè nde kpànnè, kè dè ncáá nke ã demáà, ke détirinè de kabè.

¹³ Kè Akaa yú Kuyie nkùò o béinnè ke dò Ata-Edii-Doyii (dèè tu: Ti Yiè nKuyie nkùò n wúó). Ke dò: M mènke yàmu Kuyie nke kpaá fòuà?

¹⁴ Dèè te kè bè yu tebinte tèè bo Kadessi, nè Bededi de cuokè ke tú: Daayii-Doyii (dèè tu: Kuyie kùò n wúó nku kó tebinte).

¹⁵ Kè Akaa peité denitidabire, kè de cice Abarammuu dè yu ke dò Isimayeri.

¹⁶ Akaa do yóó peité Abarammu debire ke sǒ nhò m̀ke yebie nsipísini nè yekuò ndi.

17

Kuyie ntàunnèmè Abarammu koò cèète diyètiri

Di yó mme nhõ nkè dè ntú ti kó metaummè kó mεcannimè mí nnè díndi sáã.

14 Kè wèè í cãnté dí ò dènnε di cuokè, ò í tũnnε mèè kpéí n taummè kó ikuó.

15 Kè Kuyie nnáké Abarahammu ke dò: A ténke bá nyu a pokù ke tú Saraii, o yètìrì yó ntú Saraa nwe.

16 M bo ò dòò mesàà nkòò da peité denitidabire, ò bo naá nyibotí péu yõ. O yaàbí miεke bekpààtìbè bo buoté péu.

17 Kè Abarahammuu nínkú késĩnné ketenkè, kédáá, kébéi nnè o yèmmè miεke ke dò: M bo yĩme képeité debire mí nwèè màke yebie ntekòutè (100), kè Saraa màke yebie n sipísìwéi, ò bo yĩme képeité?

18 Kè Abarahammuu náké Kuyie nke dò: Kè Isimayεeri cénke fòù, kàa ò dòò mesàà, m báá beke òmòù ténke!

19 Kè Kuyie nnáké Abarahammu ke dò: A pokù Saraa bo da peité denitidabire, kàa dè yu ke dò Isaki. M bo nhò taunè nè o yaàbíó sáã.

20 A m beke tì Isimayεeri kpéí, n yiemmu ke yóó ò dòò mesàà. Ò bo peité mesàà, nkòò botíi sũũ, bekpààtìbè tepíitè nè bèdébè bo yènní o botí miεke, kòò ntú kubotí diekù yààrì.

21 N né yó n taunè Isaki nwe, dè yàa yó nkááké miε nkè Saraa peité wè.

22 Kuyie nnáké dīi mǎnni Abarahammu kédeε, kéíté kédeke kéĩnkè.

23 Kè Abarahammuu túóté o bire Isimayεeri nè tidaatì tìi pié o cĩètè nè ò do ntìi kó dimàà ké tì cãmmú dε kó diyìε Kuyie nhò nàké ke yè ndè ndòmmè.

24-25 Abarahammu do m̄ke yebie nsipísìwei nè yèwei ndi, kòo bire Isimayēeri m̄ke tepítè nè yètāāti, kè bèe ò cānté.

26 Abarahammu nè o bire Isimayēeri bè ènne kécānté diyie òmáà ndi,

27 nè tidaati bè pié tì o cīètè nè ò do ntì.

18

Abarahammu cōutémè Kuyie ntārè

1 De m̄nni kè ti Yiè nKuyie mbenke kumáà Abarahammu dibòrì bè tu dì Mammudee kó detie mborè, ke s̄ ndiyie còmú yeyo kè kuyiinkù bo, kòo kàri kutouku bōrìnù,

2 kèyà benitibè bètāāti kè bè còmú o také. Kòo ítóo kè bè co kéninkú kēsinnóo be iiké,

3 kénáké be kòo m̄u ke d̄: Di báá p̄ēté mí nha kóo t̄nti n cīètè.

4 Yóunè kè bèe waanní menie nkè dí óú di naàcèi, kéom̄pè mutie muu ntaké.

5 M bo waá mmudiì kè di duó nkè dí di, kèpété muwērímú, kèna kēsōtè di ce, di báá p̄ēté n cīètè memme. Kè bè d̄: Dòo a bēi ntì.

6 Kè Abarahammuu coké mecāā nkétaroo kutouku Saraa borè, kòo nàké ke d̄: Waá mmuyuo mmù yó nsànnèmè kéānte kédòo tipēmpēnti tītāati mecāā.

7 De kó difānkúò kè Abarahammuu coké kēpīnni dinaadabii diì wenni, ke ā mekùò nkéduó nho kóo n t̄nti m̄u kòo di kùò kébénné mecāā.

8 Imaa mbi diì m̄nni kòo ì t̄óté kéwaá mmēnaamiè mmèè kānté nè mèè ūmmú bām̄bà nké bè ìnné, kè bè nyo nkòò còmú be také, ke díri mutie.

9 Kè bèe beke Abarahammu ke dò: A pokù Saraa borè? Kòò dò: Ò bo kutouku mièke.

10 Kè Kuyie ntōrè kó òmarì dò: Dè yàa bo nkááké miè, kè nní nwētíní a cīètè ke ś nha pokù Saraa peité denitidabire nde.

Kè Saraa còmú kutouku bòrìnùù Abarahammu fōnkúò ke yo.

11 Abarahammu nè Saraa bè do kòté mediè mme, bá Saraa ténke í nyuò.

12 Kè Saraa daá omáà borè ke dò: N kòtému n ténke í yuò, kè n dōu múnke kòté.

13 Kè ti Yiè nKuyie mbekè Abarahammu ke dò: Dè yīme kè Saraa daá, ke tú ò kòté ke pēētè ò bo peitémè debire?

14 Dèmarè bo ti Yiè nKuyie nyīékú dèà? Dè yàa bo nkááké miè nkè nní nwētíní a cīètè ke ś nSaraa peitému denitidabire.

15 Kè Saraa kōmbùòtìi do, kòo nenni ke dò: N yí daá. Kè ti Yiè nKuyie ndò: A daámu.

16 Kè de kó benitibèe íté kécuó nSodammu bíékè, kè Abarahamuu bè cíe.

17 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: M báá sōnne Abarahammu n yóó dòò tì.

18 O kó kubotí yóó deuke mediè mme kénkpeñni. Weè yó nte kè ibotí imōuu péte mesàà.

19 N we ntāāté ke bo duó nkòò bí nè o yaàbí kè bè nyíe n kuó, kè i borime ñwenni kè ì dōòri n dómè, kè dèe yie nkè nh ò dōò mesàà n yē n yóó ò dōò mè.

20 Kè ti Yiè nKuyie nnáké Abarahammu ke dò: Benitibè kuònnè Sodammu nè Komō de kàbe mediè mme, be caàrìmè deumu.

21 M bo kàte késíéké, kè bè mènke caarimu n yà.

22 Kè bédébèe kété kénkòri Sodømmu bíkè kè ti Yiè nKuyie nní nkpaánè Abarahammu.

Abarahammu bàámmè Kuyie nSodømmu kpéí

23 Mènmè kè Abarahammu tóónko ti Yiè nKuyie mborè ké kù beke ke dò: A bo yie nkéwènné onitisàù nè oyeiwe kékuà?

24 Kè benitisààbè bo Sodømmu sipísìnùmmù, a bo bè wènnénè kékuà? A báá bè cǐé nkéyóu diheì be kpéínáá?

25 Bitì! A báá yie nké mè dòò. A báá yie nkétúóté onitisàù kéwènnénè oyeiwe kékuà, kòò sàùu còuté oyeiwe kó tiyě̀ti. F́ nwèè bekùnè kutenkù kumà, a báá yóu a bo dòòmè dèè wenni.

26 Kè ti Yiè nKuyie ndò: Kè ñ yà benitisààbè sipísìnùmmù Sodømmu miεke m bo cǐé ndiheì òimà be kpéí.

27 Kè Abarahammu dò: Yóu kè n yíé da béinnè n Yiè nKuyie mí nwèè tu mutáá nke tú mutapéí.

28 Kè bè í tùòke sipísìnùmmù, ke bo sipísìnàà nè bènùmmù á pònte de kó diheìàà? Kè ti Yiè nKuyie ndò: Kè n yà bèè wenni kè bè bo sipísìnàà nè bènùmmù, m báá pònte diheì.

29 Kè Abarahammuu yíé kébéi nke dò: Kè bèè wenni kè bè né bo sipísìnàà tá? Kè ti Yiè nKuyie ndò: Kè bè bo sipísìnàà m báá pònte diheì.

30 Kè Abarahammu dò: A miεke báá peike n da báámmu, kè bè bo sipísitàāti tá? Kè ti Yiè nKuyie ndò: Kè bè bo sipísitàāti m báá dì pònte.

31 Kè Abarahammu dò: N da báámmu yóu kè n yíé kébéi, kè bè bo sipísìdè tá? Kè ti Yiè nKuyie n dò: Kè bè bo sipísìdè m báá pònte diheì.

³² Kè Abarahammu yíé kébéi nke dò: N Yiè nKuyie nha báá nh òunè, n yóó béi mmesomme mme. Bèè wenni kè bè bo tepíítè tá? Kè ti Yiè nKuyie ndò: Kè bè bo tepíítè m báá pante dihei.

³³ Bèè nàké memme kédeè, kè ti Yiè nKuyie nyíté, kè Abarahamuu kò nho cǐètè.

19

Ti Yiè nKuyie nkùamè Sodammu nè Komoo de ekè kòbe

¹ Kè Kuyie ntārè yèdèè tuakoo Sodammu kuyuoku ke sǐ nDòti kàri dihei kó dibòrì, ké yè yàní kéíté ké yè co, kénínkóo ketenkè.

² Ke dò: N di báámmu ke tú dí kote n cǐètè késú di naàcèi, kényié nkè dèe wenté kè dí pǐèté. Kè yè dò: Àà, ti bo yiénko tikātītouti.

³ Kè Dòtii yetoo kè bèè kò nho cǐètè, kòo dòò mudii nè pǐètè wèè í kòorenè mutie mùù muuti kè bèè di.

⁴ Bèè keté ke mu nyí nduó, kè Sodammu kó benitidaabè bemou, ibí nè bekótíbè, kè bèè kotení kécēēte tecǐètè,

⁵ kèbeke Dòti ke dò: Yé benitibè bèè bàté a cǐètè kuyuoku? Denneni be kè tí bè duónè.

⁶ Kè Dòtii yènní kécómmú ditowàà kékpetínné dicàù,

⁷ ké bè nàké ke dò: N népobè, báá dòònè meyei.

⁸ M mọke besapambè bèdébè bèè mu nyí yé onitidòù, m bo bè denneni kè dí bè dòònè di dómè, kè biè, n kó bepòòbè mbe, di báá bè dòò meyei mbè ta n cǐètè nte.

9 Kè bèe náké Dɔti ke dò: Íté dende! A tú opòò nwe diε. Fḡḡ báá ti náké ti dò nkédòòmè. Kàa í yé tí da dḡḡ meyei nkè mèe pḡḡé ti na mbè dḡḡ mè.

Bè yī mεmme kòò tèntoo kéndó kέpante dicàù.

10 Kè de kó benìtìbè bedébèe deε Dɔti kétannò be borè, kέkpetínné dicàù,

11 kέ bè bonté tiyũḡnti bemou, ibí nè bekótìbè, kè bè nhàrì ditowaà bá bè í nyà dibòrì bo kèè bíékè.

12 Kè Kuyie ntḡrè yedéè náké Dɔti ke dò: Kàa màke a kabε diheì diì mmiεke, a còḡbè nè initidabí nè initipobí, a bè dènnε.

13 Ti Yiè nKuyie nkèè benìtìbè kuḡnnèmmè mme diheì diì nkabε, ke ti tḡnní kè ti yóó di pḡntε.

14 Kè Dɔtii yè kénáké o còḡbè bèè do pḡ o sapàmbè, ke dò: Yènnè diheì diì mmeεcā, ti Yiè nKuyie nyóó di pḡntemu.

Kè be yèmmè ndò nhò nu nwántí.

15 Kukũwentóo mḡnni kè Kuyie ntḡrèε náké Dɔti ke dò: Mḡnné meεcā nkétúóté a pokù, nè a sapùmbí idé kè di yè diheì, kè dè í dò mme mme di bo kú meyei mbo tuakení diì mḡnni diheì.

16 Kè Dɔti nhḡtí kè ti Yiè nKuyie ntḡrèε bè dète, wenwe nè o pokù nè o sapùmbí idé, kέyènnè diheì mànku, ke yé ti Yiè nKuyie ndómè kòò deεté.

17 Kuyie ntḡrè bè dènnε diì mḡnni diheì mànku, kè dìmarì màà ò náké ke dò: Coké kέdeεté a fḡmmu, a báá wḡḡε a fḡnkúò, a báá cómmú dèmarè kutempḡ nkuù mmiεke. Á coké kέsari ditārì diì mborè kέdonté a ḡnni.

18 Kè Dɔti dò: Áà, m báá na!

19 A n dḡḡmu mesàà, ke n kuó mmesémmè ke n deεté. N yí yóó na kέcoké kέtuεke di ntārì kè meyei nkpaaní, n yó nkpaá cokù kè mè n nìntemu kέ n kuó.

20 Nte teheitè sàm̀pótè tèè t̀kéní, n yóó na kécoké kétuòke tè. Tè mà sàm̀pòrè nde, yóu kè n coké ké de nsòri kédonté nh ònnì.

21 Kè Kuyie ntǎnnì d̀: Èǎ, n yiemmu ke bo wẽte ké da d̀d̀ mesàà nkéyóu de kó teheitè a yè ntè.

22 Kòte mecãã nkésòri, kàa í t̀d̀ke n yí yóó d̀d̀ t̀matì. Kè bèe yú de kó dihèi ke d̀ Soaa (d̀èè tu teheitè).

23 Kè D̀ti nyóó tuòke Soaa ke s̀ ndiyiè yènnì.

24 Menme kè ti Yiè nKuyie ncũũnnì muhãpòpòuò nSodammu èi nè Komòò èi ìnkè, kè mù ncóú.

25 Kè de kó yehèkè yedé cóúté, nè ketenkè nè benitibè nè detie.

26 Kè D̀ti pokùu wẽte o f̀nkúò kènaá ndikókétàri.

27 Kè d̀e wenté kè Abarahammuu yè dikũnweñnì sèi, kékòte ti Yiè nKuyie nwee ò nàánnè d̀e,

28 kéwénté Sodammu nè Komòò nè yehèkè yèè d̀e t̀ké kèyà kuyukú kè kù yèè ke d̀ò nfehããtofe kòku.

29 Kuyie ndó kécóu ndiì m̀nnì yehèkè D̀ti do bo kèè tenkè kpeye, kécòo mmu D̀ti kù yé m̀è kpeí nhAbarahammuu kpeí.

D̀ti nè o sapàmbè

30 De m̀nnì kè D̀tii yòte ò bo mbomè Soaa èi, kèité nè o sapàmbè bedé kékòte kènhã kutãdènkù makù mièke.

31 Kè Nkòò náké o nantè ke d̀: Ti cice kòtému, òmòu me nyí bo wèè bo ti puoke kèndònnè ibotí imòu d̀d̀rimè.

32 Yóu kè tí ò duó mmenaa nkòo yã kémuó, kè tí kòtoo keyènkè, kòo ti duónè kè tí peité ibí kè li sòoté o cìètè.

³³ Dε κό kuyuoku kè bèε duó mβε cιε μεναà nkòο muó, kè Nkωω kατε βά ο cιε ί γέ ò taroo dìì mònñi yoo ò γέ dìì mònñi.

³⁴ Kè dèε wenté kòο nάké ο nantè κε δò: Nè n cιε ti duómu keyènkè. Tí wèτε kóò duó mμεναà nkòο muó, nkàα με ntó kατε κε nyènkè kóò duónè, ti yóó με nyí kέπειτέ ibí kè ìì sαατέ ο cίετè.

³⁵ Kè bè τό ò duó mμεναà nkòο muó, kòο sάmπρού με ntó kατε kóò duónè, βε cιε ί nyé ò kòtoo dìì mònñi nè ò ité dìì mònñi.

³⁶ Μεmμε Dαti pònnémè ο sapàmbè bedé.

³⁷ Kè Nkωω peité denitidabire ké dè yu κε δò: Mωabu. Weè yaábí tú Mωabiibe γίε nkó diyìè.

³⁸ Kòο sάmπρούu peité denitidabire ké dè yu κε δò: Beni-Ami. Bè yu weè κό iyaábí κε tú Amōniibe.

20

Abarahammu nè Abimedeki

¹ Kè Abarahammuu íté Nεκεbu tempē kékari Kadεεsi nè Suudi εì δε cuokè, ké dè ité kékari Kedaari εì,

² kénnáá nke tú ο pokù Saraa tu ο tāũ. Kè Abimedeki Kedaari kóο kpààtìi túóté Saraa kékònnè.

³ Kè Kuyie nnáké Abimedeki nè tidouǹti keyènkè κε δò: A με ntúóté wèè nitipòkù α yóó kúmu, ò yemmu.

⁴ Ke ś nhAbimedeki mu nyí ò duónè, kénáké Kuyie nke δò: N Yiè, n yí cààrè, α bo śnté ké n kuαà?

⁵ Abarahammu n nàké κε tú ο tāũ nwe, kòο nitipòkù múnke γé nho tāũ nwe. N yí ò tòu κε yíèkù, n yí cààrè.

6 Kè Kuyie nyíé kóò béinnè tidouùtì ke dò: N yému ke tú a ò tòú kè í yĩèkù. N yí dọ a n yeténèmu, deè te kè n yí yóu kàa ò duónè.

7 Těnné de kóo nitipòkù o dọ. Ò dọ tu m pãñáaàntì náaàntò nwe. Ò bo m bántè a kpéi kàa nfòu. Kàa me nyí ò těnné, á nyé ke tú a yóó kúmu nè a kọbe bẹmọ.

8 Kè Abimedeḱii ente dikũnweñni sèi, kẹyú o kó betũmbè, kẹ bẹ nàké dèè dọ̀, kẹ kufõwaá mbè pĩ.

9 Kè Abimedeḱii yú Abarahammu kóò beke ke dò: Dè yĩme kàa ti dọ̀ miè? N da cààrè ba, kàa dọ̀ meyei ndiemèe do mí nnè n kọbe ti ñnkè? A n dọ̀ onìtì í dọ̀rimè mme otọ̀,

10 ba nte kàa dọ̀ memme?

11 Kè Abarahammu dò: N yèmmè do dọ̀ ndi nhèi kọbe í dému Kuyie nke yó n kuọ m pokù kpéi.

12 Ò tu n tãũ nwe bake yie, kè ti wẽ nti cice omáà kè ti yòbè né cáá. Kè nh ò puoke.

13 Kuyie nduó ndiì mọ̀nni kè n yítè n cice cĩètè, n nàké diì mọ̀nni m pokù ke dò: Kè ti kọte kèè bíékè a dọ̀ a tú n tãũ.

14 Kè Abimedeḱii túóté ipe nè sibọ́ nè inààke nè tidaatì, benitidaabè nè benitipòbè, kẹduó nhAbarahammu, kóò těnné o pokù Saraa.

15 Kóò nàké ke dò: Nte dihèi dimọ, wénté a dọ̀ kèè bíékè kémaá.

16 Kòo nàké Saraa ke dò: N duómму a tãũ medítibii ntekupíítè (1000), kè dè bo benke a kọbe bẹmọ a í dọ̀mè mme tìmatì tináaàntì tii mmieke.

17 Kè Abarahammuu bántè Kuyie, kè Abimedeḱi nè o pokù nè o bí kè bèe miété, kẹpíé ibí.

18 Kε yě ti Yiè nKuyie ndo duómme kè Abimedeki cīètè kòbe βεμου τέσκε í μρεί, Abarahammu pokù Saraa kpéí.

21

Isaki kó mupéitímù

1 Ti Yiè nKuyie nyí nyè nkù do yě nkù yóó dǎò ti Saraa, ké tì dǎò.

2 Kè Saraa púó nképeité denitidabire Kuyie ndo yě nhò yóó dè peité dìì mǎnnì. Kε sǎ nhAbarahammu kòté.

3 Kè Abarahammuu yú o pokù Saraa ò peité dèè bire κε dǎ Isaki.

4 Kè Abarahammu dè cǎnté diyìè níínnì yiè Kuyie ntì nhò nǎkémè.

5 Bè do yóó peité Isaki κε sǎ nhAbarahammu mǎke yεbie ntekòutè (100) nte.

6 Kè Saraa béi nke dǎ: Kuyie nni n dǎò diwèì ndi. Bèè kó dimàà bo keè Isaki kpéí diwèì bo bè pǐ n kpéí.

7 Kòo yíé kébéi nke dǎ: We ndo yé κε dǎ nSaraa bo pié Abarahammu ibí diyìè mari! Nte mí nkoò peité denitidabire o kótì cuokè.

Abarahammu bètimè Akaa nè o bire Isimayεeri

8 Kè debireε kóté, dè cǎté dìì yiè kè Abarahammuu ãnné dibanni.

9 Kè Esibiti kóo nitipòkù peité dèè bire Abarahammu, Isimayεeri ndaú Isaki kè Saraa dè yà,

10 kénáké Abarahammu κε dǎ: Beti kudaakù kuù nnè ku bire. Dedaabire báá wǎnnénè n kperε Isaki kétieke a kperε a kũũ nkó difǎnkúò.

11 Kè de kó tináaànti yonke Abarahammu mediè, ke yé Isimayεeri múnke do tùmè o bire nde.

12 Kè Kuyie nnáké Abarahammu ke dò: Kudaakù nè ku bire kó tináaànti báá da yonke, yie nSaraa da náá ntì. Isaki kó kufuku miεke nke a yóó pétémmè iyaàbí, kè dèe dàò n da nàké tì.

13 N yóó duó nkè dedaabire kó kuwuò mmúnkeε pèkèmu, ke yé dè tumè a bire nde.

14 Dikünweñni sèi kè Abarahammuu túóté pèè kécūś menie nkudoukù miεke, kéduó nhAkaa, kóò duó nho bire, kóò bèti, kòo kote kénhari dikpáa cuokè bè tu di Bεerisebaa.

15 Menie ndèè dii mōnni kudoukù miεke kòo dōú ndεbire tetietε matè také,

16 kékote kénkari medétimè kè dè mōnnè a bo tāūmè kupie, ke kuò nke tú: N yí dō ñ yà m bire kō ndè!

17 Kè Kuyie nkeè debire kuòmmè, kè ku tōnni mboni kéñkè kényú Akaa ke dò: Dè dōmmè? Bá nyĩèkù Kuyie nkèèmu debire kuòmmè.

18 Íté kèíi nha bire ké dè dète, deè yóó naá nkuwuò ndiekù cice.

19 Kè Kuyie nkpeté Akaa nuò nkòo yà tebinte matè, kékote kèpíε mmenie nho doukù miεke kéduó nho bire kè dèe yā.

20 Kè Kuyie nní ntō debire, kè dèe kóté dikpáa cuokè ké naá nhohoditāūti diεwè.

21 Bè do bo dikpáa bè tu di ndi Edi-Padanni, kòo yō ò puó nhEsibiti kóo nitipòkù.

Abarahammu taunnèmè Abimεdeki

22 De kó dimōnni, kè Abimεdekii kōtení Abarahammu borè ke neínè behāpòmbè kóo kóti

Pikədi, kénáké Abarahammu ke dò: Kuyie nda bonèmu a tōmmú muməu mieke,

²³ béi nkéyú Kuyie nyètìrì ke dò, a í yó n souté mí nnè m bí nè n yaábíó, ke yó nni n dəəri mesàà nnè nh èi a bo diì mieke, kéndònnè n da dòòmè mesàà.

²⁴ Kè Abarahammu dò: N yiemmu.

²⁵ Ke né béinnè Abimedeeki tebinte matè kpéí, Abimedeeki kó betōmbè do fiète tè.

²⁶ Kè Abimedeeki dò: N yí yé de kó tináaantì, a í tì nni n nàké, yíe nwe n tì kèèmè.

²⁷ Kè Abarahammuu duó nyipe nè inààke Abimedeeki, kè bèe taunnè betəbè.

²⁸ Kè Abarahammuu deite yepeserè yèyiekè kécánné.

²⁹ Kè Abimedeeki dò: Ba nkpéí nte kàa cǎnné yepeserè yèyiekè?

³⁰ Kè Abarahammu dò: Cəuté ye, kè dè mbenkú mî keúmè tebinte tie nke tè te.

³¹ Kè bèe yú deborè ke dò: Bèerisebaa, ke yé bè de nwěnnémè dinùù.

³² Bè de ntaunnè betəbè, kè Abimedeekii íté kéwēte Fidisitēēbe kó dihei, ke neínè Pikədi o ããpòmbè kóo kótì.

³³ Kè Abarahammuu fííku Bèerisebaa èi detie mbè tu dè tamadii, kébántè ti Yiè nKuyie, ké kù yu ke dò o Yiè.

³⁴ Kè Abarahammu mbo Fidisitēēbe èi kémonte.

22

Abarahammu yiemmə ke bo féuté Isaki Kuyie nkpéí

¹ Kè Kuyie nní nyóó yááké Abarahammu ke dò: Abarahammu! Kòò dò: Nte mí.

² Kè kù dò: Túóté a birɛ Isaki dèè bo demáà, kàa dè dó, kékɔtenɛ Mədiyaa kó diheì, ditāri n yóó da benke dì ñnkè ké dè nni féúté kétuɔ.

³ Kè dèe wenté, dikūnweñni sèi, kè Abarahamuu íté kéyarí ideí, kéänné sāmmarímú tinenti, kétúóté o tōmbè bédébè nè o birɛ Isaki, kè bèe kété kénkɔri Kuyie nhò benke dè.

⁴ Diyie tāänni yie, kòo wénté medétimè keyà ditāri bè kōri di,

⁵ kénáké o tōmbè ke dò: Nkpaánè die nnè sāmmarímú, mí nnè odapàà nkè tí deke ditāri kébántè Kuyie nkéwēteni dí borè.

⁶ Kòo tou nho birɛ Isaki ideí kéntɔ muháá nnè disiè, kè bè nkéri bedé.

⁷ Kè Isakii yú o cice ke dò: N cice! Kòò dò: Nte mí. Kè Isaki dò: Ti tɔ muháá nnè ideí, yé fepièfè ti yóó kuɔ fè?

⁸ Kè Abarahamuu dò: M birɛ Kuyie nkuù yóó ti duó nfepièfè.

Memɛ kè be nneí, ke kéri bedé.

⁹ Bè tũke diì mōnni Kuyie nhò benke dè, kè Abarahamuu maá diwũštōnni, kédɔò ideí kédáá nkéboú o birɛ Isaki kénóó,

¹⁰ kétúóté disiè ke bo dè féúté.

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie ntōnni yúní Abarahamuu kéñnkè ke dò: Abarahamuu! Abarahamuu! Kòò dò: Nte mí.

¹² Kè di dò: Kuyie ntu, a báá dɔò debirɛ meyei mmamè, kù bantému di mmōnni a kù démè ke í kù yetenè a birɛ dèè bo demáà.

¹³ Kè Abarahamuu wénté keyà dipedaà, kè di còmú kè di yie nsàke difāpèù, kòo di dète kékuɔ o birɛ Isaki kó difètìrì,

14 kényú de kó dibòrì ke dò Kuyie nduó. Dèè te kè bè
yu de kó ditārì nè yíenní ke tú: Tí Yiè nKuyie nduó.

15 Kè ti Yiè nKuyie ntōnnì yúní Abarahammu
keĩnkè kuce medérímè

16 ke dò: Kuyie ntu kuù búi nke tú a í mè nkù
yeténèmè a birè dèè bo demáà.

17 Kù bo da dɔ̀dɔ̀ mesàà nkàa yaàbíi sũũ nsiwãã
kōme, kéndònnè dàméèrì nùù kó mubirímú, kétieke
i dootitabè ekè,

18 nè ìì borè nde kù yóó dɔ̀dɔ̀mè ibotí iməu mesàà,
nha yie mmèè kpéi nku kpeti.

19 Kè Abarahammuu wētəní o tōmbè borè, kè bèe
kò mBεerisebaa Abarahammu cie kэмbo.

20 De kó difōnkúò, kè Abarahammuu keè o nantè
Naəə pokù Midikaa ò piémè ibí,

21-22 Uusi, weè do tú Mpo kénantε Buusi, nè Kem-
muyεedi Aramu cice nè Kesedi, nè Asoo nè Pididaasi
nè Idudafu nè Betuyεedi.

23 Kè Betuyεedi peité Debekaa, Midikaa bí nyi ò
peiténè ì Naəə Abarahammu nantè.

24 Kòo pocēnnì Deyumaa múnkεε ò pié ibí. Tebaa
nè Kaammu nè Taasi nè Maaka.

23

Saraa kumè kè bèe ò kũnné

1 Saraa do m̄ke yebie ntekòutè nè sipísidé nè
yèyiekè (127) ndi kékú.

2 Ò ku Kidiyati-Adiba kó diheì ndi, bè tu dì Ebunəə
Kannahã kó kutempē mmieke, kè Abarahammuu
dɔ̀dɔ̀ ikuó kékəmmú o pokù kũũ,

3 kédeè kéité kékəte kényà Eti kó ibí Itiibe ke dò:

4 M bo diε nke tú opòò nwe, m̄ pānè ketenkè kè n
kũnné ocî kóò díε.

5 Kè Èti kó ibíi Itiibe è tɛ́nné ke dò:

6 Okóti a tú okpààti nwe ti cuokè, kè Kuyie nkó mesàà nda bonè. Kũnné a cîi a dó kùù fōti, òmòu í yóó da yetenè.

7 Kè Abarahamuu nínkú dihei yembè Èti kòbe ìkè,

8 ke dò: Kè di yie nkè m bo kũnné ocîi die, dí m bántè Efunò Soaa bire,

9 kòo n duó nho fōti kùù bo Makpedaa o paku nùù, kè n yietí kudonku di ìkè kè kù ntú n kòku kè nní nkũrì becíribè.

10 Kè Efunò kàri o kòbe Itiibe borè, kéténné Abarahamuu ditinnì dii tíi ndiheì kó dibòrì borè ke dò:

11 Áà, n Yiè! N da pāmu kupaku nè kufōti n kòbe ìkè. Kũnné ocîi.

12 Kè Abarahamuu nínkú dihei yembè ìkè,

13 kénáké Efunò ke dò: N da báammu benitibè ìkè ke tú á n fiténè ku kè n kũnné ocîi.

14 Kè Efunò tɛ́nné Abarahamuu

15 ke dò: Yie n yóó da náké ti, medítibii nsikòusìnàà (400) kpeti tú ba f́ nnè mí nti cuokè? Kũnné o cîi.

16 Kè Abarahamuu banté Efunò yèmmè, kékàa nyidítí Itiibe ìkè, medítibii nsikòusìnàà (400), de m̀nnì kó idítí, kòò duó.

17 Mèmmè, Efunò paku kùù bo Makpedaa, kùù wetí Mammudee nè kufōti kùù bo de mièke nè detie ndemòu dèè dè bo,

18 kè dèe naá nhAbarahamuu kperè, Itiibe bèè tíi ndiheì kó dibòrì be ìkè.

19 Kè Abarahamuu kũnné o pokù Saraa kufōti kùù bo kupaku Makpedaa, ke wetí Mammudee bè yu dè Efunò, Kannahã kó ketenkè mièke.

²⁰ De m̀onni, k̀e Abarahamuu tieke kupaku ǹe kufɔti d̀e do t̀u Itiibe k̀ere, k̀enkũri o c̀irib̀e.

24

Isaki puokem̀e Debekaa

¹ Abarahamuu do k̀ot̀e medìe mme, k̀e ti Yìe nKuyie nh̀o d̀o m̀esàà ndemou miẽke.

² Diyìe mari k̀oo nàk̀e o k̀oo t̀nti k̀oti ẁe bàà o c̀iɛ̀t̀e, ke baa o k̀pàti ke d̀o: Seu nha ǹut̀e n k̀p̀eri*. Be k̀o dim̀onni b̀e do ã nk̀aa bo parik̀e a ã m̀e ndoò k̀e d̀e benke ke d̀o nha ỳoo d̀o a b̀ei nt̀i.

³ B̀ei nk̀eỳu ti Yìe nKuyie Mpakɛdaa ỳet̀iri ke d̀o a í ỳoo waá m birɛ onitipòk̀u Kannahãã k̀obe m bo b̀e cuok̀e, be miẽke.

⁴ K̀aa k̀ori n cie nke, n naàm̀unk̀u miẽke ke ỳoo ke nwaá nhonitipòk̀u, k̀epuó m birɛ Isaki.

⁵ K̀oo t̀nti d̀o: K̀e d̀e ỳemm̀e onitipòk̀u báá yie nk̀e n neiǹeni die di nheì, a birɛ ỳo nni nneínem̀u de bíék̀à?

⁶ K̀e Abarahamuu d̀o: A báá dítinǹe a máà k̀eneiǹe m birɛ.

⁷ Ti Yìe nKuyie Mpakɛdaa ẁe n d̀ennení n cice c̀iɛ̀t̀e ǹe nh̀e ke n nàk̀e ke t̀u: M bo da duó di nheì k̀aa yaábí di tieke. K̀u bo duonni ku t̀onni k̀e di nda ní k̀aa waanní onitipòk̀u k̀epuó m birɛ.

⁸ K̀oo nitipòk̀u yete ò bo nda neínim̀e, a b̀ei ndii nùu í ỳoo da p̀i. A c̀enke bá nneíǹe m birɛ de bíék̀e.

⁹ K̀oo t̀ntii seu nho ǹut̀e Abarahamuu k̀p̀eri k̀eb̀ei nke d̀o: M bo d̀o a b̀ei nt̀i.

¹⁰ K̀oo t̀ntii túot̀e Abarahamuu ỳoyòb̀e t̀epít̀e ǹe yepãr̀e sàaỳe, k̀ekote Mesopotamii, Naoo cie.

* **24:2 Seu nha ǹut̀e n k̀p̀eri:**

11 Ò tùòkè dìì m̀̀nnì t̀̀bintè dihèì m̀̀nku k̀̀duó nkè ỳ̀yóbèè nínkú. Dè do tú kuyuoku nku dikónnétari m̀̀nnì.

12 Kòo bántè ti Yiè nKuyie nke d̀̀: N Yiè nKuyie nhAbarahammu tũ nkù n da báámmu yóu kè n yà n wanti dè yíe. Dòò n yiè nhAbarahammu mesàà.

13 M bo t̀̀bintè také nke kè dihèì kó besapàmbè yó ntaàní mudúò.

14 M bo m̀̀wèè sapàà nke d̀̀: Bíi nha dúu kè ò yà, kòo n t́́nné ke yí: Yà kè n duó nha ỳ̀yóbèè kè bèe yà. M bo banté ke d̀̀ weñwe a tããtémè a kóo t̀̀nti Isaki kpéí, ke d̀̀ò mesàà n yiè nhAbarahammu.

15 Ò kraá me nnáá nkè Abarahammu nantè Naòò pokù Midikaa bire Betuyeyedi kóo sapàà Debekaa yènní ke t̀̀ didúu.

16 Dè kóo sapàà ndo wenni mediè mme, ke mu nyí yé onitidù, kòo dó meniè nképiè nho dúu k̀̀tò nkénkũnti.

17 Kè Abarahammu kóo t̀̀nti coké kóò co kóò nàké ke d̀̀: Yóu kè n yà a dúu kó meniè nsám̀̀p̀̀.

18 Kòo sapàà d̀̀: Yà.

Ke bíi mmeçãã nho dúu kóò duó nkòo yà.

19 Ò dèè dìì m̀̀nnì kòò d̀̀: M bo duó nha ỳ̀yóbèè, kè bèe yà k̀̀nsànnè.

20 Kòo uté meniè mmeçãã nyiwũõ yè ndè, kécoké kédónnì k̀̀duó nỳ̀yóbèè bẽm̀̀u.

21 Kè dèè di Abarahammu kóo t̀̀nti kòo nhò wùó nke d̀̀ nyúóó, ke bo yà kè ti Yiè nKuyie nkuu d̀̀òri ò kù beke tì.

22 Kè ỳ̀yóbèè yà kédeè kòo túóté mumámáá mmeçãã nkõmu bè tũ̀̀m̀̀u dihõnnì nè sineí sìdési mesãã nkpesi,

23 kòò beke ke dò: We nkóo sapàà nda tú? N da báámmu mefiè mbo mbo a cice cĩètè nè n kòbe kè tí yiénáá?

24 Kòò dò: N tú Midikaa nè Naoo be kóo dapàà Betuyeedi kóo sapàà nwe.

25 Kòò yíé kébéi nke dò: Timúkpetì bomu nè tisũũtì péu, kè di bo duó dè bo.

26 Kòò tǒntii nínkú kébántè ti Yiè nKuyie,

27 kébéi nke dò: Ti Yiè nKuyie, n yìè nhAbarahammu tũ nkù yètìrì ndeu, kuù ò kuó mmesémme kòò dòò mesàà, ke n niité kè ò tũòkení o kòbe borè.

28 Kòò sapàà ncokóo tecĩètè kénáké o yǒ de kó tináahtì.

29-30 Debekaa do mæke o tãũ mǒu nwe kòò yètìrì tu Damaa kòò yà mumámáá nnè sinéi kékeè ò náà nti kéité mecãã nkékote tebinte borè ké yà de kóo niti nè o yòyóbè.

31 Ke dò: Fǒ nti Yiè nKuyie nkó mesàà mbonè wè, kòtení kè tí kò. Dè yĩme kàa bo dikpáà? N tũntemu tecĩètè ke waá nyòyóbè yó mborè.

32 Kòò tuakoo tecĩètè kè Damaa duó nkè bèe bouté yòyóbè tinenti, kòò bè duó ntimúkpetì nè tisũũtì, kéduó mmenie nhAbarahammu kóo tǒnti nè o neínè bè, kè bèe sú be naàcèi.

33 Kè bèe ò duó mmudii kòò yete ke dò: Kè n yí nàké n tǒ tì m báá di. Kè Damaa dò: Béi!

34 Kòò dò: N tú Abarahammu kóo tǒnti nwe.

35 Ti Yiè nKuyie nkuù dòò n yìè nhAbarahammu mesàà, kòò kpenke ke mæke tikpàtì mediè. Ke mæke iwũǒ nè idíítì nè mesoo nnè betõmbè benitidaabè nè benitipòbè nè yòyóbè nè sãmmarímúbè.

36 Kè Saraa o pokù ò peité denitidabire o kóti cuokè, kòò dè duó nhò màkè dèè kó dimàà.

37 Kè n yiè nhAbarahammu duó nkè m béi nke yu ti Yiè nKuyie nyètirì ke yĩ n yí yóó túóté onitipòkù Kannahãã kàbe ò bo bèè cuokè képuó nho bire.

38 Kè n yóó kàte o naàmùnkù kàbe borè nde, o cice cĩètè kéwaá nhonitipòkù képuó nho bire.

39 Kè nh ò nàké ke yĩ kè dè yèmmè onitipòkù báá yie nké n neinè.

40 Kòò n ténne ke tú o Yiè nKuyie nhò tũ nkù yó n niitému kè m péte onitipòkù o kàbe cuokè, o cice cĩètè mieke, kékònnènko képuó nhò kóò dapàà.

41 Kè ò kàte o cĩètè kàbe borè, kè bè í yie, ò béi ndii nùù bá m pĩ.

42 N tùòkení tebinte borè yíe nke bántèmu Kuyie nke yĩ: Ti Yiè nKuyie nhAbarahammu tũ nkù yóu kè n yà n wanti dè,

43 n yó mbo tebinte také nke, osapàà nwèè bo tanní mudúò kè nh ò mào menie nke yĩ: Yóu kè ò yà a dúù kó menie nsám̀pó.

44 Kòò n ténne ke dò: Yà kè n dó kàa yòyóbèe yà, n yóó bantèmu a we ntãátémè kòò yóó yenke n yiè mbire.

45 N kpaá me nnáá nkè Debekaa tùòkení ke to didúù ke dó tebinte, kè ò yĩ: N da báámmu m pã menie nkè n yà.

46 Kòò touté o dúù mecãã nke béi nke yĩ: Yà, kàa yà ke dèè, n dó kéduó nha yòyóbè. Kè n yà kédeè kòò duó n yòyóbè.

47 Kè nh ò beke ke yĩ: We nkóo sapàà nda tú? Kòò yè nNaoo nè Midikaa be bire Betuyeedi kóo sapàà

nhò tu, kè n tǎnné o ònnì mumámáá koò ùnné sinéí.

⁴⁸ Dè mǎnnì ndi n nìnkúmè ke dǎunnè mutǎmmú ti Yiè nKuyie nhAbarahammu tū nkù, kù n niitémè weti weti kè m bo túóté o tebite kóo sapàà nképuó nho bire.

⁴⁹ Kè di yie nke bo dǎò n yiè mmesàà nweti weti dí n náké, kè di me nyete dí n náké kè n sǎó.

⁵⁰ Damaa nè Betuyeedi kè bè dǎò: Ti Yiè nKuyie nkuu yē ndè mmè ndò! Ti báá na kébéi ntimatì.

⁵¹ Nte Debekaa, túóté we kékònnè képuó nha yiè nkóo dapàà, kéndònnè ti Yiè nKuyie ntì nda nàkémè.

⁵² Abarahammu kóo tǎntì kèè dǐi mǎnnì de kó tináantì, kénínkú késǎnte ti Yiè nKuyie nnè mutǎmmú,

⁵³ kédeite timátì péítì nè mesǎo nkó tinentì nè tiyààtì kéduó Debekaa, kǎpǎ yepǎrè sààyè o tǎũ nè o yǎ.

⁵⁴ Kè bèe di kǎyǎ, wenwe nè bèe ò cíe, kédeè kǎyíe.

Kè dǎe wenté dikūnweñnì kòò dǎò: Yóunè kè n kò n yiè mborè.

⁵⁵ Kòo sapàà ntǎũ nè o yǎ kè bè dǎò: Yóu kòo nti kpaánè ke dǎ yewe tepítè kè di né kò.

⁵⁶ Kòo tǎntì dǎò: Ti Yiè nKuyie nni nteennèmu kè ò yà n wanti dè, bá nni nhǎǎtínè, yóunè kè n kò n yiè mborè.

⁵⁷ Kè bè dǎò: Ti yúnè osapàà nkóò beke.

⁵⁸ Kè bèe yú Debekaa kóò beke ke dǎò: A dǎ kénèinè onitì yie nkè dí kòndà? Kòò dǎò: Èè, m bo ò neinè!

⁵⁹ Kè bèe yóu Debekaa nè kudaakù kùù ò yǎ, kè bè bo neinè Abarahammu kóo tǎntì nè bèè ò cíenní kè bèe kò.

⁶⁰ Kè bèe mǎo Kuyie nkó mesàà nDebekaa kpéí nke dǎò:

A bo pié kè dè nsũ mesàà,

kàa yaàbí tieke a nũmbè ekè.

⁶¹ Kè Debekaa íté nè o tãmbè kédeke yòyóbè, kètũnne de kóo nìtì kè bèe kò.

⁶² De m̀nnì kè Isaki íté Daayii-Doyii ke konní ke bo Nεkebu.

⁶³ Kuyuoku makù kè Isakii yè kéncentì dikpàà, kéwénté kéyà yòyóbè kè bè kèríní.

⁶⁴ Kè Debekaa wénté kéyà Isaki kécúténí yòyó ìnkè,

⁶⁵ kébeké Abarahammu kóo tãntì ke d̀: Wen-ninwe wèè kèríní ti bíékè? Kòò d̀: N yiè nwe.

Kè Debekaa kãá nkuyààkù o ìikè.

⁶⁶ Kòò tãntì náké Isaki ò d̀ò d̀è kó dimàà.

⁶⁷ De kó dif̀nkúò kè Isakii tanné Debekaa o ỳ Saraa kó kudieku képuoke, ké nhò d̀ó kòò yèmmèe caté ke ỳe o ỳ kumè kòò yèmmè cààrè.

25

Abarahammu bí t̀i

¹ Kè Abarahammuu puoke onitipòkù t̀ò kè bè ò tu Ketudaa.

² Kòò o peíté Simmudanni Yokisãà nè Medanni nè Mandiyãà nè Isibaki nè Suaa.

³ Kè Yokisãà peíté Sebaa nè Dedanni. Kè Dedannii pié Asudiibe, Detusiibe nè Deumiibe.

⁴ Kè Mandiyãà peíté Efaa nè Efee nè Enòki nè Abidaa nè Edidaa. Bem̀ou memme bè tu Ketudaa yaàbí nyi.

⁵ Kè Abarahammuu duó nyIsaki o kperε dem̀ou,

⁶ kénkpáá fòu kápãmmú o pocẽmbí yepãrè, kéduó nkè ìi kote diyìè yìenì kèè bíékè.

⁷ Abarahammu do yóó kú ke m̀ake yebie ntek̀ùtè nè sipìsìyiekè nè yènùmmù (175) ndi.

8 Ò do kòtè mēdiè mme kēmbō diwèi miēke kékúnè.

9 Kòo bí Isaki nè Isimayēeri kè bèe o kūnné Makpedaa kó kufōti, Efunəə, Soaa bire, Itiibe èi kou paku miēke, kùu wetí Mammudee,

10 Abarahammu do donté kùnkū nè Itiibe. Dendē bè múnke do kūnnémè Abarahammu nè o pokù Saraa.

11 Abarahammu ku dìi mōnni kè Kuyie nkó mesàà nsəəté o bire Isaki ìnkè kòò mbo Daayii-Doyii kó tēbintē také.

Isimayēeri kó ibí

12 Nte Abarahammu pokù Saraa kó kudaakù, Esi-biti èi kou Akaa kó dēbire Isimayēeri kó kufuku, bè bè pēi kè bè tūmmè betəbè:

13 Nēbayəti nè Kedaa nè Adiberi nè Mibisammu

14 nè Misemaa nè Dumaa nè Masa

15 nè Adadi nè Temaa nè Yetuu, nè Nafisi nè Kedimaa.

16 Isimayēeri kó ibí nyi tēpítè nè idéi. Bá wè kòo mbaké o botí kédúo nho yètiri o kari, o eitè.

17 Isimayēeri do mōke yēbie ntekòutè nè sipísitàāti nè yèyiekè (137) ndi, kékú kè bèe ò kūnné o yembè borè.

18 Kòo bí nkari Afidaa kētuəkenè Suudi kéntókénè Esibiti, ke wetí Asidii, ke cǎǎ mbemàà ke kari.

SAKƏBU KÓ TINÁǎNTÌ

Esayuu nè Sakəbu be kó tináǎnti

19 Nte Abarahammu bire Isaki kó tináǎnti, Abarahammu wèè do pēitè Isaki.

20 Isaki do mōke yēbie nsipísìnàà ndi kēpuoke De-bekaa, Betuyēedi Aramu botí kou kóo sapàà, Damaa tāũ. Bè do ã Mesopotamii nwe.

21 Isaki pokù Debekaa do tú tehãũnte nte, kòo bántè ti Yiè nKuyie nkè kùu yie nkòo pùò nyitáátébí.

22 Kè ibí mbokù itòbè i yò pòutì mièke, kòò dò: Kè dè dò mmie mme, ba nte kè m pùó?

Kòo kòte kébeke ti Yiè nKuyie.

23 Kè kù dò:

A pùó nyibotí idéi nyi,

kè ì bo yènní kénccáá,

kè kùmakù nkpeñnì kutekù.

Osámòpòu bo mbaké okótì.

24 Kòo peité yièe tuòkení, kòo peité itáátébí.

25 Kòo ketiwèe yènní ke wũñ nè o yùtòo, ke dáátí ticìtì o kàntì timòu, kè bèe ò yu ke dò Esayuu.

26 Kòo nantè nyetìní ke pĩ nho nacènkènnì, kè bèe ò yu ke dò Sakòbu. Bè yóó bè peité ke s̄ nyIsaki màke yebie nsipisikuò ndi.

Esayuu fitémè wenwe Mpo ò na nte dè

27 Kè bèe kóté kè Esayuu naá nhopaawaá ndièwè wèe nò nkupaawaá, nke ní ntũũ ndikpáá, kè Sakòbu ntú onitiyòònwè ke kari teciètè.

28 Kè Isaki ndó Esayuu o tãũ mèè kpéi nsiweí kòò cáá, kè Debekaa ndó Sakòbu.

29 Diyiè mari kè Esayuu mboní kupaawaá nke òu mediè nkéns̄ nSakòbu bèrí itũ.

30 Kè Esayuu dò: N da báámmu nh òu mediè mme, yóu kè ò cááké itũ iwũòì ii. Dèe te kè bèe ò yu ke dò Edómmu.

31 Kè Sakòbu dò: N fiténè Mpo ò nte dè yíe.

32 Kè Esayuu dò: Dikònnì yó n kuò kè Mpo ò nte dè n dòò ba?

33 Kè Sakòbu dò: Béi nkéyú Kuyie nyètìrì.

Kè Esayuu yú Kuyie nyètìrì kóò fiténè Mpo ð nte dè.

³⁴ Dε m̀onnì ndi Sakəbu duóm̀m̀ε Esayuu p̀ὲὲ nè itũ k̀òo cááké, k̀éyà m̀eniε. M̀ὲm̀m̀ε ò s̀enk̀èr̀im̀ε M̀po ð nte dè.

26

Isaki nè Abimedeiki be kó tináànti

¹ Kè dik̀onnì dierii tanní k̀énd̀onnè d̀ii do tanní Abarahammu k̀ó dim̀onnì, k̀ε Isakii k̀ε Fidisit̀ὲὲbe k̀óo kp̀ààtì Abimedeiki borè Kedaari ὲi.

² Kè ti Yiè nKuyie m̀benke kumàà Isaki, k̀òò nàké ke d̀à: A báá k̀ε Esibiti, r̀m̀bo n yóó da benke d̀ii ὲi,

³ á ndi m̀bo, n yó nda boǹεmu ke da d̀àò m̀εsàà, n yóó duó nf̀ó nwe nè a yaàbí de k̀ó yehεkè, k̀éd̀àò n do ỳε n yóó d̀àò t̀i a cice Abarahammu.

⁴ M bo duó nk̀àa yaàbí sũũ nsiẁã k̀m̀ε, k̀ε n ỳi duó ndε k̀ó yehεkè yem̀ou. Nè a yaàbí borè ndε n yóó d̀àòm̀ε ibotí im̀ou m̀εsàà.

⁵ Ke ỳé Abarahammu ỳém̀m̀ε n kuó im̀ou nè n tannò yem̀ou, nè n tié nnè nh ò nàké t̀i.

⁶ Kè Isaki r̀m̀bo Kedaari ὲi.

⁷ Kè benit̀ibè nhò bèkú o pokù kp̀éí, k̀òò d̀à: N tãũ nwe. Ke ỳé ò do ỳĩ̀k̀ùm̀ε de k̀ó dihei k̀ε bo ò kuəm̀ε Debekaa wenniku kp̀éí.

⁸ Kè bè r̀m̀bo deborè k̀ém̀ontε, k̀ε Abimedeiki nsíéké diyie mari fenét̀i, k̀éyà Isaki k̀òò kp̀èitinè o pokù Debekaa.

⁹ K̀òo ò yu k̀òò nàké ke d̀à: A pokù nwe! D̀ε ỳĩm̀ε k̀àa ỳε nha tãũ? K̀òò d̀à: N ỳĩ̀k̀ù bè bo n kuəm̀ε m̀m̀ε o kp̀éí ke ỳε n tãũ.

10 Kè Abimedekei dò: A ti dòò ba? Dè kpaá sámprè nde òmòu na nduónèmè a pokù, kàa ti tanné meyei mmieke.

11 Kè Abimedekei náké benitìbè bemou ke dò: Wèè kàáké onitì yie nyoo o pokù ti yóó ò kùamu.

12 De benni kè Isakii buotí tidiiti, kékõũ kè dè mmànnè ò do buotí dè kuce tekòutè (100). Ke yé ti Yiè Kuyie nhò dðmè mesàà.

13 Kòo kpàtìi deuke kòo mæote o kperε mesàà,

14 kémæote iwũõ nè tidaatì. Kè Fidisitèẽbe miεke nhò péi.

Isaki taunnèmè Abimedekei

15 Kè bèε Ìtinné mutáá sibií o cice Abarahammu tōmbè do keú si.

16 Kè Abimedekei náké Isaki ke dò: Íté ti εi, a kpenke ke ti pèētému.

17 Kè Isakii íté deborè kékote kékari Kedaari kó kubiriku,

18 kέwεte kέíté o cice Abarahammu do keú siì bií, kè Fidisitèẽbe si Ìtinné. Kòo wεte kέ si duó nsi yètè.

19 Kè Isaki tōmbèε keú tebinte kubiriku kέpété menésààmè.

20 Kè benaacεmbe bèè bo Kedaari kè bèε kpannè Isaki kobe ke dò: Tí te tebinte.

Kè Isakii yú de kó tebinte ke dò Eεeki (dèè tu dikpànni).

21 Kòo tōmbèε keú tebinte tetè kè bèε yíε kέkpa nte kpéi nkè Isakii tè yu ke dò Sitinaa (dèè tu mebootimè).

22 Kòo sòó nkékeú tebinte tetè bá bè í nkpa, kòo tè yu ke dò Deoboti (dèè tu meom̀p̀um̀), kέbéi nke dò: Ti Yiè nKuyie nti om̀p̀unne kè ti bo pété mesàà.

23 Kòo íté deborè kékote Bεerisebaa.

24 Kè Kuyie nhò benke kumáà keyènkè kòò béinnè ke dò: Mî tu Kuyie, a cice Abarahammu do tũ nkù, bá nyĩèkù n da bonèmu nè n kóo tǝnti Abarahammu kprí m bo da dǝò mesàà, kàa botíi sũũ.

25 Kòo maá diwũǝtǝnni, kébántè ti Yiè nKuyie, kécónnè o touku, kòo tǝmbèe keú tebinte.

26 Kè Abimedekii íténí Kedaari èi ke bo yà Isaki ke neínè o népo Ausati nè Pikodi wèè baké o ãǝpǝmbè.

27 Kè Isaki dò: Di kǝtení ke yǝ mba? Díndi bèè í n dǝ ke m bèti di cie?

28 Kè bè dò: Tí yà a Yiè nKuyie nda bonèmè mme ke dǝ ti tau ntínti nè fǝ.

29 Béi nke yú a Yiè nKuyie nyètìrì ke dò a í yóó ti dǝò meyei mmamè. Tí mómmǝmbe ti í da dǝò meyei, ti da yóumu, kàa ité nè diwèi, kè Kuyie nda dǝò mesàà.

30 Kè Isakii bè ãnné kupǝǝkù kè bèe di kényà,

31 kéité dikũnwehni sèi ke cannenè betǝbè yenò ke dò, bè báá dǝò betǝbè meyei, kè bèe cau nyIsaki kékǝnnè diwèi.

32 Diì yiè dimáà mièke nke Isaki tǝmbè ò nàkémè ke dò: Tí nìnte menie nti keú tèè binte.

33 Kè Isakii yú de kó tebinte ke dò Sibaa (dèè tu mēnucannimè). Kè de kó diheì kpaá tǝ de kó diyètìrì nè yienní, kè bè dì tu Beerisebaa.

Esayuu puokemè Itiibe botí kó benitipòbè

34 Esayuu do mǝke yebie nsipísìnàà ndi képuoke Itiibe, Suditi Bedii kóo sapàà nnè Basimati Edonni kóo sapàà.

35 Kè dèe yonke Isaki nè Debekaa.

27

Sakɔbu cɔutémè o kóo kótì kó mesàà

¹ Kè Isakii kóté ke ténke í nwúó, kényú o kóo Po Esayuu, kòò d̀̀: Nte mí.

² Kè Isaki d̀̀: N kòtému, n yí yé n kũũ nyiè.

³ Túóté a tãmmù nè a pie nkéta dikpàà ké n kuɔní tɛhontè,

⁴ kébénné n d̀̀ mùù dii kékɔtenèní kè n di, ké da pã mesàà nke né na kékú.

⁵ Kè Debekaa keè Isaki nàké tì Esayuu ke tú wèe ta dikpàà kòò kùɔní tɛhontè,

⁶ kénáké Sakɔbu ke d̀̀: N kèè a cice nàkémè a kóo kótì Esayuu ke tú

⁷ wèe ta dikpàà kòò kùɔní tɛhontè kébénné mudii ò d̀̀ mù, kòò di, kòò pã ti Yiè nKuyie nkó mesàà nkéna kékú.

⁸ M biré kénté kékeè n yóó da nàké tì ké tì d̀̀.

⁹ Kɔte kèpĩnní yebɔpàà nyèdèè kè m bénné a cice d̀̀ mùù dii.

¹⁰ Kàa ò duó nkòo di, ké da pã mesàà nkéna kékú.

¹¹ Kè Sakɔbuu nàké o yã ke d̀̀: N kóo kótì Esayuu m̀̀ke ticìtì nti, mí m me nyí tì m̀̀ke.

¹² Kè dè yèmmè n cice n kááké kényà n yí m̀̀kemè ticìtì kè n naá siyáàbìsì yiè, kòò n d̀̀ò meyei nkè m m̀̀nté mesàà.

¹³ Kòo yã d̀̀: Kòò da d̀̀ò meyei mmèe do n yĩnkè. Cénkèe yie n da nàké tì kèpĩnní yebɔpàà.

¹⁴ Kè Sakɔbuu kɔte kèpĩnní yebɔpàà nkéduó nho yã, kòò bénné o cice d̀̀ mùù dii.

¹⁵ Kè be yã Debekaa túóté o kòò Po Esayuu yaàsàtì tii bo tɛcĩtè kédátinné Sakɔbu o bíyãtè,

¹⁶ kétúóté kubɔk̀̀nk̀̀ kédátinné o nou nè o f̀̀nii,

17 kòò duós mmudii ò bèríné mù nè pḗḗ.

18 Kè Sakɔbuu kate o cice borè ke d̀̀: N cice! Kòò d̀̀: Nte mí! F́́ nwenǹ̀nwe?

19 Kè Sakɔbu d̀̀: N cice mínwe a kóo Po Esayuu. N d̀̀ò a yḗ n d̀̀ò dè nde. N da báámmu, íté kékari kécááké iorimaa n kùḗní ì, ké m pā mesàà.

20 Kè Isaki d̀̀: A p̀̀anke p̀̀étému dende bàmbà ntehontàà? Kòò d̀̀: A Yìè nKuyie nkuù tè k̀̀tenenì n ỳ̀ikè.

21 Kè Isaki d̀̀: T́́ónní kè n da kááké ḱ́yà kè nsà kè f́́ nwe m bire Esayuu.

22 Kè Sakɔbuu t́́óngo, kòo cice Isakii ò kááké ke d̀̀: Metammè d̀̀nnè Sakɔbu k̀̀me kè debaà nd̀̀nnè Esayuu kpeḗ.

23 Bá ò í nhò banté, ke yḗ o baà ndo ãmè ticiti ke d̀̀nnè o kóo kótì Esayuu kpeḗ, kòo ò d̀̀ò mesàà.

24 Kòò beke ke d̀̀: F́́ nwe m bire Esayuàà? Kòò d̀̀: Ḗḗ mínwe.

25 Kè Isaki d̀̀: Nh ãnné, kè n cááké iorimaa nké da pā mesàà. Kè Sakɔbuu ãnné o cice, kòo cááké, kòo ò duós mmenaà nkòo yà.

26 Ke d̀̀: T́́ónní m bire ké nh ɔrí.

27 Kòo t́́óngo kóò ɔrí kòo keè o yààtì ń́ú, kóò pā mesàà nke d̀̀: M bire kó kunú d̀̀nnè dikpáà ti Yìè nKuyie mpā dì mesàà nkó kunú nku.

28 Kuyie nda pā keḗnkè kó kbooku,

kàa paa nní mpeí mesàà,

kàa mm̀̀ke tidiiti nè menaà.

29 Kàa mbaké ibotí im̀̀u,

kè titenti tim̀̀u k̀̀be nninku a ì̀̀kè,

kàa mbaké a teb̀̀í ke sì ninku a ì̀̀kè.

Kè wèè da d̀̀ò meyei nwèè p̀̀té meyei,

kè wèè da d̀̀ò mesàà nwèè p̀̀té mesàà.

30 Isaki pã diì m̀nǹnì Sakɔbu mesàà nke dèè kòo nyiti, kòo kóo kòtì Esayuu konnì kupaawaa,

31 kébénné mudìi kètɔo kédúó nho cice ke d̀: N cice íté kécááké iorimaa n k̀ǹnì ì ké m pã mesàà.

32 Kè Isakii beke ke d̀: F́ nwenǹnwe? Kòò d̀: M̀nwe Esayuu a kóo Po.

33 Kè dèè di Isaki mediè nkòo k̀nt̀t̀i áá, kòò d̀: Wenninwe wèè k̀ǹnì tɛhontè ke n dúó nkè n càáké ke dèè kàa kraanì, kè nh ò pã mesàà nkòo yóó m̀ pèté?

34 Kè Esayuu keè o cice béi ntì kòo yèmmèè caàrè, kòo kuónko mediè nke d̀: N cice múнке m pã mesàà!

35 Kè Isaki d̀: A nantè tɛè k̀tení ke souté ke còuté a kó mesàà.

36 Kè Esayuu d̀: Bè ò yu ke tú Sakɔbu osoùnt̀i, dèè te kòò n souté kuce mèdémè ke còuté Mpo ò nte dè ke wète ke còuté n kó mesàà. Ke d̀: Mesàà mmamè í kraá n kpéínáà?

37 Kè Isaki d̀: M béimmu ke tú ò bo n da baké, kàa tebíi simou ntú o kó betōmbè. M béimmu ke tú ò bo mmoke tidiiti nè menaà, n ténke bo na ké da d̀ò ba m bire!

38 Kè Esayuu d̀: N cice a m̀oke mèè sàà mmáà? Múnke n d̀ò mesàà.

Dè m̀nǹnì kékuó.

39 Kè Isaki d̀:

A bo mbo kèè tenkè bá nnaati, kéĩnkè kó kubooku báá cúténí a tenkè.

40 A níi yóó dokému kèpété kèdi,

kéntú a nantè kóo t̀nt̀i,

kénháãntè tip̀t̀i timou,

diyìè mari ké né fietè amáà a nantè nou mièke.

Sakɔbu cokémè kékote o maànnikù

41 Kè Esayuu miεεε pεike mεdiè nSakɔbu o cice o pã mɛ̀è kpéi mmesàà, kòò nnáá nke tú: Dè í kpaá dɛ̀tirì n cice bo kúmè, kè n̄ kuɔ n nantè Sakɔbu.

42 Kè bɛ̀e náké Debekaa Esayuu nàá nti, kòo náké Sakɔbu ke d̀ò: A kóo kótì Esayuu miεεε da pεikemu kòò d̀ó ké da kuɔ.

43 M birε kɛ̀nté n yóó da náké tì, kécoké kékɔte n tãũ Damaa cie Anaa eì,

44 ké nke mbo kòo miεεε yàa donè.

45 Kòo yè nha ò d̀òò dè, kè n da náké kàa wɛ̀tení. N yí d̀ó ndi paà didé diyie dimáà.

46 Kè Debekaa náké Isaki ke d̀ò: N demmu mufõmmu nè n còòbè Itiibe kó mεdòòrìmè kpéi, kè Sakɔbu puoke di nhei kóo nitipòkù kè n ku dè ntõũ.

28

1 Kè Isakii yú Sakɔbu kóò pã mesàà nke d̀ò: A báá puoke Kannahãã kɔbe kóo sapàà.

2 Íté kékɔte Mesopotamii Betuyεedi a yõ tãũ cĩ̀ètè, képuoke o kóo sapàà.

3 Kuyie mmuwɛ̀rímú mumɔu yiè mbo da d̀òò mesàà nkàa pié késũũ, kɛ̀naá nyibotí péu cice.

4 Kuyie nda d̀òò mesàà nf́ nnè a yaábí kù d̀òòmè Abarahammu, kàa tieke dihei a mè mbo di kupòòkù, kù duó ndi Abarahammu.

5 Kè Isakii duó nkè Sakɔbuu kɔte Mesopotamii, Betuyεedi birε Damaa cie ò do tú Aramu botí kou nwe Debekaa tãũ, Sakɔbu nè Esayuu be yõ.

6 Kè Esayuu keè Isaki pãmè mesàà nSakɔbu, ke duó nkòò kɔte Mesopotamii ke bo túóté onitipòkù, kékeè ò nàkémè Sakɔbu ke tú: A báá túóté Kannahãã kɔbe kóo nitipòkù.

⁷ Kè Sakɔbu yie nho cice nè o yɔ be kpeti, ke kòte Mesopotamii.

⁸ Kè Esayuu banté o cice í dómè Kannahāā kó benitipòbè,

⁹ kékòte kétúóté onitipòkù Maadati, Abarahammu bire Isimayeri kó debire Nebayoti tãũ.

Sakɔbu yàmè tidòuntì

¹⁰ Kè Sakɔbuu íté Beerisebaa kénkòri Anaa èi,

¹¹ kèmbèrínè dibòrì marì kè diyìè ta, kòo waá nditári kéceé nho yuu kéndúò deborè,

¹² kényà tidòuntì mati kè kudièti cómmú ketenkè ke káá ntiweti, kè Kuyie ntòrè dèkù ke cuuti.

¹³ Kè ti Yiè nKuyie ncòmú o také koò nàa nke tú: N tú a Yiè nKuyie nku a yààrì Abarahammu nè Isaki bè do tũ nkù. A duó kèè tenkè, n kè nda duómму fí nnè a yaàbí.

¹⁴ A yaàbí bo sũũ mmubirímú kòme kèpitè tipítì timòu: Diyìè yìèni kè nè dì taà kè, kubakù cànkù nè kuyóu. Fí nnè a yaàbí díi yó nte kè ò dòò ibotí imòu mesàà.

¹⁵ N yó nda bonèmu ke da kánkè bá kèè bíékè, ké da wètenèní di nheì. N yí yóó da yóu, n yóó da dòòmu n da nàké tì.

¹⁶ Kè Sakɔbuu entení ke dè: Ti Yiè nKuyie nkuù bo die mbá n do í yé.

¹⁷ Kè kufòwaá nhò pĩ nkòò dè: Dibòrì dii ndò nkéndèmu, Kuyie ncíètè nte, kéinkè kó dibòrì dii kpeté die.

¹⁸ Kè Sakɔbuu íté dikũnweñni sèi kétúóté ditári ò do ceké dì o yuu káfíí, nkécóú mmekùò ndi ìnkè ke bo ndenniní,

19 *κ*έ*υ*ύ *δε* *κό* *διβ*ò*ρι* *κε* *δ*ò *Βετ*ε*ε**δι* (*δ*èè *tu* *Κυ**υ**ι**ε* *nc*ĩ*è*t*è*). *N*è *dim*ò*nni* *b*è *do* *δε* *yu* *κε* *τ*ύ *Duusi* *nwe*.

20 *Κ*è *Sak*ò*b*uu *cann*en^è *din*ù^u *Kuyie* *nke* *d*ò: *Κ*è *Kuyie* *n*ni *m* *bon*è *n* *c*èmmu *mi*ε*ε*, *κε* *n* *k*ā*nk*é *κε* *n* *du*ò *mmudii* *nè* *tiy*à^à*t*ì,

21 *κ*è *n* *w*è^{te} *κε* *k*ò *n* *cic*ε *c*ĩ^è*t*è *nè* *kuk*ò^h*naat*í, *ti* *Yi*è *nKuyie* *bo* *nt*ύ *n* *Yi*è.

22 *M* *me* *nc*òⁿⁿé *d*ii *t*á^{ri} *bo* *nt*ύ *Kuyie* *nc*ĩ^è*t*è, *k*è *k*ù *n* *du*ò *nd*è *n* *de*ite *de*má^à *te*pí^{ít}è *mi*ε*ε* *ké* *k*ù *du*ò.

29

*Sak*ò*b*u *t*ù^ò*kem*è *Damaa*

1 *Κ*è *Sak*ò*b*uu *s*ò^{te} *muc*èmmu *k*én^k*ò*ri *diy*è *y*èⁿí *k*èè *b*í^é*k*è,

2 *κ*étu^ò*κε* *di*bò^{ri} *ma*ri *κ*é^yà *te*bint^e *ma*tè. *Κ*è *di*tá^{ri} *di*erⁱ *p*ò^{κε}, *k*è *ti*pec^ē*nti* *t*ì^tā^ā*t*i *du*ò *de*bor^è, *b*è *do* *δε* *nt*ì *n*ìⁿ*ko*.

3 *Ti*pec^ē*nti* *do* *ò* *δε* *nt*í^í, *nk*è *b*èe *poot*e *di*tá^{ri} *ké* *t*ì *n*ì *nk*é^{de}è *κ*é^wè^{te} *κ*é^{poo}.

4 *Κ*è *Sak*ò*b*uu *bek*e *b*ep^{ec}ē^m*b*e *κε* *d*ò: *Di* *cic*ε *bor*è? *Κ*è *b*è *d*ò: *Ti* *cic*ε *bo* *Anaa* *e*ì *ndi*.

5 *K*òò *d*ò: *Di* *y*é *Na*ò *bire* *Damaa*? *Κ*è *b*è *d*ò: *Ti* *ò* *y*é^{mu}.

6 *K*òò *d*ò: *Ò* *bo* *k*è *d*e *naata*à? *Κ*è *b*è *d*ò: *Ξ*è, *d*e *naatimu*! *N*te *o* *k*óo *sap*àà *nDas*ε^{edi} *κε* *k*ér^{ín}í *nè* *o* *pec*ē^{nku}.

7 *Κ*è *Sak*ò*b*u *d*ò: *Di*y^{ie} *kpa*á *deumu* *nè* *di* *bo* *t*í^{imm}è *ipe*, *niinn*è *i* *ké* *ì* *k*ò^{ten}è *k*è *ì* *di*.

8 *Κ*è *b*è *d*ò: *Κ*è *ipe* *í* *t*ii *nyim*ò^u *ti* *b*áá *na*, *ì* *ò* *t*í *nyim*ò^u *ndi* *k*è *t*í *poot*e *di*tá^{ri} *ké* *ì* *n*ì.

9 *Κ*è *b*è *nkpa*á *κε* *me* *nn*áá *nk*è *Das*ε^{edii} *tu*ò^{ken}í *nè* *o* *cic*ε *pec*ē^{nku}. *Ò* *do* *t*ύ *opec*ē^{nti} *nwe*.

24 Kè Damaa túóté Sidipaa o kóo nitipotōnti kéduó nDea.

25 Kè dèe wenté kè Sakɔbu nsó nDea nwe, kòo beke Damaa ke dò: A n dòò ba! N da pĩ mmutōmmú yebie nyèyiekè Dasɛedi kprí nke. Dè yĩme kàa n souté?

26 Kè Damaa dò: Ti cie osámpròu òò í nyenke kòo kótì kpaá.

27 Yóu kè dibanni kó yewe yèyiekèe dèè kè ti da duó nhosámpròu, kàa sòoté mutōmmú yebie nyèyiekè.

28 Kè Sakɔbuu yie, kè dè mmòke yewe yèyiekè, kè Damaa ò duó nDasɛedi,

29 kétúóté o kóo nitipotōnti Bidaa kéduó nDasɛedi.

30 Kè Sakɔbuu duónè Dasɛedi, ké nhò dó kè dè pèsté Dea. Kòo yíe pĩ Damaa mmutōmmú yebie nyèyiekè o kprí.

Sakɔbu piémè ibí

31 Kè ti Yiè nKuyie nyà Sakɔbu í dómè Dea kéduó nkòo mpréi, kè Dasɛedi yie ntú tehãunte.

32 Kè Dea púo nképeité denitidabire, ké dè yu ke dò Dubenni, dèè tu: Ti Yiè nKuyie nyà n sémmè. Ke dò: N dɔ̀u bo n dɔ̀ke di mmònni.

33 Kòo wète kèpúo nképeité denitidabire ke dò: Ti Yiè nKuyie mbanté bè í n dómè, ke n yìe debire terè.

Kòo yu de kó debire kè dò Simmeòò.

34 Kòo wète kèpúo nképeité denitidabire ke dò: Di mmònni n dɔ̀u yèmmè bo mbo m bíékè.

Kè Sakɔbuu dè yu kè dò Defi.

35 Kè Dea yíe kèpúo nképeité denitidabire, ke dò: Di mmònni m bo sante ti Yiè nKuyie, ké dè yú ke dò Suda.

De m̀nni kécómmú kuperitoo.

30

¹ Daseedi yà diì m̀nni wè í peímè kè dèe ò yonke, k̀o náké Sakabu ke d̀: Duó nkè m peité, kè m̀e d̀ke n kú.

² Kè Sakabu mieke peike Daseedi, k̀o ò náké ke d̀: N tú Kuyie nkuàà? Kuyie nkuù da m̀nte kupeit̀o.

³ Kè Daseedi d̀: Duónè n k̀o t̀nti k̀o m pié ibí.

⁴ K̀o duó mBidaa Sakabu k̀o ò duónè.

⁵ Kè Bidaa p̀o nképeité denitidabire.

⁶ Kè Daseedi d̀: Kuyie nni ò k̀nné, ke k̀e n sáuti, ke m p̀a denitidabire.

Ke yu de k̀o debire ke d̀ Danni.

⁷ Kè Bidaa yíe p̀o nképeité denitidabire.

⁸ Kè Daseedi d̀: M manè n k̀o k̀ti ke na, ké dè yu ke d̀ Nefutadii.

⁹ Kè Dea yà ò t̀nke í peímè, k̀túté o k̀o t̀nti Sidipaa k̀duó nSakabu k̀o puoke.

¹⁰ Kè Sidipaa peité denitidabire.

¹¹ Kè Dea d̀: N yuu diì naati!

K̀o dè yu ke d̀ Kadi.

¹² Kè Sidipaa yíe k̀peité denitidabire.

¹³ Kè Dea d̀: Dè ò narike, di m̀nni benitipòbè bo nni ntú diwèi yíe.

K̀o dè yu ke d̀ Asee.

¹⁴ Mudidèi m̀nni kè Dubennii k̀té kupaku, k̀tũní yetebe bè tu yè mantidakò, k̀tóni k̀duó nho yè Dea, kè Daseedii ò m̀ ke d̀: M p̀a a bire t̀ní yèe tebe.

30:14 mantidakò: De k̀o yetebe bè do yè nyè teénnè benitipòbè m̀be kè bè puo (wénte Fecanyènfè 7:14).

15 Kè Dea d̀̀: A fiète n d̀̀u k̀̀ d̀̀ í da sannè k̀̀a ẁ̀te ke d̀̀ k̀̀c̀outé m bire t̀̀nì ỳ̀è tebeà? K̀̀ Dasedi d̀̀: K̀̀a m p̃a yetebe ò bo ta a borè ke nyènkè.

16 K̀̀ Sakɔbu nkũntiní kupaku kuyuoku, k̀̀ Dea ò co ke d̀̀: A tati m borè nde yíe, n da donténè m bire t̀̀nì ỳ̀è tebe nye.

K̀̀ Sakɔbuu ta o borè de k̀̀ keyènkè.

17 K̀̀ Kuyie nteennè Dea k̀̀o p̀̀ú nképeité denitidabire nummurè,

18 k̀̀béi nke d̀̀: Kuyie nni nyietí n duó mmèè k̀̀p̀éi nke n k̀̀o t̀̀nti n d̀̀u.

K̀̀o d̀̀e yu ke d̀̀ Isakaa.

19 K̀̀o ẁ̀te k̀̀p̀ú nképeité denitidabire kuónnè.

20 K̀̀ Dea d̀̀: Kuyie nni mp̃a dip̃anni s̀̀àrì, di mm̀nni n d̀̀u bo m p̀̀nsirì ke ỳ̀e nh ò peitémè initidabí ìkuò.

K̀̀o d̀̀e yu ke d̀̀ Sabunɔ.

21 K̀̀o yíe k̀̀peité denitipobire k̀̀e d̀̀e yu ke d̀̀ Dina.

22 Kuyie nyí nyè nDasedi k̀̀p̀éi, k̀̀o teennè k̀̀o bo pié.

23 K̀̀o peité denitidabire, k̀̀béi nke d̀̀: Kuyie nni ndènnè ifei.

24 K̀̀o d̀̀e yu ke d̀̀ Sosefu, ke d̀̀: Ti Yiè nKuyie nha n yíe denitidabire.

Sakɔbu kp̀arikèmè

25 Dasedi peité diì m̀nni Sosefu k̀̀edeè, k̀̀ Sakɔbuu náké Damaa ke d̀̀: M p̃a kuce k̀̀ ò k̀̀ n cie.

26 N duó m pobè nè m bí n da p̃ mut̀mmú bèè k̀̀p̀éi. A ỳemu m p̃ mm̀u t̀mmú a c̀ètè.

27 K̀̀ Damaa d̀̀: K̀́nté n d̀̀ k̀̀e da náké t̀̀, m bantému f̀̀ò temè k̀̀e ti Yiè nKuyie nni n d̀̀ò mesà.

41 Iwũṣ ìì kpeń̀nì kẹ̀ ì dọ́ kẹ́deke diì m̀ǹǹnì wẹ̀e mẹ́ú nde kó idẹ́í ì ỳḡ ndẹ̀ kẹ̀ ì ndekù ke ì wùó.

42 Kẹ̀ icĩrìyì dọ́ kẹ́deke ò báá mẹ́ú nde kó idẹ́í. Meme kẹ̀ icĩrìyì ntú Damaa kpẹyi kẹ̀ ikpẹ́rìyì tu Sakabu kpẹyi.

43 Kẹ̀ Sakabuu kparikẹ̀ mediẹ̀, kẹ́mọ́te ipẹ̀ nẹ̀ sibọ́ọ́ pẹ́u, benitidatǎmbẹ̀ nẹ̀ benitipotǎmbẹ̀, yòyóbẹ̀ nẹ̀ sǎmmarímúbẹ̀.

31

Sakabu itémè Damaa cie kécoké

1 Kẹ̀ Sakabuu keè Damaa bí náámmè ke tú: Sakabu fiète ti cice kpàtì nti, deè te kòò kpenke mie.

2 Kòo yà Damaa yèmmè ténke í ò naatinèmè mè do ã ndòmmè nẹ̀ dimònnì.

3 Kẹ̀ ti Yiè nKuyie nnáké Sakabu ke dọ̀: Kò nha cice cie bè da peité dè. N yó nda bonèmu.

4 Kẹ̀ Sakabuu yú Dasedi nẹ̀ Dea dikpáà ò cěmmú dè o wũṣ,

5 ké bè nàké ke dọ̀: N yà di cice yèmmè ténke í n naatinèmè mè do ã ndòmmè, Kuyie n cice tũ nkù me nni m bonèmu.

6 Di yému m pń́mè di cice mutǎmmú nẹ̀ n wě́rímú mumọ̀u.

7 Kòò n ciitẹ̀, ke cèète n yeti kuce teríítẹ̀, Kuyie mme nyí yóu kòò n dọ̀ọ̀ meyei mmamè.

8 Ò yĩ diì m̀ǹǹnì ìì ã sisuó ì bo ntú n kpẹyi kẹ̀ ìì pié ìì ã sisuó, kòò dọ̀ ìì dọ̀ nyàùyàù ì bo ntú n kpẹyi, kẹ̀ ìì pié ìì dọ̀ nyàùyàù.

9 Kuyie nkuù cọtẹ̀ di cice wũṣ ke n duó.

10 Ipe nẹ̀ sibọ́ọ́ dè dẹ̀kù diì m̀ǹǹnì, kẹ̀ n yà nẹ̀ tidouǹtì dèè ã sisuó nẹ̀ dèè dọ̀ nyàùyàù deè dẹ̀kùmè.

11 Kè Kuyie ntõnni n yú ke dò: Sakõbu! Kè n dò: Nte mí.

12 Kè di dò: Wénté káyà yebõdakè nè ipè dèè dò nyàùyàù deè dèkùmè. N yàmú Damaa da dõòrimè.

13 Míi tu di Yiè nKuyie nha do yà kù Beteedi, kéfíi nditári, kécóú mmekùò nké n náké a dó tì. Di mmõnni, íté kékò nha èi bè da peité di.

14 Kè Daseedi nè Dea kè bè dò: Ti cice í yóó kú kè ti túóté dèmarè o cĩètè.

15 Ò ti wènté bepòòbè mbe, ke ti fité ke di ti díítí, bá wè í ti duó nwe do dò nké ti duó nyi.

16 Kuyie ncouté tii kpàti ti cice borè ke da duó nti tu ti kpèti nti, tínti nè tí bí, dõò Kuyie nda náké tì.

17 Kè Sakõbuu báátí, kédee nho bí nè o pobè yòyóbè,

18 kètúóté o wũõ nè o kpàti timou ò pèté tì Mesopotamii, kékété kénkũnti o cice Isaki borè Kannahã.

19 Ke ś nDamaa kòte ke kěi o pe citi, kè Daseedi yúúkú o bókè.

20 Kè Sakõbuu souté Damaa Aramu botí kou, kéité bá ò í ò cau,

21 kètúóté o kperè demou kécoké, késénté kukó ndiekù Efadati, kékété, kénwetí Kadaadi tãrì.

22 Diyie tãänni yiè kè bèe náké Damaa Sakõbu cokémè.

23 Kòò túóté o kabe, kètũnne Sakõbu kèmmòke yewe yèyiekè, kòò nìnte Kadaadi tãrì.

24 Kè Kuyie nnáké Damaa, Aramu botí kou nè tidouñti ke dò: A báá dõò Sakõbu timati.

25 Wè ò nìnte memme ke ś nSakõbu cònné o touku Kadaadi tãrì ñkè, kè Damaa múnkèe cònné o kòku,

26 kébeke Sakɔbu ke dɔ: A n dɔ̀ ba, ke n souté? Ke tũóté n kó besapàmbè ke dò nha kpà nke bè éí.

27 Dè dòmme kàa n souté, ke sòri ke coké, bá a í n nàké? Ti na n da cíemmu kéndiè, ke bie nyebàrè nè tikùtidùùti kè dè naati.

28 A í yóu kè nh ɔrí n kó besapàmbè nè n yaàbí. A dɔ̀ dɛyɛinkpɛɛ ndɛ.

29 M mɔkemu muwɛrímú ke na nda dɔ̀ mɛyɛi, kè Kuyie nha cice tũ nkù né n nàké keyènkè kèè pɛ̀ɛ̀tè ke tú m báá da dɔ̀ tìmatì.

30 A dɔ̀ mɛcãã mme ke bo kò nha cice cĩ̀tè, dè né yĩme kàa yúúkú m bɔ̀kè?

31 Kè Sakɔbu dɔ̀: N yĩ̀kù a bo fietɛ mèmme a kó besapàmbè.

32 Wénté n kó benitìbè, kàa yà wèè borè a bɔ̀kè bèè ò kù.

Sakɔbu do í yé ke dò nDasɛedi wèè yè tũóté.

33 Kè Damaa ta Sakɔbu kó kutouku, kéta Dea kɔku, kéta o kó benitipotãmbè bedé kpɛti, ò í nyà mùmamù, káyè kéta Dasɛedi kɔku.

34 Ke yé ba! Kè Dasɛedi wèè yè tũóté ke sònne yɛsãnkònkè miɛke ke kari ye ìnkè. Kè Damaa wammú titouti timɔu miɛke kémónté.

35 Kè Dasɛedi dɔ̀: N cice a miɛke báá peike n yí mè nyitémè n kàri, m bo n tãnkù yeire ndɛ.

Kè Damaa wammú kémónté.

36 Kè dɛe yonke Sakɔbu koo nkpannè Damaa, ke tú: N càke ba? N dɔ̀ ãmme yei nkàa n tũ nnè kemieke?

37 A fíemu n nentì, a yà ba dèè tu a kpɛɛ? Benke dɛ n kɔbe nè a kɔbe, kè bèè yà ké ti púté.

38 M bo a cĩ̀tè ke mɔke yebie nsipísidè ndi, m mɛ nyí càáké a pedàà mari.

39 Musĩmmù í pĩ nha òfè mafè, kè n fè tóní ke da benke, nh òfè fè yietĩmu. Kàa m békú bè yúúkú ì kuyie nnè keyènkè, kè ò da yietí.

40 Kè fewentaafè m poté, kè muséé nni m poté keyènkè, kè n ní nyié nke wúó.

41 Yebie nsipísidé ndi m bomè a cĩètè, ke pĩ mmutõmmú yebie ntepiítè nè yènàà a kó besapàmbè kpéí, nke cẽmmú a wũõ yebie nyèkuò. Kàa cèète n yeti kuce tepiítè.

42 Kè Kuyie, n yààrì Abarahammu do tũ nkù, n cice Isaki dé kù do í n teennè, a na nni m bèti n nou sinùmmù ndi. Kù me nyàmù n fèũtémè a cĩètè, ke n teennè wenke keyènkè.

Sakõbu nè Damaa bè taummè

43 De m̀nni kè Damaa ò tẽíné ke d̀: N kó besapàmbè tu bie, be bí tú n kpeyi nyi, kè iwũõ ii ntú n kpeyi, demou a mè nwùó ndè tu n kperè nde. M me nyí yóó na kédòò nè m̀mamù n kó besapàmbè nè be bí.

44 Yóu kè ti tau mmí nnè f̀ nkédòò mebenkùmè mamè.

45 Kè Sakõbuu túóté ditári kífí,

46 kénáké o kòbe ke d̀: Waánnènní yetárè! Kè bèe yè waanní kécóú nditácóú, kè bèe kari bemou di ìnkè kèdi.

47 Kòo dì yu ke d̀: Metaummè kó mebenkùmè kó ditácóú. Nè Damaa kó tináàntì Yekaa-Saadutaa nè Sakõbu kpeti Kadedi.

48 Kè Damaa d̀: Di ntácóú dìi yó mbenkú mí nnè f̀ nti taummè.

Nè de kpéí nke bèe dì yu ke d̀ Kadedi,

49 kényié ké dì yu ke dō Misipaa. Kè Damaa dō: Ti Yiè nKuyie nní nti wúó nti dēténè dìi m̀nǹǹi titòbè.

50 Kàa f̀ũ̀nko n kó besapàmbè, ke t̀òkè betòbè, a nyé ke dō nhonìti weè í ti wúó, Kuyie nkuù ti wúó.

51 Kè Damaa dō: Nte ditácòu n còu ndi nè ditàri n f̀ií ndi mí nnè f̀ó nti cuokè.

52 Di ntácòu nè di ntàri dè ntú ti taummè kó dibenkèrì. M báá dè p̀è̀tè kékote a bíkè kédòò meyei, a me mbáá dè p̀è̀tè kékotení m bíkè kédòò meyei.

53 Kuyie nAbarahammu nè Naòò bè tũ nkù ni nti wúó!

Kè Sakòbuu parikè kényú Kuyie nho cice Isaki dé kù yètìrì,

54 kéféútè f̀è̀f̀è Kuyie, kényú o kòbe kè bèe cááké kényié nditàri ìnkè.

32

1 Kè dèe wenté dikũnweń̀ǹi, kè Damaa ɔ́rí o kó besapàmbè nè be bí, ké ì p̀ã mesàà nkékò.

Sakòbu bàrmùmè Esayuu nè yep̀arè

2 Kè Sakòbuu sòtè o cèmmu, kè Kuyie ntòrèe ò co.

3 Kòo yè yà ke dō: Kuyie nkó dikàrì ndi die. Meǹme ò dè yumè ke dō Maanaimmu (dèè tu yekàrè yèdèè).

4 Kòo t̄ mbenitibè Seii Edòmmu kó kutempè mmièke o kóo kótì Esayuu borè,

5 ké bè nàké ke dō: Dì nàké n yiè nEsayuu ke dō: A kóo t̄ntì Sakòbu kòte Damaa cie nke, ke ke mbo ke t̀ù̀kenèní yíe.

6 Ke m̀ake inàake nè sãmmarímúbè nè ipe nè sibóò nè benitidatòmbè nè benitipotòmbè, ke tú f̀ó nho yiè nha ò còuté.

7 Kè Sakɔbu do tɔ mbèe wēteni kóò nàké ke dò: Ti kɔtemu ke yà a kóo kótì Esayuu, kòò kèríní nè behããpòmbè sikɔusìnàà (400).

8 Kè kufɔwaa nhauté Sakɔbu mediè nkòo toté bèè ò neínè yetĩrè yèdèè nè iwũɔ ò do tɔ ì, ipe nè sibɔɔ, inàake nè yòyóbè.

9 Ke náa nke tú: Kè Esayuu kùɔ ditĩnni mari, diterii coké.

10 Kè Sakɔbuu bántè Kuyie nke dò: Kuyie n yàari Abarammu nè n cice Isaki do tũ nkù, fɔ̀̀ n nàké ke tú: Wēte a cie, a kɔbe borè kè ñ da dɔ̀̀ mesàà.

11 N yí mǎnnè mesàà nha do yē nha yó n dɔ̀̀ mè ke mè dɔ̀̀, mí nha kóo tǎnti. N do senti kukó nSuditēē ke pikú m pàati mǎà ndi, di mmònni ke náa nyetĩrè yèdèè.

12 N deeténè n kóo kótì Esayuu, n yḕ̀kù ò bo kɔtenímè mme ké n kuɔ nè m pobè nè m bí.

13 A do béimmu ke dò a yó n dɔ̀̀ mesàà, nkè n yaábii sũũ nkéndò ndàméèrì nùù kó mubirimú, bá bè báa na ké ì kàa.

14 Kè Sakɔbuu báté deborè keyié, kédeite ò do mǎke dè miéke ò yóo pǎ dè o kóo kótì Esayuu.

15 Sibɔniisi sikɔusidé (200) nè yebɔdakè sipísidè nè ipeni sikɔusidé (200) nè yepedakè sipísidè

16 nè yòyóbè beniibe bèè tɔ ibí sipísitǎati nè bè bío nè inaani sipísìnàà nè yenaadakè tepíítè nè sǎmmarímúbè niibe sipísidè nè isǎmmarímbí tepíítè.

17 Kòo dè toté de tǎnti de tǎnti, kéduó nho tǎmbè ké bè nàké ke dò: Niiténè kè mēfiè nní nsoké di cuokè.

18 Kòo nàké oketiwè ke dò: Kè n kóo kótì Esayuu da conè ke beke ke tú: We nda te? A kɔri ke? We nte iwũɔ ì ni a ìkè?

19 A dò: A kóo tǎnti Sakɔbu weè dè te, ke dè nda pǎ ke tũnní.

20 Kè Sakɔbu me nnáké odérì nẹ otǎǎnwè nẹ besɔmbe bèè tũ nke dò: Kè di yà n yiè nhEsayuu di me nhò nàké ke dò:

21 A kóo tǔnti Sakɔbu tũnnímu.

Sakɔbu do náánnè o yèmmè mme ke tú, yepǎrè yie mbo bónkúnne o mièke, kè tí máá kòo n cǔté nẹ diwèi.

22 Kè bèè kéténnè yepǎrè kè wenwe nkpaá de kó keyènkè bè bàté dè.

Sakɔbu manèmè Kuyie

23 Mèmmè kòo íté de kó keyènkè kétéúóté o pobè bedé nẹ o nitipotǔmbè bedé nẹ o bí tepítè nẹ demáà ke bo sénté tipèti-yèrì, bè tu kùù kó nSabaki.

24 Kòo bè sée nkukó nkéséennè o mǎke dèè kó dimàà,

25 ké ndè kpaá omáà kényiè nke maùnè onìti mǎu nẹ kukũwntóo.

26 Kè de kóo nìti nsó nwè í yóó na Sakɔbu, képoté o kpeyuu kòo naá ndikpènni.

27 Kè de kóo nìti dò: N yóu kè m pèǔtè! Kè Sakɔbu dò: Kàa í m pǎ mesàà m báá da yóu.

28 Kè de kóo nìti beke Sakɔbu ke dò: A yètìrì tu ba? Kòò dò: Sakɔbu.

29 Kòò dò: Bè ténke í yó nda yu ke tú Sakɔbu, bè yó nda tú Isidayeri nwe, ke yé a manèmè ti Yiè nKuyie nnè benìtibè ke na.

30 Kè Sakɔbu dò: N da báámmu n náké a yètìrì, kòò dò: Ba nte kàa m bèkú n yètìrì?

Ò me nyí kóò dǎò mesàà.

31 Kè Sakɔbu dò: N yà Kuyie nke kpaá fòu. Mèmmè kòo yú de kó dibòrì ke dǎ Penniyedi (dèè tu ti Yiè nKuyie nyìkè).

32 Kè dèe wenté kè Sakɔbu nseni Penniyeedi kó kukó nkè diyìè yènní kòò cènti dikpènni.

33 Deè te nè yíenní kè Isidayeeribe í yo nfeðfè kpèyuu kó kumaa nke yé ti Yìè nKuyie ndo de mpotémè Sakɔbu.

33

Sakɔbu conèmè Esayuu

1 Sakɔbu yà diì mɔnni Esayuu duunnímè, ke neínè behãpòmbè sikousinàà (400), kètótí ibí Dea nè Daseedi nè benitipotɔmbè bedé,

2 kénii nhonitipotɔmbè nè be bí, Dea nè o kpèyi kè bè mpokoo, Daseedi nè Sosefu kè bè ntũ.

3 Kòo niité o mómmuɔ mbe ìkè, káyà o kóo kótí Esayuu, kénínkóo o ìkè kuce mèyiekè ke yàa tóónnènko ò borè.

4 Kè Esayuu cokéní kóò ɔrí, kè diwèiì bè auté, kè bèe kuó mbedé.

5 Kè Esayuu yà benitipòbè nè ibí, kébeke ke dò: Ɔmbe mbe biè mbèè da neínè? Kè Sakɔbu dò: Ti Yìè nKuyie m pã bèmbe mí nha kóo tɔnti.

6 Kòo nitipotɔmbèe tóónní nè be bí kénínkóo o ìkè.

7 Kè Dea tóónní kénínkóo o ìkè nè o bí. Kè Daseedi nè Sosefu kè bè múnkèe me nyí.

8 Kè Esayuu o beke ke dò: A dɔ kédòònè ba m mè n conè ìi wũɔ? Kòò dò: N dɔ fí n yìè nhá n cɔuté mesàà mme.

9 Kè Esayuu dò: M mæke kè dè sũmu n nantè, íte a kpere.

10 Kè Sakɔbu dò: N da báámmu, kàa n cɔutému, cɔuté m pãrè, n da yà kè dè dò n yà Kuyie nku, ke yé a n cɔutéme nè diwèiì.

¹¹ N da báámmu cɔuté n da pã dè, ti Yiè nKuyie nni n dððmu mesàà, kè m̀ m̀kè deməu.

Kè Sakəbuu yetoo kè Esayuu cɔuté.

¹² Kè Esayuu d̀: Íténè kè tí nei kékò.

¹³ Kè Sakəbu d̀: N yiè nha yému ke d̀ nyibí kpaá yòð, kè ipe bo nè inààke nè tinaabiiti, kè ti ì kèténè mecãã ndiyiè mari máà ì bo kú.

¹⁴ F́ n yiè nhá niité, mí nha kóo tǎnti kè nní ntũ mmeyòðmmè nè iwũð nè ibí kétuəkoo a cie Seii.

¹⁵ Kè Esayuu d̀: M bo da yóunè n kó benitibè mabè. Kè Sakəbu d̀: Kè bèè d̀ ba? F́ ncénke n cɔuté n diwèi.

¹⁶ De kó diyiè dimáà miεke kè Esayuu kété kénwēti Seii.

¹⁷ Kè Sakəbuu kəte Sukəti kémaá tεcǐtè, kédəð o wũð titouti. Dε te kè bèè yu de kó dibòri ke tú Sukəti (dèè tu titouti).

Sakəbu bàtémè Sisemmu

¹⁸ Sakəbu de nyité Mesopotamii, kétuəkənè kukə̀nnaatí Sisemmu Kannahã kó ketenkè, kékari diheì mànku,

¹⁹ kédonté ketenkè medítibii ntekàutè (100) Aməó bí borè, ì te ketenkè Sisemmu, kécónné o touku,

²⁰ kémaá diwũðtənni, ké di yu ke d̀ Edi-Edowεε-Isidayεeri (dèè tu ti Yiè nKuyie nyIsidayεeribe tũ nkù).

34

Bè pǐmè Dina ke duónè

¹ Diyiè mari kè Dina, Dea kóo sapàà nyè ke bo dəu ndiheì kó besapàmbè.

² Kè Efiεe kóo kpààti Aməó kóo dapàà Sisemmu ò yà, kóò pǐ nkéduónè,

3 kóò pènsìrì mediè, kéndó kényũḥ nhosapàà nyèmmè.

4 Mènnìme Sisemmu nàkémè o cice Amoo ke dò: Kote kényà osapàà nyie nyembè, n dó kóò puokemu.

5 Kè Sakɔbuu keè Sisemmu duónèmè Dina, ke sḥ nho kó bedapàmbè bo kupaku ke cēm̄mú iwũḥ. Kòò ndò nyúóó ke kēm̄mú bè bo konnìmè.

6 Kè Sisemmu cice Amoo kote Sakɔbu borè ke bo ò nàké.

7 Kòò kó bedapàmbè nkūntiní kupaku kékeè dèè dḥ, kè dèè bè yonke, kè bè miēkeē peike, ke yé Sisemmu dḥmè dèè tu isake Isidayeeribe miēke, ke duónè Sakɔbu kóo sapàà, dèè do ci Isidayeeribe cuokè.

8 Kè Amoo dò: N kóo dapàà nSisemmu yèmmè mèè ta di kóo sapàà, di we nhò duó nkòo puoke.

9 Ti wēnnénè kè tí mpuokú di kó besapàmbè kè di puokú ti kɔbe.

10 Kè tí nwē nke bo, kè diheì ntú di kperi, kè di ndɔri kupotaá nke mɔke sibaa.

11 Kè Sisemmuu nàké osapàà ncice nè o tãbè ke dò: Kè di n dḥ mēsàà nke beke dèè kó dimàà n di duó.

12 Kè di n yiennè di kóo sapàà nke beke tipocònti kè ti deu ke mamè nè yepãrè n di duó.

13 Kè Sakɔbu kó bedapàmbèè nàké Sisemmu nè o cice nè mēciì nke yé ò p̄m̄mè be tãũ Dina nè muwērímú ke duónè.

14 Kè bè dò: Ti báá na kédúó nti tãũ wèè í cānté, dè tu mēyēi mme ti borè.

15 Ti í yóó yie ndi yē mmù, kè di í cām̄mú benitidaabè bēm̄u.

16 De m̀̀nni ndi ti bo di duóm̀̀m̀̀e ti kó besap̀̀mb̀̀e, k̀̀túók̀̀e di k̀̀be, k̀̀e ti ǹ̀w̃e nke bo, k̀̀enaá nkubotí kumáà.

17 K̀̀e di me nyete ti ỹe mm̀̀u tí túót̀̀e ti t̃ũ k̀̀p̃ẽt̃e.

18 Am̀̀o ǹ̀e o bire Sisemmu k̀̀e b̀̀e p̀̀ensirì de kó tináãtì.

19 Bá odap̀̀aà nyí nh̃õte ò bo d̀̀õm̀̀e b̀̀e b̀̀eí nti, ke ỹe ò d̀̀õm̀̀e osap̀̀aà mm̀̀ediè. B̀̀e do we ntá okp̀̀aàti c̃f̃èt̃e miẽke k̀̀e d̀̀e p̃ẽt̃e betòb̀̀e.

20 Am̀̀o ǹ̀e o bire Sisemmu, k̀̀e b̀̀e k̀̀ate dihei kó dibòrì, k̀̀enáké be k̀̀be ke d̀̀o:

21 Benitib̀̀e bie ntu diẁ̀eì k̀̀be mbe, yóuǹ̀e k̀̀e b̀̀e mbo ti eì, ke d̀̀õri kupotaá, dihei í k̀̀éñ̀̀nì, k̀̀e ti m̀̀puokú be kó besap̀̀mb̀̀e, k̀̀e b̀̀e puokú ti k̀̀be.

22 B̀̀e tu, k̀̀e ti yie mb̀̀e ỹe mm̀̀u, ke c̃ammú benitidaab̀̀e bem̀̀ou, b̀̀e bo ti w̃enǹ̀ǹ̀e k̀̀e ti naá nkubotí kumáà.

23 K̀̀e ti yie mb̀̀e ỹe mm̀̀u, k̀̀e b̀̀e ti boǹ̀e, t̃ũ yóó tieke be w̃ũ ǹ̀e be k̀̀pere dem̀̀ou b̀̀e m̀̀ðke d̀̀e.

24 B̀̀e kó dim̀̀aà bo d̀̀ebor̀̀e k̀̀e b̀̀e yie nhAm̀̀o ǹ̀e o bire Sisemmu b̀̀e nàk̀̀e tì, k̀̀e dihei dim̀̀ou kó benitidaab̀̀e c̃ammú.

25 D̃iyiè t̃ãanni yiè, d̀̀e d̀̀ake yóu d̃i yiè k̀̀e b̀̀e k̀̀ari ke í ỹe t̃imatì, Simmẽõ ǹ̀e Defii Dina t̃ab̀̀e k̀̀e b̀̀e túót̀̀e be k̀̀p̀̀arise k̀̀eta dihei k̀̀ekuò benitidaab̀̀e bem̀̀ou,

26 k̀̀ekuò Am̀̀o ǹ̀e o bire Sisemmu, k̀̀ed̃eite be t̃ũ Dina Sisemmu c̃f̃èt̃e k̀̀ékònǹ̀e.

27 K̀̀e Sak̀̀obu bí t̃eì íte k̀̀étúót̀̀e tikúnentì ǹ̀e dihei k̀̀pere, ke ỹe b̀̀e p̃ímm̀̀e be t̃ũ ǹ̀e muw̃erímú ke duóǹ̀e,

28 k̀̀ekp̃aake be pe ǹ̀e be nààke ǹ̀e s̃ammarímúb̀̀e ǹ̀e d̀̀e kó dim̀̀aà bo dihei ǹ̀e dep̃aa,

29 k̀̀eh̃eí be k̀̀p̀̀atì tim̀̀ou, be bí ǹ̀e be pob̀̀e ǹ̀e d̀̀e kó dim̀̀aà bo be c̃eĩ miẽke.

³⁰ Kè Sakɔbuu náké Simmeɔɔ nè Defii ke dɔ: Di n càkemu, kè ò naá nhoyeiwe Kannahãã kɔbe nè Pedisiibe be ìkè. N kɔbe í sũ, bè yóó tímmu kè n dokènè, kè n na, kè n kuɔ nè n cĩètè temɔu.

³¹ Kè bè dɔ: Ti na nyóu kè bèe wénté ti tãũ oni-tipòkù wèè dɔuti dɔutinè benitidaabàà?

35

Sakɔbu itémè Sisemmu kékɔte Betɛedi

¹ Diiyè marì kè Kuyie nnáké Sakɔbu ke dɔ: Íté kékɔte Betɛedi kè m maá diwũɔtɔnnì, n do de nda benke m maá a do cokùnè dii mɔnnì a kóo kótì Esayuu.

² Kè Sakɔbuu náké o cĩètè kɔbe nè bèè do ò bonè bemɔu ke dɔ: Bonténko yebɔkè kèwénkùnnè dimáà, kéceete di yààti.

³ Báátinè kè tí kɔte Betɛedi kémaá diwũɔtɔnnì Kuyie nkpréí, ke yé kuù do n teennèmè n do áárì dii mɔnnì, kè nni mbonè n cèmmu mumɔu miéke.

⁴ Kè bèe duó mbe bɔkè yemɔu Sakɔbu nè be mámánnè bè do tṹ dè be to, kòo dè kũnné mutie diemù také Sisemmu,

⁵ kéréɛtè. Kè Kuyie mbonté kufɔwaá nyehékè yèè dè tókè, bá bè í ndáátí kè bè tũnnè.

⁶ Sakɔbu nè o kɔbe bemɔu kè bèe tuɔke Duusi bè tu dè Betɛedi, Kannahãã kó dihei,

⁷ kémaá diwũɔtɔnnì kè di yu ke dɔ Kuyie-mbo-Betɛedi, ke yé kù do de nhò benkemè kumáà ò cokùnè dii mɔnnì o kóo kótì.

⁸ Kè Deboraa, Debekaa kóo yuàrìi kú kè bèe ò kũnné Betɛedi také, mutie diemù mamù yuu, bè tu mù yedabùò nkɔmu.

⁹ Sakɔbu kũntinì dìi m̀ǹǹǹ M̀sopotamii k̀ Kuyie nyíe kóò benke kumàà, kóò p̃a m̀sàà.

¹⁰ Kóò nàké ke d̀: A ỳt̀r̀i tu Sakɔbu nwe, di mm̀ǹǹǹ ke yó ntú Isidayeeri.

M̀m̀m̀ Kuyie nhò ỳm̀è ke d̀ Isidayeeri.

¹¹ K̀ k̀u ò nàké ke d̀: M̀i tu Kuyie nke kpeñ̀ǹ. A bo pié k̀a botí sũũ nk̀a naá nyibotí p̀eu cice, k̀ b̀kpaàt̀b̀èè ỳnǹi i miẽke.

¹² N duó ndiì eì Abarahamu nè Isaki, m bo di nda duó nk̀è di duó nha yaàbí.

¹³ Kuyie nhò nàké m̀m̀m̀ k̀èdèè k̀éit̀è.

¹⁴ K̀ Sakɔbuu f̀i ndit̀ari, k̀écóú mm̀k̀ùò nnè m̀naà nke bo ndenniní,

¹⁵ k̀yú Kuyie ndo ò ǹánǹè dìi b̀r̀i ke d̀ Betèedi (d̀è tu Kuyie nç̀èt̀è).

Dasèedi p̀éim̀è Bensam̀è k̀ékú

¹⁶ Sakɔbu nè o k̀be k̀ b̀è è ité Betèedi, k̀nkpaá díetir̀ǹè s̀m̀p̀ó Efadata, k̀ Dasèedi ndó k̀p̀eit̀è k̀ d̀èè yonke m̀diè.

¹⁷ K̀ debire nyetini ẁè ò p̀inko k̀o nàké Dasèedi ke d̀: Bá nỳèk̀ù a ẁè ke p̀eit̀è denitidabire nde.

¹⁸ K̀ Dasèedi m̀maunè mukũũ nk̀yú debire ke d̀: Beni-Oni (d̀èè tu: M̀yèi mbire). K̀ Sakɔbuu d̀è yu ke d̀ Bensam̀è (d̀èè tu kubakù you).

¹⁹ K̀ Dasèedi k̀ k̀ b̀è ò k̀nǹè Efadata kó kuce, b̀è yu d̀è yíe nke tú Betideemmu.

²⁰ K̀ Sakɔbuu cónnè dit̀ari Dasèedi f̀ti ñnk̀è k̀è di yu ke d̀ Dasèedi f̀tit̀ari, k̀è di kpaá bo nè yíenní.

²¹ K̀ Sakɔbuu ité deborè k̀kari Mikidaa-Edèe,

²² k̀mbo d̀ kó dihèi k̀ Dubenni duónè Bidaa onitipot̀nt̀i o cice po ẁè. K̀ Sakɔbuu keè, k̀è d̀èè ò yonke.

Sakɔbu do mɔke ibí tɛpítè nè ìdèi nyi.

²³ Kè Dea kó ibí tú: Dubenni, Sakɔbu kòò Po nè Simmɛɔ̃ nè Defii nè Sudaa nè Isakaa nè Sabunɔ.

²⁴ Kè Daseedi kpɛyi tú Sosefu nè Bensamɛ.

²⁵ Kè Bidaa Daseedi nitipotɔnti kpɛyi tú Danni nè Nɛfutadii.

²⁶ Kè Sidipaa Dea kóo nitipotɔnti kpɛyi tú Kadi nè Aseɛ. Sakɔbu nitidabí nyi ò pié ì Mesopotamii.

Isaki kumè

²⁷ Kè Sakɔbuu tuɔke o cice Isaki borè Mammudee, dèè tɔkénè Kidiya-Adiba. Bè tu dè yíe nhEburnɔ. Abarahammu nè Isaki bè do borè.

²⁸ Isaki do mɔke yɛbie ntekòùtè nè sipísini (180) ndi,

²⁹ ò do yóó kú ke kòtè mediè mmɛ. Kòo bí Esayuu nè Sakɔbu kè bèè ò kũnné.

36

Esayuu kàrimè Edammu

¹ Nte Esayuu bè tu wè Edammu o kó kufuku:

² Ò do puoke Kannahã kó benitipòbè mbe, Ada Edonni bire, Itiibe kó kubotí kou, nè Odibamaa Ana bire, wèè yààrì tu Sibeɔ̃ Efiibe kó kubotí kou

³ nè Basimati Isimayɛeri bire Nebayoti tãũ.

⁴ Kè Ada peité Edifasi, kè Basimatii peité Deuyɛedi.

⁵ Kè Odibamaa peité Yeusi nè Yaedammu nè Kodaa Esayuu nitidabí nyi ò pié ì Kannahã.

⁶ Kè Esayuu túóté o pobè nè o nitidabí, nè o nitipobí nè bèè kó dimàà bo o cǐtè nè o wũɔ nè ò pètè dèè kó dimàà Kannahã, kékɔte diheì tɛrì kédétènè o nantè Sakɔbu.

⁷ Bè do mɔke tikpàti nti mediè, mbè báá na kénwè nke kari, bè bo kèè tenkè í sànnè be wũɔ.

8 Kè Esayuu bè tu wè Edəmmuu kòo kəte kəmbo Seii tārì.

Esayuu kó kufuku

9 Nte Esayuu wèè tu Edəmiibe yààrì wèè do bo Seii tārì o fuku:

10 Edifasi Ada bire nè Deuyedi Basimati bire.

11 Edifasi bí tú: Temaa nè Omaadi nè Sefoo nè Katammu nè Kenasi.

12 Timuna do tú Edifasi pocənni ndi, kóo pèité Amadeki. Ada Esayuu pokù yaàbí nyi.

13 Deuyedi bí tú: Naati nè Sedaa nè Samaa nè Misaa. Basimati Esayuu pokù yaàbí nyi.

14 Nte Odibamaa Ana bire, Sibeṣṣ yaàbire Esayuu pokù bí: Yeusi Yaedammu nè Kodaa.

15-16 Nte Esayuu yaàbí ì di tikpàti: Temaa nè Omaa nè Sefoo nè Kenasi nè Kodaa nè Katammu nè Amadeki. Bèè do tú bekpààtìbè Edəmmu, Esayuu nè o pokù Adaa be kóo Po Edifasi bí nyi.

17 Naati nè Sedaa nè Samaa nè Misaa bè do tú bekpààtìbè mbe Edəmmu. Esayuu nè o pokù Basimati be bire Deuyedi bí nyi.

18 Yeusi nè Yaedammu nè Kodaa bè do tú bèè baké bè mbe. Esayuu nè o pokù Odibamaa Ana bire be bí nyi.

19 Esayuu yaàbí nyi ì do tú Edəmiibe kó bekpààtìbè.

20-21 Seii botí kou bè tu wè Oditi o yaàbí, ì do keté kəmbo Edəmmu. Ɔriibe kpààtìbè do tú: Dotāā nè Sobadi nè Sibeṣṣ nè Ana nè Disṣṣ nè Esee nè Disāā.

22 Kè Dotāā bí ntú: Ɔrii nè Emammu kòo tāū ntú Timuna.

23 Kè Sobadi bí ntú: Adifanni Manaati nè Ebaadi nè Sefoo nè Onammu.

24 Kè Sibeṣṣ kpeyi tú Aya nè Ana. Ana weè do pètè tebinte tonnitè dikpáá cuokè, ke cēm̀m̀ú o cice Sibeṣṣ sām̀marím̀úbè.

25 Ana bí tú Disṣṣ nè denitipobire Odibamaa.

26 Kè Disṣṣ kó ibí ntú: Emmutāā nè Esibanni nè Itidanni nè Kedanni.

27 Kè Eṣeṣ kpeyi ntú: Bideanni nè Safāā nè Akanni.

28 Kè Disāā kpeyi ntú Uusi nè Adanni.

29-30 Oriibe bèè do di tikpàti Seii beè tu: Dotāā nè Sobadi nè Sibeṣṣ nè Ana nè Disṣṣ nè Eṣeṣ nè Disāā.

31 Isidayeεribe mu ndo í m̀ake dii m̀onnì okpààti kè bèè ntəu tikpàti Edəmmu tenkè ke feimmu betəbè, nte be yètè:

32 Beə bire Bedaa Dinabaa èi kou, weè do keté kətə tikpàti Edəmmu,

33 kékú kè Bosedaa èi kou Sedaa bire Yobabuu cəuté tikpàti.

34-39 O kó difōnkúò kè Temaā èi kou Usammuu cəuté tikpàti, kékú kè Afiti èi kou Bedadi bire Adadii cəuté tikpàti, kékú, weè do dokénè Mandiyāābe Məabu tenkè miεke ké bè na. O kó difōnkúò kè Masedekaa èi kou Sāmudaa cəuté tikpàti, kékú kè kukó ndiékú kó dihèi Deobəti èi kou Saudii cəuté tikpàti kékú, kè Akibəə bire Baadi-Ananni cəuté tikpàti kékú. Kè Pauu èi kou Adadii cəuté tikpàti, weè do puoke Matideti kóo sapàà Metabeyeedi. O pokú yə kóti yètiri do tú Məsaabu.

40-43 Esayuu weè tu Edəmiibe yààri. Nte de kó bekpààtibè yètè: Timuna nè Adifaa nè Yeteti nè Odibamaa nè Edaa nè Pinəə nè Kenasi nè Temaā nè Mibisaa nè Makidiyeedi nè Idammu. Edəmiibe kpààtibè mbe bá wè nè o èi.

SOSEFU KÓ TINÁÁNTÌ

37

Sosefu yàmè tidəuntì

¹ Kè Sakəbu míbo Kannahāā o cice do borè.

² Nte Sakəbu bí kó tináaṅtì. Sosefu do məke yəbie ntepiítè nè yèyiekè ndi, kénneitinè o kó bekótíbè Bidaa nè Sidipaa Sakəbu pobè bí, kè bè cəmmù iwūō, kè Sosefu kūūnní ke náá nho cice o kó bekótíbè náante tì náaṅyeiti.

³ Sakəbu do dó Sosefu nwe kè dè pēēté o bí tɛi ke yé ò do ò peitémè o kótì cuokè nke, kóò yá ndiyaàbòrì sààrì iníeke kperi.

⁴ Kòo kó bekótíbèe yà o cice ò dómè mediè, kè be miəke nhò péi, bá bè í nhò dónè tináaṅtì.

⁵ Diyie mari kè Sosefu duó tidəuntì kénáké o kó bekótíbè. Kè be miəke dəkèe ò peike.

⁶ Nte de kó tidəuntì do tú mù:

⁷ Kòò dò: N duó kè ti bo kupaku nku ke bou yeyobuo, kè n kperi cómmú de cuokè, kè di kpeye di cēētè ke nínkú di ìkè, kè be miəke dəkèe ò peike.

⁸ Kòo kó bekótíbè dò: A yèmmè dò nfōō yóo ti baaté, kénáá nti kóo kpààtàà?

Kè be miəke dəkèe ò peike nè ò yàu tì dəuntì ke bè náá nti kpéi.

⁹ Kòo yíe duó tidəuntì teti, ké bè nàké ke dò: N yà tidəuntì teti nti. Diyie nè otànkù nè siwāā tepíitè nè temáà kè dè nínkú n yìkè.

¹⁰ Kòo tì nàké o cice, kòo ò kpannè ke dò: Ba nkó tidəuntì nti? A yèmmè dò mmí nnè a yō nè a kó bekótíbè ti bo nínkú a ìkàà?

¹¹ Kòo kó bekótíbè miəke nhò péi, kòo cice yie me ntoti o yèmmè de kó tidəuntì ìnkè.

Sosefu kó bekótíbè ò fitémè

12 Diyiè mari kè Sosɛfu kó bekótíbèe kɔte Sisemmu kɛncɛmmú be cice wũṣ.

13 Kòo cicee ò yu, ke dà: M bo da tṣ nkàa kɔte Sisemmu kɛyà a kó bekótíbè cɛmmú dè iwũṣ. Kòo dà: Ɛṣ.

14 Kòo cice dà: Kɔte Sisemmu kɛyà be kōnnaatí, kɛyànè iwũṣ, kɛwɛtení ké n náké dè dōmmè.

Kè Sosɛfuu ítè Ebunṣò kékɔte Sisemmu.

15 Kè òmòu ò yà kòò àrì dikpàa miɛke. Kè de yiè nhò beke ke dà: A wanti ba?

16 Kè Sosɛfu dà: N wanti n kó bekótíbè mbe, n náké be cɛmmú dè be wũṣ.

17 Kè de kóo nìtì ò náké ke dà: Bè í kpàá diɛ. N kèè kè bè tu bè kòri Dotã.

Kè Sosɛfuu kɔte Dotã ké bè yà.

18 Kè bèè ò yàní medétimè kédake ke bo ò kùṣ,

19 kénnaá mbetabè ke tú: Ntenè tidòuhtì yiè nke kéríní.

20 Yóunè kè tí ò kùṣ kédootóo tɛbinte miɛke, ke dà musimmù muù ò pĩ, nkéyà o dòuhtì yóo yĩmè.

21 Kè Dubennii keè kɛyete ke dà: Ti báá ò kùṣ.

22 Ænnénè we tɛbinte tiɛ mmieke! Di báá ò kùṣ.

Ò do dó kóò deɛtému kóò kpɛnné o cice borè.

23 Sosɛfu tùḁkoo diì mōnnì o kó bekótíbè borè, kè bèè ò pĩ nkédáté o yaabòri sàari iníɛke kperi.

24 Kóò dootóo tɛbinte miɛke, de kó tɛbinte do í ã menie mbá sám̀pó.

25 Be dèè memme kénkari ke yo nkéyàní Isimayɛribe kè bè boní Kadaadi ke deke yòyòbè ke tɔ tihúúnti nè mekùḁ nnè detie nke kòri Esibiti.

26 Kè Sudaa dà: Ti yóo sòri kékùṣ ti nantè kɛyà ba?

27 Tí ò fiténè Isimayɛribe ti báá ò kùṣ, ò tu ti c̄fètè kou nwe, ti nantè, kè ti wẽ mmeyĩ mmemáa.

28 Kè bèe yie nkóò dènnení tebinte kéfíténè Isimayεεribe medítíbií nsipísidè kè bèe ò kònnè Esibiti.

29 Kè Dubenni wētení késiéké tebinte kénsó nSosefu í dè kpaá.

30 Kòo yèmmèe caàrè kòo kété o yaàbòrì, kēwēte o kòbe borè ke dò: Dεbire í dè kpaá, n yóó yīme?

31 Kè bèe kuò dibòdaà kétúóté Sosefu yaàbòrì kétéí me yī,

32 ké di duónko be cice ke dò: Nte ti yà dùì yaàbòrì, wénté kényà a bire kperi bá nni ndi.

33 Kòo dì banté, ke dò: M bire yaàbòrì ndi. Musīmmù mamù muù ò pī nke càáké.

34 Kòo kété o yaàbòrì kédáátí tifòtòntì, kékari o bire kũũ nkè dèe mōnte.

35 Kòo kó bedapàmbè nè o kó besapàmbè kè bèe ò bàmmù kòo yete ke dò: N yó n kuòmmu m bire ke yàa dè sònténko kudònkù, kénkuò.

36 Kè Isimayεεribeε kote kéfíténè Sosefu Potifaa, behāpàmbè bèè baà Esibiti kóo kpààti be kóo kótì.

38

Sudaa nè o còkù Tamaa be kó tináàntì

1 De mōnnì kè Sudaa íté o tebíí borè kékote Adudammu Idaa borè,

2 kényà osapàà mmòù, Kannahā kou bè tu wè Suaa bire kòò tùóté képuoke.

3 Kòo púó nképeité denitidabire kòò dè yu ke dò Eε,

4 kényí kényúó nképeité denitidabire ké dè yú ke dò Onaa,

5 kényí kényúó nképeité denitidabire ké dè yu ke dò Sedaa. Ò do bo Kesibu nwe kòò peité.

⁶ Kè Sudaa túóté onitipòkù bè tu wè Tamaa kóò puo nho kóò Po Ee.

⁷ Kè Ee ndòari dèè í wenni ti Yiè nKuyie nkè kùu ò kùò.

⁸ Kè Sudaa náké Onaa ke dò: Túóté a kóo kótì pokù, kòo pié ibí kè ìi sòoté a kóo kótì cǐètè.

⁹ Kè Onaa nyé ke dò nweè í yó nte ibí, ke níí ò duónè kédèite kényenke ketenkè, kòo báá peité ibí o kóo kótì.

¹⁰ Kè de kó mēdòrīmēe yonke ti Yiè nKuyie nkè kù múnkēe ò kùò.

¹¹ Kè Sudaa náké o còkù Tamaa ke dò: Kò nha cice borè kémbaà Sedaa bo kótémè. Ò do yǐèkù Sedaa bo kúmè mme o kó bekótìbè kōme. Kè Tamaa kòo nho cice cǐètè.

¹² Kè dēe mōnte kè Sudaa pokù Suaa birēe kú, kòo kari mukũ nkédeè. Nè o nēpo Idaa Adudammu kè bèe kote Timuna ke bo yà bè kēĩ dè o pe citì.

¹³ Kè Tamaa keè o còkù kòrimè Timuna o pe citì kēĩ,

¹⁴ kédèite tikúpoyààtì kédátinné o ìikè kuyààkù, kékote kénkari Enaimmu eì mánku, Timuna kó kuce ke yé ò do yàmè Sedaa kòtémè bá bè í wè nhò duó nkòò bo ò yenke.

¹⁵ Kè Sudaa ò yà kényé ke tú onitipòkù wèè dauti dautinè wènwē benitidaabè, ke yé ò dàátimè o ìikè kuyààkù.

¹⁶ Sudaa í nyé ke dòo nho còkù nwe, kékétóo o borè ke dò: Yóu kè n da duónè. Kòò dò: Kàa n duónè a bo n duó mba?

¹⁷ Kòò dò: M bo da duó ndibəbii. Kòo nitipòkù dò: Eē, á né dáu nha kperē marè, kàa duənní dīi mənni dibəbii á dè tūóté.

18 Kòò d̀̀: N yóó da duó mba? Kòò d̀̀: A cannimè nè a ãũ nè a pààti.

Kòo d̀̀ nhò duó, kòò duónè, kòo púó,

19 ḱíté ḱékò nkédáté kuyààkù kédáátí tikúpoyààti.

20 Kè Sudaa tãnnènní tɛbuɔtè o népo Idaa Adudammu kou kòò bo ɔutóo o nenti, bá wè í nhò yà,

21 ḱebekɛ dɛborɛ kɔbɛ kɛ d̀̀: Yé onitipòkù wèè d̀̀uti d̀̀utinè benitidaabè, kɛ ð nkarì diɛ? Kè bè d̀̀: Onitipòkù m̀̀u í buoté diɛ ndiyiè mari kɛ d̀̀uti d̀̀utinè benitidaabè.

22 Kòo w̃tɛ kénáké Sudaa kɛ d̀̀: N yí ò yà, kè bèè d̀̀ bo kè bè tu onitipòkù m̀̀u keté kɛ í d̀̀ buoté diyiè mari kɛ d̀̀uti d̀̀utinè benitidaabè.

23 Kè Sudaa d̀̀: Wèe kɔtenè tinenti, ti báá yóu kè bè ti daá, n da duómmu tɛbuɔtè kàa k̀̀tɛ kòò m̀̀nté.

24 Kè d̀̀ mmɔkɛ betããbè bètããti, kè bèè náké Sudaa kɛ d̀̀: A ɔ̀kù d̀̀uti d̀̀utinè benitidaabè mbɛ kɛ púó. Kòò d̀̀: Dennenní wɛ kóò ɔú.

25 Kè bèè ò d̀̀nnenní, kòo t̃ nkè bèè náké o ɔ̀kù Sudaa kɛ d̀̀: N da báámmu, banté wèè tɛ mɛcannimè miɛ nnè kuhõũ nè ku mpààti, wèè ñ pònné.

26 Kè Sudaa banté tinenti, ḱébéi nké d̀̀: Ò t̃nnemu ikuó kɛ m p̃ɛt́é, n do d̀̀ nkóò duómmu n kóo dapàà nSedaa kóo yenkɛ, m m̀̀ nyí wè nhò duó.

Sudaa t́enkɛ í nhò duónè.

27 Kòò nyóó pɛit́é, ḱepɛit́é itáátébí.

28 Kè dɛketirèɛ dennení dɛ bakù, wèè pɛinko kòo d̀̀ ùnné mupààkonwṹs nke d̀̀: Diɛ ndèè tu dɛketirè.

29 Kè d̀̀e w̃tɛ ḱét́ennóɔ dɛ bakù, kè dɛtɛrèɛ yènní.

Kè Sudaa d̀̀ yu kɛ d̀̀ Pedesi (d̀̀è tu Okpetíwè).

30 Dε kó difōnkúò kè bè do ũríné dè mupàakonwũś nkè dèe yènní, kè bèe dè yu ke dò Sedaa.

39

Sosefu bomè Esibiti Potifaa cīètè

1 Kè Isimayεεribεε kōtenè Sosefu Esibiti, kòò fiténè Potifaa, Esibiti èi kou. Potifaa do tu tekpràaticīètè kóo kótì nwe ke baké tihāpòntì tìi Esibiti kóo kpààtì.

2 Kè ti Yiè nKuyie nni mbonè Sosefu, kòò dǎò dè, dèe yie, kòò mbo o yiè ncīètè.

3 Kòo yiè Potifaa yà ti Yiè nKuyie nhò bonèmè kòò dǎòri dè demou yíé,

4 kóò pénsìrì kóò duó mmutōmmú o cīètè kóò bànnε o kperε demou.

5 Nè Sosefu kpéi nkè ti Yiè nKuyie ndǎò Potifaa mesàà, kòò kperε demou nè o paa nkè dè nyíé.

6 Kè Potifaa túóté o kperε demou ké dè bànnε Sosefu, ò ténke í ndǎari mùmamù kè dè í tú ò bo dimè.

Potifaa pokù dǎmè Sosefuu ò duónè

7 Sosefu do tú fedaduonfe nfe ke tú odasáàtì, kè Potifaa pokù ò pénsìrì kóò nàké diyie mari ke dò: N duónè.

8 Kè Sosefuu yete, kénáké onitipòkù ke dò: N yiè nni nyárímu, ke n níi mmutōmmú mumou tecīètè miεke.

9 Ò í dεu ke m pēēté tecīètè tie mmiεke. Ò í n yetenè demarè kè dè í tú fí, ke yé a túmè o pokù. Dè bo yīme kè n dǎò meyi ndiemè miε nkéyeténè Kuyie?

10 Kòo nnáánnè Sosefu yewe yemau ke tú wèe ò duónè, kè Sosefu yetírí.

11 Diyiè mari kè Sosefuu ta teciètè, ke bo pĩ mmutõmmú ke ś nhotõnti m̀òu í bo teciètè mièke.

12 Kè Potifaa pokuu pĩ nho yaàbòri, ke d̀ò: N duónè.

Kè Sosefuu yóu o yaàbòri kécoké káyè.

13 Kòo nitipòkùu yà ò yóumè o yaàbòri, ke coké ke yè,

14 káyú betõmbè ke d̀ò: Wénténè n d̀òu t̀óni Ebedeebe botí kou wè kòò ti daú, ò k̀atení ke bo n duónèmu, kè m me nkuónko,

15 kòò coké ke yè ke yóu o yaàbòri.

16 Kòo nitipòkùu d̀òu nde kó diyaàbòri kэмбаà o d̀òu bo konnímè.

17 Kòo konní kòò me nhò nàké ke d̀ò: Ebedeebe botí kó kudaaakù a t̀óni kù, kuù k̀atení m borè ke bo m pĩ nkéduónè.

18 Kè n kuónko kè kù yóu ku yaàbòri ke coké ke yè.

Bè kpetínnémè Sosefu

19 Kòo d̀òuu keè de kó tináànti, kè d̀èe ò yonke mediè.

20 Kòò duó nkè bèe pĩ nSosefu kékpetínné bè kpeti dè bekpààtibè kó tikpetínti.

21 Kè ti Yiè nKuyie nní mbonè Sosefu kòò d̀òò mesàà, kè kuhããpònkù kùù bè bàà kè kùu ò pénsìrì,

22 kédúó nkòo mbaké tikpetínti timau dikpetíntou mièke. Dèmarè do ãã í ndòò kè Sosefu í yé.

23 Kuhããpònkù kùù baa tikpetínti kè kùu ò yóu kòò ndòori ò dómè, ke yé ti Yiè nKuyie ndo bonèmè Sosefu kòò tõmmú kéri.

40

Tikpetínti tidéti yàmè tidəuñti

¹ Wèè baké Esibiti kóo kpààti naàkòtibè nè wèè baké bèè dòòri pèèbè, kè bèè caàrè okpààti.

² Kòo kpààti miεκεε πεικε τεκpààtiçìètè kó bekótibè bεmβε bεdè,

³ kòo bè kpetínné, wèè ni bèè bàa tikpetínti o kó dikpetíntou, Sosεfu kpetí dè.

⁴ Kè bèè bàa tikpetínti be kóo kótii bè duó nSosεfu, kè bè mbo dikpetíntou yεmòrè mayè miεκε.

⁵ Keyènkè makè, kè wèè baké okpààti naàkòtibè nè wèè baké pèè daàribè, kè bèè yà tidəuñti, bá wèè kòo kpeti ncáá nti dòmme.

⁶ Kè dèè wenté kè Sosεfuu bè yà ke sá mβε ìkè sòu.

⁷ Kòo bè beκε ke dò: Dè dòmme kè di ìkè sòu yie mmie mbotí?

⁸ Kè bè dò: Ti yà tidəuñti nti, òmòu me nyí bo die nwèè bo ti náké tì tu mù. Kè Sosεfu dò: Kuyie mbo na ké di náké tì tu mù. Di né tì nni nnáké.

⁹ Wèè baké bεnaakòtibè kòò dò: N duó ke yà fínyĩ kó mutie mmu kè mù cómmú n yìkè.

¹⁰ Ke mκεε ibake itāāti, ke pòrí, ke peité yebe kè yè bi.

¹¹ Kè ñ tɔ okpààti bòòfè ke tōũ yebe ke niu fe miεκε koò duò.

¹² Kè Sosεfu dò: Nte a kó tidəuñti tu mù: Ibake itāāti tú yewe yētāāti ndi.

¹³ Yewe yētāāti kó difɔnkúò okpààti bo da kpeté kéwète ké da cónné a fòtìrì, kàa nhò duò mmenaà nha sòò dòòrimè.

14 A né nyé n kpéi nha bo di dii m̀̀nni diwèi, n da báámmu á n d̀̀ò mesàà nkénáké okpààti n kpéi, ké n denne dikpetíntou.

15 Bè ñ dèitení nè muwèrímú mmu Ebedeebe tenké ke n t̀̀ní dié. Bá bè me nni nkpetímè n yí cààrè m̀̀mamù.

16 Wèè baké p̀̀éè d̀̀òrìbè k̀̀o yà Sosefu nàkémè ot̀̀ò kó tid̀̀ù̀nti kè dè wenni, ke d̀̀ò: N duónè tid̀̀ù̀nti ke t̀̀ò titòtòòti tìtããti ndi, kè p̀̀éèbè ã de mieke.

17 Kutòtòkù k̀̀ùù s̀̀ké dèĩnkè kè k̀̀ù piéké p̀̀éèbè bebotí bebotí okpààti ǹ̀nnè bè, kè tinòti k̀̀òrìní ke bè s̀̀ĩ n yuu ìnkè.

18 Kè Sosefu d̀̀ò: Nte a kó tid̀̀ù̀nti tu mù: Titòtòòti tìtããti tú yewe yètàãti ndi.

19 Yewe yètàãti kó dif̀̀nkúò okpààti bo da féúté, ké da saa mmutie kè tinòti da c̀̀.

20 Diyiè tãánni yiè k̀̀ò kpààti ãnné o peitéyiè kó dibanni k̀̀yú o kó betũmbè, k̀̀kpeté wèè baké benaakòtìbè nè wèè baké p̀̀éè d̀̀òrìbè,

21 k̀̀wète k̀̀écónné wèè baké benaakòtìbè o f̀̀t̀̀rì, k̀̀òò nhò duò mmenaà,

22 k̀̀féúté wèè baké p̀̀éè d̀̀òrìbè k̀̀ésaa mmutie, kè d̀̀èe d̀̀ò Sosefu nàkémè de kó tid̀̀ù̀nti.

23 Wèè baké benaakòtìbè k̀̀òò yè nSosefu kpéi.

41

Okpààti yàmè tid̀̀ù̀nti

1 Kè dè mm̀̀ake yebie nyèdèè, k̀̀ò kpààti duó k̀̀yà tid̀̀ù̀nti ke bo kukó ndiekù Niidi také,

2 ke yà inààke ìyiekè kè ì wenni ke ã mekùò, ke yènní kukó nke diiti timúti.

³ Kè itèi iyiekè ìì í wenni fenònfè ke kũõ mmediè nkè ìi yènní késóntóo itèi kukó mbènnì.

⁴ Kè ìì í wenni ke kũõ nkè ìi cááké ìì wenni ke ã mekùò. Kòo ente.

⁵ Kòo kpààtì wēte kédúó kényà kuyòùkù kùmáà kè kù òte tiyòùtì tìyiekè.

⁶ Kè kuyòùkù tekù òte tiyòùtì tìyiekè tìì pòò, kè diyiè yìèní kèè bíékè kó kuyaakù tì poté kè tì mèté.

⁷ Kè tìi maánko titetì tìyiekè tìì wenni ke ã mebiì. Kòo entení ké nsó ntidòùntì nti.

⁸ Kè dèe ò di, kè dèe wenté kòo yú Esibiti èì kó benitinòmbè nè mecìi nyembè, ké bè nàké o dòùntì. Òmòu me nyí nna kòò nàké de kó tidòùntì tu mù.

⁹ Kè benaakòtibè kóo kótìi bée nke dò: Okpààtì n dèntení ti do da cààrèmè,

¹⁰ kàa miεkeε ti peike mí nnè pèè dòrìbè kóo kótì, kàa ti kpetínné wèè baké tikpetíntì o kó dikpetíntou.

¹¹ Kè tí yà tidòùntì keyènkè kè máà bá wè kòo kpeti ncáá nti bènku mù.

¹² Ke só nhodapàà mmòu dè bo, ke tú Ebedeebe botí kou, wèè baké behāpòmbè o kó kudaakù. Kè tí ò nàké de kó tidòùntì, kòo nàké bá tì tì tu mù.

¹³ Kè dèe dòò kéndò nhò ti nàkémè kè bèe wēte ké n cónné n fòtìrì, kékuo otòu.

Sosēfu nàkémè okpààtì dòùntì tu mù

¹⁴ Mèmmè, kè Esibiti kóo kpààtì duó nkè bèe kote mecā nkédennení Sosēfu dikpetíntou, kòò kuó, kòò cèete tiyààtì, kòò kòtenè okpààtì borè.

¹⁵ Kòo kpààtì dò: N yà tidòùntì matì nti, òmòu me nyí na ke n nàké tì tu mù. Kè n kèè kè bè tu, kè bè da nàké tidòùntì a òò nàkémù tì tu mù.

16 Kè Sosefu dò: Mî í yóó da náké, Kuyie nkuù yóó da náké a dɔ̀ùntì tu mù.

17 Kòo kpààtì dò: N yà tidɔ̀ùntì nti ke bo kukó ndiekù Niidi také,

18 ke yà inààke ìyiekè kè ì wenni ke ã tikòntì kè ì yènní ke diiti timútì.

19 Kè itèl ìyiekè ì ì wenni fenònfè ke kũõnnì kè ì yènní, m mu nyí yà de kó inààke botí Esibiti mieke.

20 Kè ì ì wenni fenònfè ke kũõ nkè ì càáké iketiyl ì wenni ke ã mekùò.

21 Ke baa ndò nyi do dòmmè ke kũõnnì, mèmme kè ìh entení.

22 Kè n wète kèyà tidɔ̀ùntì tetì kè kuyòùkù kùmàà òte tiyòùtì tiyiekè, kè tì ã mebiì nke wenni.

23 Kè kutekùu yènní kéote tiyòùtì tiyiekè tì pòò kè diyie yìenì kèè bíékè kó kuyaakù tì poté kè tì mǎté.

24 Tìl me mpòò kè tì maanko titetì tiyiekè tì wenni ke ã mebiì. Kè n tì nàké benitinòmbè, òmòu me nyí na ke n nàké tì tu mù.

25 Kè Sosefuu náké okpààtì ke dò: De kó tidɔ̀ùntì wě ntì tu mù mmu. Kuyie nkuù da benke kù yóó dɔ̀òmè.

26 Inààke ìyiekè ì wenni nè tiyòùtì tiyiekè tì wenni dè tu yebie nyèyiekè ndi, tidɔ̀ùntì timàà ndi.

27 Kè inààke ìyiekè ì ì wenni fenònfè ke kũõnnì, nè tiyòùtì tiyiekè tì pòò, kè diyie yìenì kèè bíékè kó kuyaakù ti poté kè tì mǎté, dè tu yebie nyèyiekè nye, dikònnì kpɛye.

28 M me nda nàké tì, Kuyie nkuù da benke kù yóó dɔ̀ò tì.

29 Yebie nyèyiekè yó ntú tidiiti kpɛye nye Esibiti kó ketenkè kemòu.

30 De kó difònkúò kè yebie nyèyiekè, dikònnì

kpɛyɛɛ tũnnɛní kɛ́fɛũ mbenìtìbè, kè bèɛ yɛ̀ nyɛ̀è do m̀kɛ tidiiti yɛ kpéí.

³¹ Dɛ kó dikònnì bo ndɛu mediè, bè ténkɛ bá nyɛ́ kɛ dò ntidiiti do bo.

³² A yà dɛ kó tidɔ̀ùntì kucɛ mèdémè kè dè bo benkɛ kɛ dò nKuyie nkuù d́ kè dè d̀d̀, kù mɛ nyí yóó ɔ̀tɛ kù bo dè d̀d̀mè.

³³ Okpà̀tì bàmbà mmie nhá yà onìtì wèè ciì, kóò níí nhEsibiti tenkè,

³⁴ kɛ̀wáá mbenìtìbè dɛ kó yɛbie nyɛ̀yiekè tidiiti kpɛyɛ miɛkɛ, kè bè níí kɔũ tidiiti kè tiyò̀tì bo tìnùmmù bèɛ dɛite kùmáá kécánné.

³⁵ Duó nkè bèɛ wáá ntidiiti tibotí tibotí dɛ kó yɛbie nsà̀yè miɛkɛ kɛánné yebuɔ, kàa ndakɛ dɛ kpéí nkè bè ntì bàa.

³⁶ Kè dɛ kó tidiiti m̀bo, kè yɛbie nyɛ̀yiekè dikònnì kpɛyɛ t̀d̀kení dì báá kuɔ benìtìbè.

Sosefu naám̀mè okpà̀tì kóo tũntì Esibiti

³⁷ Dɛ m̀onnì okpà̀tì nè o tũmbè kè bèɛ pénsìrì dɛ kó tináàntì.

³⁸ Kóo kpà̀tì d̀: Ti báá pété onìtì m̀ou wèè d̀onnè yie, kè Kuyie nYáá nhò pìéké.

³⁹ Mɛ̀m̀mè ò nàkémè Sosefu kɛ d̀: Kuyie mmè nda benkemè dɛm̀ou, òm̀ou í bo wèè m̀kɛ mɛyèmmè kɛ ciì kɛ d̀a d̀onnè.

⁴⁰ F́s̄́ yó mbaké nh èi dim̀ou, kè benìtìbè bɛm̀ou nyíé nha kpeti, n kpà̀tì yètìrì diì máá yó nte kè nni nda dɛunè.

⁴¹ N d̀a duómmu muwɛ́rímú, kàa bo mbaké Esibiti om̀ou.

⁴² Kóo kpà̀tì ùtè mukpà̀tìmámáá nho ǹùtè kɛũnné Sosefu, kóò d̀atínné tiyaàkpetì, kóò dùú m̀m̀s̄́ɔ̀f̄imme,

43 kóò dèe ntekpàrisāntè kè tè ntũ nho kpete, kè benitibè pĩ̀kù ke tú: Ñninkunè. Mèmmè okpààti duómme Sosefu muwērímú kòo baaté dihèi.

44 Kòo kpààtì náké Sosefu ke dò: Mĩ̀ tu Esibiti kóo kpààti, òmòu báá dòò tìmatì Esibiti mièke kàa í duó ndinùù.

45-46 Kòo kpààtì yú Sosefu Esibiti kó diyètìrì ke dò Safidati-Penna, kòo puó Asenati dihèi kóo kótì Potifedaa, Onni èi kó ikuó nùtì kóo sapàà.

Sosefu do yóo tũnne okpààti ke mọke yebie nsipísitāāti ndi, kèíté kéce nhEsibiti kó dihèi dimou.

47 Yebie nyèyiekè tidiitì kpeye mièke kè tidiitì pié mediè.

48 Kè Sosefuu cuó tidiitì deṗaa nkécṹ yebuọ yehèkè diyè mièke.

49 Kè Sosefuu kóu kékóu tidiitì kè dè nsũ kéndò ndàmèèrì nùù kó mubirímú kè bèe yĩ̀ke bè bo nkaammè.

50 Kè dikònni kó yebie nní nkpaaní kè Sosefu pokù Asenati, Potifeda birèe ò peité inítidabí idèi.

51 Kè Sosefuu yú deketirè ke dò: Manansee ke yé Kuyie nhò teemmè kòo yè mmeféṹtímè nè ò yàtenèmè o kọbe,

52 kényú dedèrè ke dò Efadaimmu ke yé Kuyie nhò teemmè kòo pié ibí ò di dii èi mesémmè.

53 Kè yebie nyèyiekè tidiitì kpeye pèēté.

54 Kè yebie nyèyiekè dikònni kpeye tuọkení kéndònnè Sosefu tì nàkémè. Kè tidiitì baa mbo Esibiti mièke.

55 Kè dikònni pĩ̀ nhEsibiti èi kọbe bemou kè bèe kote kényà okpààti, kòo dò: Kọtenè kényà Sosefu, kòo di náké tì, di ti ndòò.

⁵⁶ Kè dikònni ta dihei kè Sosefuu denneni tidiiti, kénfiitinè Esibiti kabe, kè dikònni dake déúkú.

⁵⁷ Kè yehékè yemou kabe ñkarini Esibiti Sosefu borè ke do ntidiiti, ke yé dikònni do tamè titenti timou ndi.

42

Sakabu tammè o bí Esibiti kè ì bo donté tidiiti

¹ Mèmmè kè Sakabuu keè tidiiti bomè Esibiti kénáké o bí ke dò: Dè dòmme kè di kari ke wúó nditòbè?

² N yo kè bè tu tidiiti bo Esibiti. Katenè kédonténi, kè tí nyo nkénfòu, ke báá kú.

³ Kè Sosefu kó bekótibè tepítèe kote Esibiti ke bo donténi tidiiti.

⁴ Sakabu me nyí nyie nkè Bensamèe, Sosefu nantè nneí. Ò do yîékù meyei mmamè yàà bo ò tùòkenímè mme.

⁵ Kè Sakabu bí íté, kénéinè bèè múnke kòri mu-didommu Esibiti, ke yé dikònni do bomè Kannahãã.

Sosefu màánèmè o kó bekótibè

⁶ Sosefu weè do baké dihei, kè weè fiitinè bepòòbè tidiiti, kòo kó bekótibèe tuòkoo kénínkoo o ìikè.

⁷ Kè Sosefuu yà o kó bekótibè ké bè banté, kédòò kéndò nwè í bè banté, ké bè béinnè mekperimè ke dò: Di yènní de? Kè bè dò: Ti yènní Kannahãã nwe, ke dó kédonté tidiiti.

⁸ Sosefu yie do bè bantému, bembè me nyí nhò banté.

⁹ Kè Sosefuu denteni ò do yà tii dounti, ké bè nàké ke dò: Di tú benitiyeibe mbe, ke kateni ke bo yà dihei cĩnni kùù pikù.

10 Kè bè dò: Áà, ti yiè, ti kàtení ke bo donté tidiiti nti.

11 Ti tú onìtì omáà kó ibí nyi, ke tú benitisààbè, ti í tú benitiyeibe.

12 Kè Sosefu dò: Bìtì! Di kàtení ke bo yà dihei cĩnnì kùù píkù nku.

13 Kè bè dò: Mèè dọke. Ti do bo benitìbè tepíítè nè bèdébè ndi, ti cice ti peitémè Kannahã. Kòo sàmpròù kpáá teciètè ti cice borè, kòo tòu feti.

14 Kè Sosefu dò: M baa di náámmu ke tú di tú benitiyeibe mbe.

15 Di nantè sàmpròtè bo tuàkení di m̀nnì m bo de m banté di náámmè timómm̀nti. Míu b́i nnè okpààtì kó diyètìrì.

16 Di yó nkpetímu die nkòo m̀u máà kò nkéyúnì di nantè. Mèmmè ti bo bantémè di náámmè timómm̀nti ke mèè dọke m b́immu nè okpààtì kó diyètìrì ke tú di kàtení ke bo paaté dihei ndi.

17 Mèmmè kòo bè kpetínné yewe yètààti.

18 Diyiè tàànnì yiè kè Sosefu dò: Dòònè n yóó di náké tì kénfòù ke ý n démmè Kuyie nku.

19 Kè di m̀nke tú benitisààbè mbe di kóò m̀u nkpaá kpetí, kè besombèe tò tidiiti kékò nkéduó ndi ći kòbe kè bèe di.

20 Kè dí tónì di nantè, kè m banté di náámmè timómm̀nti, ke dí cooté.

Kè bèe yie nhò ý mù,

21 kénnaá mbemáà ke tú: Ti d̀d̀ mèè yei nti nantè mèè te kè bè ti kpetí, ò do kuàmmu ke ti békú mecíém̀mè kè tí yete, deè ti t̀àkení di m̀nnì.

22 Kè Dubenni dò: N do di nàkému kè ò d̀, ti báá d̀d̀ mèyeyi ndebire, kè dí yete. Mèè yei nkó tiyeti tii t̀àkení.

23 Bè do í yé ke do nSosefu yo bè tu mù. Ke yé ò do ã mbè nàánnèmè kè bè tùònkomu.

24 Kè Sosefuu kenté kékuó, kéwēteni kēpī nSimmeãõ be ìkè kékpetínné.

Sakɔbu bí kònnèmè tidiiti Kannahã

25 Kè Sosefu dò: Bèe píe ntidiiti be yòtì, kéwēte ké bè tèǹné be díítí be yòtì miēke, ké bè duó mmudiì kuce kpéí. Kè bèe mè ndòò.

26 Kè bèe bouí be diiti sãmmarímúbè ìnkè kékété.

27 Bè yóó yíe ndè kuce kòò mǎu be miēke bouté kuyòrikù ke bo duó nsãmmarímú mudii káyà idíítí kuyòrikù nùu,

28 kénáké o tebíi ke dò: Bè ñ tèǹné idíítí! Nte i kuyòrikù miēke.

Kè kufōwáá mbè pī nkè be kònti nhau. Kè bè dò: Kuyie nti dòò ba!

29 Kè bèe tuoke be cice Sakɔbu borè Kannahã, kòò nàké dèè kó dimàà dòò.

30 Ke dò: Onìtì wèè baké de kó dihei, wè ti kpánnèmu ke yē nti tú benitiyēibe, ke dó kēpaaté dihei ké di pònte.

31 Kè ti yī: Ti í kòteni ke bo paaté dihei, ti tú benitisààbè mbe.

32 Ti do bo benitibè tepíítè nè bèdébè ndi ti cice ti peitémè, kòò sãmpòu kpaaní tēcētè ti cice borè Kannahã, kòò tàù feti.

33 Kòò dò: Di bo yīme kè m banté di tímè benitisààbè. Yóunè di kóò mǎu kòò nkpaá m borè, kè dí wáá ntidiiti kékò nkéduó ndi cēí kabe kētóní di nantè.

34 De mònni ndi, m bo bantémè ke dò ndi í tú benitiyēibe ke tú benitisààbè, ke di tēnné di tebite kè di ce ndiheì dimou di dó mèè botí.

³⁵ Mēm̄m̄e kè bèe yóóté tidiiti, bá wè kòo yà o díítí o yòrikù mieke, kè kufōwaá mbè pĩ mbembe nè be cice Sakɔbu.

³⁶ Kè Sakɔbu d̀̀: Di yóó deè m bí nyi. Sosɛfu í kpaá, kè bè pĩ nSimmeɔ̄ɔ kè di w̄ete ke d́́ kétúóté Bensam̄e. De kó meyei mm̄m̄ou duò mí yuu ìnkè.

³⁷ Kè Dubenni d̀̀: Kè n yí w̄eten̄n̄í Bensam̄e, a kuɔ m bí idé. N duó nwe kè n yóó ò w̄eten̄n̄ímu.

³⁸ Kè Sakɔbu d̀̀: M bire báá di nein̄è. Kè meyei mm̄am̄è dè t̀̀̀kení kuce dí d̀̀̀ ba? Di bá ntann̄é kud̄nkù mí nhodakóti nè tiỳp̄éiti.

43

Bè k̀̀ten̄m̄è Bensam̄e Esibiti

¹ Kè dik̀̀nn̄i baɔ ns̄oké ke déúkú Kannah̄ā.

² Sakɔbu nè o bí kè bèe deè tidiiti bè sòò donténí ti Esibiti, kè Sakɔbu d̀̀: W̄eten̄ kédonténí tidiiti.

³ Kè Sudaa d̀̀: De kóo n̄iti ti nàk̄emu weti weti ke tú kè ti í neinko ti nantè ò báá ti c̄outé.

⁴ K̀̀a yie nkè ti nantè bo ti nein̄è tí k̄ote ké da donténí tidiiti.

⁵ K̀̀a me nyí wè nti duó nti báá k̄ote, ke yé wè ti nàk̄em̄è ke tú kè ti í t̄ao ti nantè ò í yóó ti c̄outé.

⁶ Kè Sakɔbu d̀̀: Ba nte kè di nàk̄é de kóo n̄iti ke yé ndi nantè bo? Di cà̀r̄emu.

⁷ Kè bè d̀̀: Weè ti biéké tin̄áan̄ti péu ti c̄īt̄è kpeti ke tú: Di cice kpaá boà? Di ȳf̄ũ̀ kou m̄ou boà? Kè ti t̄ēn̄é ò ti beke ti. Ti do ȳmu ke dò nhò bo yí tí t̄oní ti nant̄à?

⁸ Kè Sudaa náké be cice ke d̀̀: N duó ndebire, kè tí k̄ote, ke báá kúnè dik̀̀nn̄i, f̄́ nn̄é tínti nè ti bí.

⁹ Mí m bo ndake de kp̄éi nkè n yí dè w̄eten̄n̄í ke da duó, nni ntú ocà̀r̄iwè a ìkè s̄á̄.

10 Kè ti do í ɔɔtí nè mie nti do kàtemu ke yĩ kuce mèdémè.

11 Kè be cicε dò: Kè dè dò mmεmmε waánnè mekɔpempemmè nè mecekùd nnè tihúúnti nè mutie nè yetεbe bè càá nyè, ke bií pã de kóo niti.

12 Dí waá nyidíítí tei ke yínè di yà ì di yàti mieke kéntɔ, kè dè yèmmè bè yetému.

13 Túóténè di nantè kéwēte de kóo niti borè.

14 Kuyie mmuwērímú mumɔu yiè nyóó di teennèmu kè de kóo niti dí kuó mmesémmè, ké di duó ndi tebite tètè kpaaní nè Bensamε kè dí konní. Kè m me ndò nké paà m bí nyi, n yi paà.

Sosefu ɔutémè o kó bekótibè

15 Mεmmε kè bèε túóté yepārè nè idíítí kuce mèdémè, nè Bensamε kékété kékote Esibiti Sosefu borè.

16 Kòo yà bè neínèmè Bensamε kénáké o tãmbè kóo kóti ke dò: Kpēnné be nnitibè n cīètè kékuɔ feðfè kébénné, bè yóó di n cīètè nte kuyie m̀nni.

17 Kè de kóo niti bè tɔ ke bo kpēnné Sosefu cīètè.

18 Kè bè ntati Sosefu cīètè, kè bè nàá mbemáà ke tú: Bè sòd wētε kécūó ì dítí tiyàti mieke ì te kè bè ti tatinè die, ke bo ti fēũ nkéfεke ti sãmmarímúbè, ké ti dɔd tidaati.

19 Bè tati dii m̀nni te cīètè kè bèε náké Sosefu tãmbè kóo kóti ke dò:

20 Ti yiè nti sòd kàtenímu die nkédonté tidiiti,

21 kénkūnti ké nyóó yié nkuce, kébouté ti yàti, bá wè kòo yà o dítí, kè ti ì tóni imɔu.

22 Ti í yé wèè sòd ì ãnné ti yàti mieke. Ti tónímu itei ke bo wētε kédonté tidiiti.

23 Kòò d̀̀: Diwèi ndi bo, di bá nyĩ̀k̀̀. Kuyie ndi cice tũ nk̀̀ kù ãnné idíítí di ỳ̀tí mieke. N sòò c̀̀utému di yietí ì.

De m̀̀nnì k̀̀ Sosefu t̀̀mbè kóo kótli kpetení Simmeãã,

24 kéduó nk̀̀ bèe ta Sosefu c̀̀fètè kudieku, k̀̀ bèe bè duó mm̀̀ni nk̀̀ bèe óú be naac̀̀i, k̀̀ bèe duó mmudii sãmmarímúbè.

25 K̀̀ bè ntũnni be pãrè ke kém̀̀mú Sosefu bo konnì m̀̀e kuyie mm̀̀nnì, ke ỳ̀ bè bè nàkém̀̀e ke tú bè yóó we nwẽnnénè k̀̀di.

26 Sosefu t̀̀̀kení d̀̀i m̀̀nnì tec̀̀fètè, k̀̀ bèe ò duó nyepãrè, k̀̀do, k̀̀nínkú o ìk̀̀.

27 K̀̀ Sosefuu bè d̀̀unnè diwèi ke d̀̀: Di k̀̀nti naataà? Di cice odakóti di sòò náá nwèè kpéi, ò kpaá fòu kòo k̀̀nti naataà?

28 K̀̀ bè d̀̀: A kóo t̀̀nti ti cice fòumu kòo k̀̀nti naati.

K̀̀ bèe wẽte k̀̀do k̀̀nínkú o ìk̀̀.

29 K̀̀ Sosefuu wénte k̀̀yà Bensamèe o nantè nè wè bè wè mbe yò ke d̀̀: Di sòò náá ndi nantè tie nkpeí nkaà? Kòò béinnè ke d̀̀: Kuyie nda d̀̀ò mesàà m bire.

30 Kòo k̀̀nti d̀̀ yúrùrù, kòo ta kudieku mecãã nkékuó,

31 kédeè k̀̀yuuaté o ìk̀̀, k̀̀yènní k̀̀m̀̀mi nke bè kàrinè, ke d̀̀: ãnnénè mudii.

32 K̀̀ bèe ãnné Sosefu k̀̀cãnné, k̀̀ãnné o tebii k̀̀cãnné, k̀̀ãnné Esibiti k̀̀be k̀̀cãnné. Esibiti kó ikuó do í yíe mbè bo wẽnnénè m̀̀ Ebedeebe k̀̀di.

33 K̀̀ bèe bè kànnè bè d̀̀ ndòmmè, k̀̀keté Mpo k̀̀dentè teyããtè, k̀̀ bè nkari koò wetí ke wéi betòbè k̀̀ dè bè di.

34 Kè Sosefuu bè duó mmudii, kè Bensamεε kōmu nsũ kuce mènùmmù kéréēté betabè kōmu, kè bèe yà menaà nkè bè yèmmεε cáté.

44

Sosefu yàákémè o kó bekótíbè

1 Dε mǎnni kè Sosefuu náké o tǎmbè kóo kótì ke dǎ: Píe mbe yǎtì tidiiti bè yóo na kέtǎ mèè botí, kéǎnné bá wè o kó idíítì o yǎrikù nùù,

2 kétúóté n sǎǎbòòfè kéǎnné teyǎātè kó kuyǎrikù, kénós nho díítì kuyǎrikù nùù.

Kòo tǎntii me ndǎ.

3 Kè dèe wenté dikǔnweínì sèi kè bèe duó nkè bèe kété nè be sǎmmarímúbè. Kè bè nkūnti,

4 ke mu nyí ndéténè dihei kè Sosefuu náké o kóo tǎntì ke dǎ: Tǔnne be. Kǎa bè nǎntε a dǎ: Dè yǎme kè bè di dǎ mesǎa nkè di dǎ mεyεi?

5 Dè dòmmε kè di tuóté n yíè mbòòfè o yǎnnè fè ke fè pǎūnè, di càrèmu.

6 Kòo tǎntii bè nǎntε ké tì mbè nàké.

7 Kè bèe ò tǎíné ke dǎ: Ti yíè ndè yǎme kǎa nǎa mmemme? Ti báa yie nkédǎò memme kóò botí.

8 Ti tǎnímu ti sòò kò nKannahǎa káyà ìi díítì ke da duó, ti bo yǎme káyúúkú idíítì yoo mesǎa nha yíè nǎfètè.

9 Kǎa yà wèè borè de kó fεbòòfè á o kùò, tínti besǎmbe kè tí nǎa ndi kó tidaatì.

10 Kè Sosefu tǎntì dǎ: Nyiemmu di yǎmù n né bo yà wèè borè de kó fεbòòfè weè yóo nǎa n kó kudaakù, díindi besǎmbe kè di kpeti bá mbo.

11 Kè bèe cǔūnní be yǎtì kébouté mεcǎā.

12 Kòo keté kǎfié be kóo Po kǎku kédentεnè teyǎātè Bensamεε kǎku, ké fè yà de mieke.

13 Kè be yèmmèe caàrè kè bèe kērí be yaàbòrè, kéboú be nentì be sāmmarímúbè kēwēte dihei.

Sudaa bàámmè Sosèfu kòò bo fī mBensamεε

14 Sudaa nè o kàbe kè bèe tuakoo kēsánté Sosèfu, kédo kénínkóo o ìkè.

15 Kè Sosèfu d̀̀: Di d̀̀ò ba? Di í yé ke do nhonitì wèè dò m mè ndòm̀̀mè ò bo na kényé demouà?

16 Kè Sudaa d̀̀: Okótì, ti bo da náké ànti kàa banté ti í cààrè̀̀mè? Kuyie mbenkemu ti yei, kè ti bo ntú a kó tidaatì, tínti nè bè yà wèè kó tinentì miεke febòòfè.

17 Kè Sosèfu d̀̀: Kuyie mbáá yie nkè n d̀̀ò dende. Bè yà wèè nentì miεke febòòfè weè yó ntú n kó kudaaakù, d́́ndi besambe di kp̄eti í bo, kònnè di cice borè.

18 Kè Sudaa tóónko Sosèfu borè ke d̀̀: Okótì, n da báámmu, yóu kè m béi, a miεke báá peike, ke yé a í cáánnè̀̀mè okpàatì.

19 Okótì a sòò ti bekemu ke d̀̀: Ti cice kpaá boà? Kè ti tebite matè kpaánáà?

20 Kè tí da téǹ̀né ke d̀̀: Ti cice bomu ke kòtè mediè nkè ti nantè bo, ti cice peité t̀̀e o kótì miεke, kè te kóo kótì nè wè bè w̄ε mbe ȳò kòò ku, kòò kpaá omáà, kè ti cice ò tá mediè.

21 Kàa d̀̀: Ti ò kàtenè̀̀ní kàa ò yà.

22 Okótì, kè ti da téǹ̀né ke d̀̀: Ò báá na kéítè o cice borè, kòò ité o cice yóó kúmu.

23 Kàa d̀̀: Kè ti í neinè̀̀ní ti nantè a báá ti còuté.

24 Kè tí w̄εte a kóo t̄̀ntì ti cice borè kóò nàké a ȳε mmù.

25 De kó dif̄̀nkúò kè ti cice d̀̀: Kàtenè kédonté tiditì.

26 Kè tí ò nàké ke d̀̀: Kè ti í neínè̀̀ ti nantè ti báá na kékote. Kè ti kòte wèè baké ò báá ti còuté.

27 Kàa kóo tǎntì ti cice ti tǎnné ke dǎ: Di yǎmu ke tú m pokù m pǎiténè ibí ìdèi nyi.

28 Kè dǎmarè mǎà yè kè dè yǎ nyúóó, kè n yèmmè dǎ mmusǐmmù muù bo ndè cǎáké.

29 Kè di tǔóté yie nkè mǎyèi mmamè ò tǔòkení di bo dú nkè dè n yonke mí nhodakóti kè n ta kudǎnkù nè tiyùpéiti.

30 Okóti kè ti wǎte ti cice borè ke í nǎinè dǎbire die nhò dǎ dè mǎdiè.

31 Kè ti wǎtoo ke í nǎinè dǎbire dè yóó ò yonkemu wenwe odakóti, kòo ta kudǎnkù nè tiyùpéiti, dǎnde bàmbà nkè dè ntú ti kó mǎyèi.

32 N sòò ò nǎkému ke dǎ: Kè n yí wǎtenko dǎbire m bo ntú ocaàriwè sǎà o ìlkè.

33 N da báámmu yóu kè mǐi cǎuté dǎbire fǎtìrì ké n tú a kó kudaakù kè dǎe nǎinè betǎbè kékò.

34 M báá na kǎwǎte n cice borè ke í tǎ dǎbire, n yí dǎ n yà o yǎncààrìmè.

45

Sosǎfu bǎnkemè omǎà o kó bǎkótíbè

1 Dǎ mǎnni Sosǎfu í nna ke bo pǐ nhomǎà, kǎduó nkè bǎnìtibèe yè bǎmǎu.

Kòò nkpaá nè o tebìi, ké bè nǎké ò tumè bǎ kou nwe,

2 kǎkúó mmǎdiè nkè Esibiti kǎbǎe kèè, kè tinǎaǎnti tuǎke okpǎàti cǎtè.

3 Kè Sosǎfuu nǎké o tebìi ke dǎ: Mǐi tu Sosǎfu, n cice kpaá fòuà?

Kè dǎe bè di ké bè kpeí bá bè í nna kóò tǎnné tǐmatì.

4 Kòò dǎ: Tóónnènní.

Kè bǎe tóónní, kòò dǎ: Mǐi tu Sosǎfu di nantè di fité tè kè bè tè kǎtenènní Esibiti.

⁵ Di yèmmè né báá caàrè, kè dè di yonke di n fité mèè kpéí, Kuyie nkuù n niinní diè nkè m bo di deeté.

⁶ Yèbie nyèdèè ndi dikònni bomè, dè kpaá yènùmmù, oniti í yóó buótí ò me nyí yóó kǎũ.

⁷ Kuyie nkuù ò niinní kè m bo di deeté, kè di kó kubotí báá kú.

⁸ Dii í n duónní diè, Kuyie nkuù ò duónní, kè n tũ nhokpààti ke ni o cǐtè nè Esibiti omou.

⁹ Íténè mecaã nkékò nkénáké n cice ke dò: Kuyie nkànnè a bire Sosefu Esibiti, kè dè baké, ke tú a íté mecaã nkékatoò o borè.

¹⁰ Ke tú a kotoo nè á bí nè a yaabí nè a pe nè a nààke nè a kperè demou, kékari Kosenni tempè ké nhò tǎkénè.

¹¹ Kòò ò da duò mmudiì fǎ nnè a cǐtè kǎbe kàa nfòù, ke yè yèbie nkpaámè yènùmmù dikònni kperè.

¹² Di bantému weti weti ke dò mmí nSosefu mú di náánnè, fǎ mBensamèè n nantè kàa múнке banté.

¹³ Kònnè kénáké n cice n yo ntii kpàti Esibiti, kóò nàké di yà dèè kó dimàà, kóò kàtenèní diè mmecaã.

¹⁴ Kè Sosefuu orí Bensamèè o nantè kè diwèi ò auté kòo kuó, nkòò múнке kuó.

¹⁵ Kè Sosefu íhòrì o kó bekótibè tǎbè ke kuò, nde mǎnni ndi bè dàátimè kóò béinnè.

Okpààti duómmè kè Sakabu bo kòoko

¹⁶ Kòò kpààti keè Sosefu tebiì kàtenímè, kè dèè ò narike wenwe nè o kó betũmbè.

¹⁷ Kòò kpààtii náké Sosefu ke dò: Náké a tebiì ke tú, n yè mbèè bou be nenti sǎmmarímúbè kékò nKannahã,

¹⁸ kétúóténí be cice nè be cǐ kǎbe, kèwètení kè m bè benke dikari sààrì Esibiti kè bè nkari ke yo ndesààrè.

19 Á bè nàké kè bèe túóté sinaasẽĩ kètɔnɛnì be pobè nè be bí nè be cice.

20 Bè bá mbɔti bè yóó yóu dè kpɛti, desààrè dèè bo Esibiti dè tu be kpɛre nde.

21 Kè Sakɔbu bíi dɔ̀ò bè yẽmmè kè Sosefuu bè duó nsinaasẽĩ okpààti yẽmmè, ké bè duónnè mudii bè bo nyo mmù kuce,

22 kɛpã bá wè diyaàbòrì pànnì, kɛpã Bensamɛɛ yie yènùmmù nè medítíbiì nsikɔusitããti (300),

23 kédúú nho cice sãmmarímúbè epíítè, kè bè ntɔ Esibiti kpɛre desààrè, betɔbè epíítè kè bè ntɔ tidiiti nè pɛ̀è nè mudii tẽmù bè bo nkérí ke diiti mù kuce.

24 Kè Sosefuu náké o tebii ke d̀ò: Kònnè, di né báá kpa nkuce.

25 Kè bèe íté Esibiti kékò nKannahã be cice Sakɔbu borè,

26 ké ò nàké ke d̀ò: Sosɛfu kpaá fò̀umu, kè weè ni Esibiti omɔu.

Dè mɛ nyí nnampɛ be cice, ò í nyie nde kó tináàntì.

27 Kè bèe ò nàké Sosɛfu do bè nàké tì timɔu, kòò benke sinaasẽĩ ò duónnì s̀ì kè s̀ì bo ò tɔo, de m̀onnì ndi o yẽmmè t̀ónnímè.

28 Kòò d̀ò: M bantému m birɛ Sosɛfu fò̀umè, m bo kɔte kòò yà ke né na kékú.

46

Sakɔbu k̀òrimè Sosefu borè

¹ Mɛ̀mɛ kè Sakɔbuu túóté o kpɛre demɔu kékété kɛmberínè Bɛrisebaa, kɛféúté fèfè Kuyie nho cice Isaki do tũ nkù.

² Kè Kuyie nhò yu keyènkè ke d̀ò: Sakɔbu! Sakɔbu! Kòò d̀ò: Nte mí.

³ Kè kù d̀̀: M̀̀i tu Kuyie nha cice do tũ nk̀̀. Bá nyĩ̀̀k̀̀ a bo k̀̀temè Esibiti. N yóó duó nk̀̀a botíi nsũũmmu mediè.

⁴ N yó nda neínèmu ke, k̀̀wète k̀̀e da t̀̀nnéni. Sosefu weè yó mbo a k̀̀ ndè.

⁵ Kè Sak̀̀buu íte Bèrisebaa k̀̀o bí ò d̀̀e nsinaasẽĩ wenwe nè benitipòbè nè ibí.

⁶ Kè bè ntò be wũõ nè be k̀̀pèe demou bè do màke dè Kannahã k̀̀k̀atenè Esibiti.

⁷ Mèmmè Sak̀̀bu k̀̀ommè Esibiti nè o bí. Initidabí nè initipobí nè o yaàbí initidabí nè initipobí.

Sak̀̀bu kó kufuku

⁸ Nte Sak̀̀bu bí ì ìtè Kannahã ke k̀̀o nhEsibiti i yètè: Dubenni be k̀̀ò Po.

⁹ Dubenni kó ibí initidaaì tu: Enòki nè Paduu nè Etisidonna nè Kadimii.

¹⁰ Simmeõõ kó ibí initidaaì tu: Yemmuyeedi nè Yaminni nè Oadi nè Yakinni nè Soaa nè Sauri Kannahã k̀̀o nitipòkù kó debire.

¹¹ Defii kó ibí initidaaì tu: Kerisonni nè Keati nè Medadi.

¹² Sudaa kó ibí initidaaì tu: Kedaà nè Pedesi nè Sedaa. Sudaa kó ibí t̀̀i: Èe nè Onaa bè do kumu Kannahã. Kè Pedesi kó ibí ntú Etisidonna nè Amudi.

¹³ Isakaa kó ibí initidaaì tu: Todaa nè Puwaa nè Yobu nè Simudonna.

¹⁴ Sabunõõ kó ibí initidaaì tu: Sedeti nè Edonna nè Yadeyeedi.

¹⁵ Sak̀̀bu pokù Dea ò pié bèè dapambè mbe nè be tãũ Dina Mesopotamii tenkè. Bembè nè be bí bè wènné sipísitàati nè bètãati ndi.

¹⁶ Kadi kó ibí initidaaì tu Sefonna nè Akii nè Suni nè Esibonna nè Edi nè Adodi nè Adedii.

17 Aseε kó ibí inítidaaì tu Immuna nè Isifaa nè Isifi nè Bediya nè be tãũ Sedaa. Kè Bediya kó ibí ntú: Ebεε nè Madikiyεedi.

18 Sidipaa, Damaa do duó nwèè nitipotōnti nwe o kóo sapàà nDea kó ibí nyi tepítè nè ìkuà.

19 Sakɔbu pokù Daseedi kó ibí tú: Sosefu nè Bensameε.

20 Kè Sosefu pokù Potifeda, dihei Onni kóo kóti kóo sapàà nhAsenatii o peiténè inítidabí ìdèi Esibiti: Manansee nè Efadaimmu.

21 Kè Bensameε peité inítidabí tepítè: Bedaa nè Bekεε nè Asebeedi nè Keda nè Naamaa nè Eii nè Odoki nè Upĩmmu nè Mupĩmmu nè Adidi.

22 Sakɔbu pokù Daseedi yaàbí nyi tepítè nè ìnàà.

23 Kè Danni kó debire ntú: Usimmu.

24 Nefutadii kó ibí tú: Yasiyεedi nè Kunni nè Yesεε nè Sidεmmu.

25 Bidaa, Damaa do duó nwèè nitipotōnti Daseedi kó iyaàbí nyi ìyiekè.

26 Sakɔbu bí nè o yaàbí ì do kòte Esibiti ì do bo sipísikuà nè ìkuà ndi. Bè í kàannè ibí nè benitipòbè,

27 kéwěnné nSosefu nè o peité ì bí ìdèi Esibiti, kè bè mbo bemou benitibè sipísiyiekè.

Sakɔbu kòmmè Esibiti

28 Kè Sakɔbuu t̃s̃ nSudaa kòo náké Sosefu ke tú bè tũòkení Kosenni, kòo k̃too.

29 Kè Sosefuu túóté o naasāntè kék̃ote kóò co, kóò ya kécokóo kóò arí kè diwèli ò auté kòo ñkuà nkè d̃e m̃nte.

30 Kè Sakɔbu d̃: Di mm̃nni n yí yete m bo kúmè ke ỹé n da yàmè k̃aa kpaá fòu.

31 Kè Sosefuu náké o tebii nè o cice nè o kabe ke d̃: M bo k̃ote kénáké okpààti ke d̃ di ìtè Kannahã ke k̃atení m borè.

³² M bo ò nàké ke dò: Di tú benaacẽmbe mbe, ke tò di pe nè di nààke nè di kperε demou.

³³ Kòo kpààtì di yu ke di beke ke tú: Di tǝmmú tú ðmmu?

³⁴ Di dò, di tú benaacẽmbe mbe nè di bomè. Di yembè beè do ì cẽmmù kè di múнке ì cẽmmù. Mèmme, di bo namè kэмbo Kosenni ke yé Esibiti kòbe wúómmè munaacẽmmu meyi mme.

47

¹ Mèmme kè Sosefuu kòte kénáké okpààtì ke dò: N tebíi nè n cice bè ìténí Kannahã ke tùðkení ke tò be pe nè be nààke nè be kperε demou, ke bàté Kosenni.

² Kè Sosefuu túóté o kó bekótìbè bènùmmù kèbenke okpààtì.

³ Kòo bè beke ke dò: Di pǝ nhǝmmu tǝmmú botí? Kè bè dò: Okpààtì, ti cẽmmù inààke nyi ti yembè do ì cẽmmùmè.

⁴ Kè bèe náké okpààtì ke dò: Dikònni dii bo ti cie kè timúti dèè Kannahã kè ti kàtení ke yé nha tí pã Kosenni kó kutempè, kè tí mbo.

⁵ Kòo kpààtìi náké Sosefu ke dò: A cice nè a tebíi bè kàtení a borè nde.

⁶ Fǝ̀ te Esibiti, kanne be dibòrì sààrì Kosenni, kè bèmabè bo be miéke ke bo na, á bè duó n kó iwũ kè bè ncẽmmù.

⁷ Kè Sosefuu kàtenè o cice Sakòbu, kòò benke okpààtì kè Sakòbuu ò dɔu nke dò: Kuyie nda pã mesàà.

⁸ Kòo kpààtìi o beke ke dò: A bie mbo yède?

⁹ Kè Sakòbu dò: M bie mbo tekòutè nè sipísitãati (130) ndi, kè n kàti ke sɔɔti tipúti timou, ke fǝ̀rì, m bie nyí tùðke n yembè kperε.

¹⁰ Kè Sakòbuu cau nhokpààtì kédeè kéité.

11 Kè Sosefuu kannε o cice nè o tebíí dibòrì sààrì Dammusesi, ké bè pã ketenkè, kéndònnè okpààti do béimmè.

12 Kè Sosefuu pã tidiiti o cice nè o tebíí nè be kòbe, bè sũ ke mààmè.

Sosefu dontémè Esibiti εi kòbe ke wēnnénè be tenkè

13 Kè dikònnii deuke mediè nhEsibiti nè Kannahãã kè benitibè nkònnè dikònni.

14 Kè Sosefuu tí nyidiítí Esibiti kòbe nè Kannahãã kòbe donnè ì tidiiti, kékòtenè okpààti cǐt̃t̃è.

15 Kè idíítí deè Esibiti nè Kannahãã, kè Esibiti kòbeε kòte káyà Sosefu ke dò: Tí duó ntidiiti, báá yóu kè tí kú dikònni, idíítí í kpaá.

16 Kè Sosefu dò: Kè idíítí í kpaá n duónnè di wũs kè n di duó ntidiiti.

17 Kè bè ñtouní be wũs, sisẽí nè ipe nè inàðke nè sãmmarímúbè, kè Sosefu bè duò ntidiiti de kó dibenni.

18 Kè de kó dibennii deè kè bèε kòtení Sosefu borè ke dò: Okótì, tí báá da sɔnne, tidiiti í kpaá kè tí da duó nti wũs imou, tũ kpaá ti mómmɔmbε nè ti tenkè.

19 Báá yóu kè tí kú dikònni kè ti tenkèε yei, tí donté tínti nè ti tenkè kè tí ntú okpààti t̃ɔmbè ké ti duó ntidiiti nè tidiboti kè ti báá kú, kè ti tenkèε yei.

20 Kè Sosefuu do nhEsibiti kó ketenkè kemou, kéduó nhokpààti. Dikònni dii do bo, bá wè kòo fíté o tenkè. Mémme kè ketenkè kemou naá nhokpààti kòke.

21 Kè Sosefuu do nhEsibiti kòbe bemou kè bèε naá ntidaati.

22 Bè í ndo nyikuó niùbè kó ketenkè ke yé okpààti do ãnnémè ikuó mai kè bè mbè duò nkè bè yo, dè í ndò mbèε fíté be tenkè.

23 Kè Sosefuu náké benìtibè ke dò: N di dontému díndi nè di tenké kè okpààti di tieke. Ntonè tidiboti di yóó buotí tì.

24 Kè di kǎũ tidiiti, kè tiyòti bo tìnùmmù di deite kùmàà kéduó nhokpààti, kè tinàà ntú di kpeti, di yó nti nyonnè di bí nè di cǐi kǎbe.

25 Kè bè dò: Okóti, a ti deétemu kè ti cénke pèté mesàà, ti yiemmu ke bo ntú okpààti kó tidaati.

26 Kè Sosefuu dǎú nde kó dinùù kè di kraá bo nè yíenní kè wèè deite tidiiti tiyòti tìnùmmù wèè duó nkuyòrikù kùmàà okpààti. Ikuó niùbè beè mǎà kó ketenkè do í tú okpààti kǎke.

Sakǎbu dǎmè bèè ò kǔnné Kannahǎã

27 Kè Isidayeεribe rǎbo Kosenni, Esibiti kó ketenkè, kémǎote be kperε képié késũũ mmediè.

28 Kè Sakǎbu rǎbo Esibiti ke dǎ yebie ntepiítè nè yèyiekè. Sakǎbu do yóó kú ke mǎke yebie ntekòutè nè sipísìnàà nè yèyiekè (147) ndi.

29 Kè Sakǎbu tóónnè mukũũ nkéyú o bire Sosεfu ke dǎ: N da báámmu kǎa n dǎ seu nha ndùtè n kpèrè, kébéi nke dǎ: A í yó n kǔnné die nhEsibiti mieke.

30 Kè ñ kú a n tǎ kéyènnè Esibiti ké n kǔnné n yembè kó kufōti. Kè Sosεfuu yie.

31 Kòo yíé ke dǎ: Béi nkéyú Kuyie nyètìrì.

Kè Sosεfuu yú Kuyie nyètìrì kòo sǐnnóo o dǎù ñnkè.

48

Sakǎbu pǎmè mesàà nSosεfu

47:29 seu nha ndùtè n kpèrì: Wénté 24:2 kéyà bè wèrikùnnemè mùù me ntú.

¹ Kè bèè náké Sosefu ke dò: A cice kònti í naati. Kòo túóté o bí idé Manansee nè Efadaimmu.

² Kè Sakɔbuu keè o birɛ Sosefu kàroomè o borè kèyetoò kèité kékari o dóu ìnkè,

³ kénáké Sosefu ke dò: Kuyie nkpeñ̀nìmu ke m benke kumàà Duusi, Kannahãã kó ketenkè ke m pã mesàà,

⁴ ke béi nke yĩ kù bo duó nkè m pié késũũ, kènaá nyibotí péu yààrì, kè n yaàbí tieke de kó ketenkè sãã.

⁵ Ibí a peité ì die nhEsibiti Efadaimmu nè Manansee ke m mu nyí tù̀kení ì tu n kpeyi nyi ke dònne Dubenni nè Simmeõõ.

⁶ Kè ò tù̀kení kàa pié ì tu a kpeyi. Be kó bekótíbè kó ketenkè mieke nke bè yóó pétémè be kàke.

⁷ N dòò memme, n do dó mèè kpéi nke a yõ Dasedi. N yiténí Mesopotamii nwe kèmbèrinè Efadata, Kannahãã kó diheì kòo kú n nòutè mieke, kè nh ò kũnné Efadata kuce nù̀ bè tu dè yíe mBetideemmu.

⁸ Kè Sakɔbuu yà Sosefu bí idé kèbeke Sosefu ke dò: Ɔmbe mbe bie?

⁹ Kè Sosefu dò: Kuyie nni m pã ì bí nyi die nhEsibiti. Kè Sakɔbu dò: Duó nkè bèè tóónní kè m bè pã mesàà.

¹⁰ Sakɔbu do kòtému mesàà mbá o nuò nténke í nnaati, kè Sosefuu duó nkòo bí tóónko Sakɔbu borè, kòo ì ɔrí,

¹¹ kénáké Sosefu ke dò: N do í yé ke dò m bo wète ké da yà, kè Kuyie nduó nkè n da yà nè a bí.

¹² Kè Sosefuu ínní o bí o cice kpèrè ìnkè, kénínkú o ì̀kè,

¹³ kétúóté ibí idé kètóónko o cice borè. Kè Efadaimmu mbo Sosefu bakù yóu, Sakɔbu kó

kucànkù, kè Manansee nbo Sosefu bakù cànku, Sakabu kó kuyou.

¹⁴ Kè Sakabu petinne o baà nkénóó nho nùtè youte Efadaimmu osàmpròù, kénóó nteçànkutè Manansee okóti.

¹⁵ Kòo pã Sosefu Kuyie nkó mesàà nke dò: Kuyie n yembè Abarahammu nè Isaki bè do tũ nkù, kuù m bonè ke n tò nè yíenní.

¹⁶ Kuyie nkùù ñ deeri nè meyei mmemau, kùu dòò ì mbí mesàà, nè de kpéi nkè n yètiri ñsoké, kédònnè n yààri Abarahammu nè n cice Isaki be kpeye.

¹⁷ Kè Sosefu yà o cice nòmmè o nùtè youte Efadaimmu ñnkè bá dè í nhò narike, kòo tè nóté ke bo nóó mManansee ñnkè.

¹⁸ Ke dò: N cice a yetému, yie nweè tu Mpo, nó nha nùtè youte o ñnkè.

¹⁹ Kòo cicee yete ke dò: M bire n yému. Manansee kó kubotí múnke yó ndeumu kòo sàmpròù né ò pèèté mediè, kénáá nyibotí péu yààri.

²⁰ Kè Sakabuu bè pã Kuyie nkó mesàà nke dò: Kuyie ndi dòò mesàà nyIsidayeeriibe cuokè, kè bè ní yí Kuyie nda dòò mesàà nkù dòòmè Efadaimmu nè Manansee.

Memme ò niímmè Efadaimmu kètũnne Manansee.

²¹ Kè Sakabuu náké Sosefu ke dò: N yóó kúmu kè Kuyie nní ndi bonè, kéduó nkè di wète di yembè tenkè.

²² N da dúmmu Sisemmu n dokénè Amariibe ke coute kèè tenkè kè kè pèèté a tebii kòke.

49

Sakɔbu pāmè mesàà nho bí tepítè nè idèi

¹ Μεἰημε, kè Sakɔbuu yú o bí ke dò:
Tíinnènní kè ñ di náké tìi yóó di tuɔkení diyie mari.

² Tíinnènní kékeè,
mí ndi cice Sakɔbu n tú mù,
mí nyIsidayeeri n yóó di náké tì.

³ Dubenni, fṣṣ tu n kóo Po,
m peité wè nè n dacēnti miεke,
kàa pēnkù besɔmbe muwērimú kè bè da dé.

⁴ A dōnnè fεnéwuonfe nfe.
A ténke né í yó ntú Mpo.
Ke yé a duónèmè m pokù,
ke sīnkùnnε n dóù.

⁵ Simmeṣṣ nè o nantè Defi,
di tú bekpàribè mbe ke kpannè muwērimú.

⁶ N yí kàké di kpeti miεke,
n yí di wēñnè,
di kùɔ benitibè mbe nè kemieke,
ke kèké yεnaadakè duoti detetirè.

⁷ Di báá pété mesàà,
di kùɔ benitibè mbe nè kemieke,
di ténke í yó nwēñnè Isidayeεribe.
N yóó di cíemmu Isidayeεribe εi dimɔu miεke.

⁸ Sudaa, a tebií yó nsántí fṣ nwe,
a bo nnɔ nha dootitɔbè,
kàa tebií nninku a ìikè.

⁹ M birε Sudaa, a dōnnè dicìricìrì ndi,
dii kòte kupaaawá nke kùɔ ke duó de také.

We mbo dáátí ke dì íi.

¹⁰ Dikpààtikàrì nè fekpààtìpàtífè
dè yó mbo Sudaà kó kufuku miεε nke,
ke tikpàtì yìè mmómumuò nyàa tuòkenní,
ibotí yó nyié nwèè kpeti.

¹¹ Sudaà, a bo mpiiti a sãmmarímú nè de bii
fínyĩ kó mutie.

A bo mmòke menaà mpéu,
ke ní yà kényĩεke kéhóúnè a yààtì.

¹² A nuò mbo wũšténè menaà,
nkàa nùì mpèikenè menaamiè.

¹³ Sabunòò, a bo mbo dàméèrì také
bàtóòbè commu dè,
kàa tenkè nkááké Sidonni.

¹⁴ Isakaà, a tú sãmmarímú nwe, wèè kpeñnì,
ke né dó medéè.

¹⁵ Bè bo nda tounko yetuò dieyè
kàa yàa naánnè kudaakù.

¹⁶ Danni, a yó ntú obeéntì nwe
Isidayεeribe tóbè dòmmè,

¹⁷ kéndò nfewààfè fèè duó kuce
ke dò ndidautiri, ke dämmù sisẽĩ kpèètè,
kè si dèèbè duò.

¹⁸ Ti Yiè nKuyie nfóò yó n δεετέ.

¹⁹ Kadi, a dootitóbè yóó da pimu,
kàa kónté ké bè pi ké bè bètì.

²⁰ Aσεε, a paa mbo mpéi tidiitì sààtì,
tìì dò mbekpààtìbè kpeti.

21 Nefutadii, a yó ndò nteyúótè nte
ke te a mǎà kàa náaàntì né nnaati.

22 Sosɛfu a dònɛ mutie mmu
mùù còímú menie ntaké,
kè mu bake yè ke pèèté iduotí.

23 Kàa dootitǎbè da cèè̀te ke da tǎũ ipie.

24 Kàa còímú tei tei, ke tǎ a tǎmmù,
Kuyie mmí nSakǎbu n tũ nkù kpeń̀nìmu ke da ni
ke da kǎnké ke tú a kó muwèrímú.

25 Kuyie nha cice do tũ nkù da teennè,
Kuyie mmuwèrímú mumǎu yiè nda dǎdǎ mesàà,
ké da duó nfetaafè kè menie nní mbo,
kàa pobè rípeí ke mǎke memiè,
kàa wũǎ rípeí.

26 A paa mbo pié nè yetǎrè ìnkòo,
kè yetǎrè diyè da dǎdǎ mesàà.
De kó mesàà mmemǎu tu
fǎ nSosɛfu wèè baké a tebìí a kǎme mme.

27 Bensamɛɛ a tú kumuntũnkù nku,
ke kǎu dikũnweń̀nì nè kuyuoku ke cáá.

28 Isidayɛeri bí nyi tepítè nè idèl. Be cice bè nǎké
tinti ké bè pǎ Kuyie nkó mesàà mbá wè ò dǎ nképété
mè.

Sakǎbu kúmè

29 Kè Sakǎbuu nǎké o bí ke dǎ: Kè ñ ku dí n kũnné n
yembè fǎti Makpedaa, Efunǎǎ, Itiibe botí kou paku
borè,

30 kèntǎkè̀nè Mammudee Kannahǎ kó ketenkè,
Abarahammu wèè do donté de kó kupaku nè de kó
kufǎti Efunǎǎ, Itiibe tenkè.

31 Bè de nkũnné Abarahammu nè o pokù Saraa, ké de nkũnné Isaki nè o pokù Debekaa, ke de nkũnné Dea.

32 De kó kupaku bè kù donténè Itiibe mbe.

33 Kè Sakɔbuu duó nho bí itié, nkédeè kéduó o dúu kékú, kékò nho yembè kũũ nkè.

50

Sakɔbu kumè kè bèè ò kouté

1 De mǎnni kè Sosefuu ò ɔrí kékú,

2 kéduó nkè bedòtòribè bèè pĩ nho tǎmmú, kè bèè ǎnné o cice Isidayeri mutie kòò báá pǎãke.

3 Kè bè nhò ǎǎ mutie ke dǎ yewe sipísìnà, kè Esibiti kɔbe kari o kũũ nke dǎ yewe sipísiyiekè.

4 Kè de kó yewee pǎǎté kè Sosefuu náké okpààti tǎmbè ke dǎ: N di báámmu kè di bo yie ndi náké okpààti ke dǎ:

5 N cice yóó kú ke béimmu ke tú, kòò ku nh ò kũnné kufǎti o donté kù Kannahǎ tenkè, kè n yie nke yu Kuyie nyètiri. N dó kékɔte ke we nkũnné kǎwǎténí.

6 Kòò kpààti dǎ: Kɔte kékũnné a cice, kéndònnè ò béimè, kàa yie.

7 Kè Sosefu nkɔri ke bo kũnné o cice, kè Esibiti kó beheikènkótibè nè okpààti tǎmbè diebè kè bèè ò cíe.

8 Sosefu cǎtè temɔ nè o tebii nè si kɔbe, nè o cice kɔbe kè bèè íte bemɔu késúú nyibí mǎà ndi nè iwũú Kosenni.

9 Kè ditǎnni ndeu mediè nkè sinaasǎi nè besǎndèèbè kè dè mbo.

10 Kè bèè sénté kukó nSuditǎ kétuɔke Ataadi kó kuwenniku, kékúú nyekúdabùò, kè Sosefu ndɔri ikúkuú o cice ke dǎ yewe yèyiekè.

11 Kannahãã kɔbe bèè bo deborè kè bèe yà ikúkuó bè dɔ̀̀ ì Ataadi kó kuyié ke dɔ̀̀: Ntenè Esibiti kɔbe kó ikúkuó dieyì.

Deè te kè bè yu deborè ke tú Abedi-Misidaimmu. Kukó nSuditèè kó diyáà do ndi.

12 Memme Sakɔbu bí dɔ̀̀mè ò do ì nàké tì,

13 kóò tɔ kékònnè Kannahãã, kóò kũnné Makpedaa kupaku, kufɔ̀ti Abarahammu do donté kù nè Efunɔ̀ Itiibe botí kou, Mammudee také.

14 Kè Sosefuu kũnné o cice kédeè. O tebií nè bèè ò cìe nkè bèe wète Esibiti.

Kufɔ̀waá mpĩmmè Sosefu kó bekótíbè

15 Sakɔbu ku memme, kè Sosefu tebií yà be cice kumè ke dɔ̀̀: Kè dè yèmmè Sosefu bo ti fóké meyei nti ò dɔ̀̀ mè.

16 Kè bèe duó nkè bèe náké Sosefu ke dɔ̀̀: A cice yóó kú kébéimmu ke dɔ̀̀:

17 Tí da náké kàa ti cĩé mmeyei nti da dɔ̀̀ mè. A ti cĩé nti yei, ti tú Kuyie nha cice do tũ nkù kó betɔ̀mbè mbe.

Kè Sosefuu keè de kó tináànti kékuó.

18 Kòo kó bekótíbèe kɔtoò bemómmɔ̀mbe ke nínkú o ùkè ke dɔ̀̀: Tí tú a kó tidaatì nti.

19 Kè Sosefu dɔ̀̀: Di bá nyĩ̀kù, mĩ í tú Kuyie.

20 Di do dɔ̀̀ ké n dɔ̀̀ meyei mme kè Kuyie mme mmè pènte mesàà, ke bo deeté kubotí péu, kéndònnè di wúómmè yíe.

21 Bá nyĩ̀kùnè n yó ndi tɔ̀mu díndi nè di bí.

Memme, ò bè bàntèmmè, kénáríkùnne be yèmmè.

Sosefu kumè

22 Sosefu nè o kɔbe kè bè mbo Esibiti, kè Sosefu dɔ̀̀ yebie ntekòutè nè tepíítè (110),

²³ káyà o birɛ Efadaimmu yaàbí káyɔ o birɛ Manansee birɛ Makii bí.

²⁴ Kè Sosɛfuu náké o kɔbe ke dɔ: N yóó kúmu. Kuyie nyó nyému di kpéí, ke dí wɛɛnɛ̀ kù do yɛ̀ nkù yóó duó ndii èi Abarahammu nè Isaki nè Sakɔbu.

²⁵ Kè de yiè tùðke, kè Kuyie ndi dènne, kè di yeti dí ntɔ n kũð. Ke bèe yie nkéyú Kuyie nyètìrì.

²⁶ Sosɛfu yóó kú ke mɔke yɛbie ntekòtè nè tɛpítè (110) nte kékú kè bèe ò ãnné mutie mùù bo nte kòò báá pããke, kòò ãnné ditɔu Esibiti tenkè miɛke.

Bibiri Kuyie Nnààntì Pátírì
The Holy Bible in the Ditammari language of Benin

copyright © 2001 SIM International

Language: Ditammari

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-05-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023

5e2d0f12-f1d8-567b-bf98-cf1de4599d16